

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:37 • 26 Aralık '97 • 100 000 TL.(KDV dahil)

Dış politikada çöküntü ve iflas...★
AB ve İslam Konferansı'nda hüsrar!★

İÇİNDEKİLER

S.Y. Kızıl Bayrak'tan.....	2
Kapak	3
Düzen Cephesi	4-7
Devlet Terörü.....	7
Sınıf Hareketi	8-9
Devlet Terörü	10-11
Sınıf Hareketinin Sorunları	12-13
Program sorunları üzerine konferanslar:	
Tarım ve köylü sorunu-1(Orta Sayfa) .	14-17
Sınıf Hareketinin Sorunları	18-20
Uluslararası Politika	21-23
Uluslararası Hareket.....	23
Uluslararası Politika / Çevre.....	24
Zindanlar	25
Ekim'den.....	26
Mücadele Postası.....	27

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı:37 ● 26 Aralık 1997
Fiyatı: 100 000 TL. (KDV dahil)
Sahibi ve Y. İşl. Md.:Bülent H. Oğuz
EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yönetim Adresi:

Eksen Yayıncılık Laleli cad.. No: 52/5 İstanbul
Tel: 0 (212) 638 28 83 Fax: 0 (212) 517 39 49
e-mail: kb@arti.net.tr

Baskı:

SERLER Matbaacılık
İSTANBUL
Tel: 0 (212) 880 40 75

Genel Dağıtım:
BİRYAY

EKSEN Yayıncılık Büroları

Atatürk Bul. Gevrek Sok. Kartal Tıp Mrkz. Karşısı
Karakas İşhanı No:13/22, Kartal/İSTANBUL

Hacı Halil Mah. 1219. Sok. Göçeoğlu İşhanı Kat:4 No: 33
Gebze/KOCAELİ, Tel: 0 (262) 642 41 90

853. Sok. Bilen İşhanı No: 27/604
Konak/İZMİR, Tel-Fax: 0 (232) 445 21 50

İlkiz Sok. Ekmen İşhanı 22/14 Kat: 5
Sihhiye/ANKARA, Tel-Fax: 0 (312) 229 40 19

Cemal Gürsel Cad. Shell Karşısı Vakıf İşhanı Kat: 3 No: 306
ADANA, Tel: 0 (322) 363 28 78

Terakki Mah. Cumhuriyet Cad. Papila İşhanı Kat: 2 No: 1
ZONGULDAK, Tel: 0 (372) 252 25 92

Ünlü Cad. Sarı Sok. Mavi Köşe İşhanı No: 8
BURSA, Tel: 0 (224) 223 65 39

S. Y. Kızıl Bayrak'tan

Burjuva Bataklığının Kızıl Gülleri

Kapitalist sömürü sisteminin, her gün, her alanda yeni bir iflasla çöküşe doğru sürüklendiği bir döneme girmiş bulunuyoruz. Kapak konumuz bu iflas tablolarından birine ayrılmış bulunuyor: Dış politikada çöküntü ve iflas...

Kuşkusuz bu iflas yeni bir olgu değil. "Çiller Amerika'ya!" sloganlarıyla sokakları dolduran işçi sınıfı, daha '90'lı yılların ortalarında kaydetmişti bu bu iflası. Slogandan da anlaşılacağı üzere, o gün için henüz bu, kitlelerin bilincine kişilerin suçları olarak yazılıyordu. Sendika bürokrasisi ve kimi liberal partilerin reformizminin etkisiyle o gün için iflas eden politika, hükümetin (başkanı olarak da Çiller'in) politikasıymış gibi algılandı. Bu ihanet şebekelerinin marifetiyle, bir süre de olsa, devlet bu pisliğin dışındaymış görüntüsü yaratıldı. Gelinek noktada kitlelerde yaratılan bu yanılsama da kalkmış bulunuyor.

Devletin iç politikada iflası ise daha gerilere dayanıyor. Kürt sorununda yıllardır tam bir çıkmaza batmıştır. '50'lerden bu yana tarım politikası tarımı öldürme politikasıdır. ABD'ye bugünkü kölece bağımlılıkta ifadesini bulan iflasın temeli, emperyalizmin atık teknolojisiyle ülkeyi kocaman bir montaj sektörüne çeviren sanayi politikasıyla atılmıştır.

Ama bunlar esas olarak, egemen kapitalist sınıfın kendi üretim ve yönetim politikalarının

iflasıdır. Bizi asıl ilgilendiren, egemen sınıfın içinde bulunduğu bu çürümeyi tüm topluma, emekçi sınıflara da bulaştırmasıdır. Türkiye burjuvazisinin kültürü kültürsüzlük, ahlaki ahlaksızlık, eğitimi cehalet üretiyor. Bu çürüme ve kokuşma toplumsal yaşamımızı doğrudan etkiliyor, bozuyor. Pek çok işçi-emekçi çocuğu/genci, ısıtılı reklamlarla yaldızlanmış, üstü örtülmüş bu batağa doğru dönüyor yönünü. Farkına bile varmadan saplanıyor pislige, boğuluyor. Bu çürüme ve kokuşmanın boyutlarının/ciddiyetinin en çarpıcı örnekleri ise düzenin devrimci saflardan kopardığı insanlardır.

Çünkü devrimciler burjuva bataklığının kızıl gülleridir. Bu onurlu mücadeleyi dört bir yandan çevreleyen sadece gericiliğin azgın terörü değil, bataklığın zehirli gazları, sürüngeçenleri, sülükleridir. Bu kimi zaman temiz bir yatakta huzurlu bir uyku "masum" isteği, kimi zaman bir sevgili ya da alışkanlıklar olarak yapışır yakasına devrimcinin. Çoğunlukla da aile bağlarıdır ayağımızı düzene prangalayan.

Bir işçi sınıfı devrimcisi, bir komünist, bütün bu prangaları parçalaya parçalaya yürür düzenin üstüne. Ayaklarını sürüyerek değil, koşarak girer mücadeleye. Görevine olanca gücüyle sarılır ama görev alanına yapışıp kalmaz. Toplumcu düşüncenin bir ütopya olmadığını, insanların eşitlik ve kardeşliğini sağlayacak tek bilimsel proje ve toplumların gelişme diyalektiğine göre zorunlu bir

aşama olduğunu kollektif mücadelesi, kollektif yaşamıyla bugünden kanıtlar. Proletaryanın toplumsal üretim süreçlerinden doğan karakterini, bilinci, iradesi ve kollektif mücadelesinin gücüyle sindirir yaşamına.

Sınıf mücadelesinin binbir emekle, kan ve can bedeline yaratılan değerlerini kıskançlıkla korur. Parçalayıcı değil birleştiricidir. 25-30 yıllık sol fraksiyonlar ortamında, işçi sınıfının partisi, işçi sınıfının devrimi, işçi sınıfının iktidarı iddiasıyla ortaya çıkışı bundandır. Fraksiyonculuğa ve hizipçiliğe karşı mücadelesi bundandır. Sınıf devrimcilerini tek program, tek örgüt altında toplama çabası, sınıf mücadelesinin her alanında birlik ve dayanışma savunusu bundandır. Fraksiyonların çok "özgün" sloganlarının karşısında, "Kurtuluş yok tek başına!", "İşçi-memur elele!", "İşçilerin birliği, halkların kardeşliği!", "Ortak komite, ortak direniş!" gibi "genel" sloganlarla dikilmesi bundandır.

Sınıf devrimcisi devrimci sınıfın bu politikasını yaşayan ve yaşatandır. Devrimci hareketimizin yönü sosyalizme dönük tüm dinamiklerini komünist işçi partisinin kızıl bayrağı altında birleştirinceye kadar. İşçi sınıfının eliyle, iktidarıyla kapitalist bireyciliği parçalayıp, proleter sosyalizmi tüm topluma hakim kılınca kadar...

**Yaşasın Partili Mücadele!
Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!**

Gazetene sahip çık! Abone Ol! Abone Bul!

Adı :
Soyadı :
Adresi :
Tel :

6 Aylık Yurt içi 2 000 000 TL. 1 Yıllık Yurt içi 4 000 000 TL.
Yurt dışı 130 DM. Yurt dışı 260 DM.

Fatma ÜNSAL adına, Y. Kredi Bankası İSTANBUL/Aksaray Şb.

TL için :0079219-2

DM. için :3002991-8 No'lu hesaba yatırdım.

Makbuzun fotokopisi ektedir.

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Hazırlanıyor!

H. YAĞMUR - A. ŞİMŞEK

EMEP Eleştirisi

Bir sosyal-reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine

"EMEP bünyesinde yaşanan ayrışmayı daha önce 220 kişilik bir deklarasyonla devrimci kamuoyuna duyurmuştuk. Ayrılığımıza ilişkin daha kapsamlı bir değerlendirmeyi ise ancak şimdi sunuyoruz..."

Avrupa Birliği, Türkiye ve emperyalist ikiyüzlülük...

Avrupa Birliği zirvesi sonrasında alınan kararlardan çok, Türkiye üzerinden gelişen karşılıklı suçlamalar tartışıldı. Avrupalı emperyalistler Türkiye’de insan haklarının “zedelendiği”ne kanaat getirerek, insan haklarına saygı göstermeyen bir ülkenin AB içinde yeri olmayacağını açıkladılar. Yakılan-yıkılan köyler, sokak ortasından katledilen insanlar, sistematik işkence, boğucu politik baskılar vb. bugüne kadar geçirtilirken, Lüksemburg başbakanı ve AB dönem başkanı Juncker’in “Türkiyede işkence yapılıyor ve insan haklarına saygı gösterilmiyor.” açıklaması, bu ülkeyi AB dışından tutmak için yeterli nedenlerden biri oldu.

Juncker’in açıklaması gerçekte tam ikiyüzlülüğün ifadesidir. Bizzat devlet politikası olarak yıllardır sistematik bir biçimde uygulanmakta olan baskı, terör, işkence, faili meçhul cinayetler vb. Türkiye’nin çıplak bir gerçekliğidir. Bu ülke iki askeri faşist darbe ile yüzyüze kalmıştır. Türkiye’nin ‘60’lı yıllarda AET ile ortaklık anlaşmasını imzaladığında da insan haklarına yönelik benzer saldırılar mevcuttu. Kürt halkına karşı sömürgeci-inkarcı politika yıllardır gündemdeydi.

Yapılan anlaşma temelinde Türkiye ‘80’li yıllarda AB’ye girme hakkı kazanıyordu. Fakat ‘80’li yılların ortalarında tüm Avrupa merkezlerinde, Türkiye’nin hiçbir zaman AB’ye giremeyeceği konusunda ortak fikir hakimdi. İç görüşmelerde Türkiye’nin özellikle AB tarım politikasına herhangi bir biçimde adapte olamayacağı, bunun getirdiği yükün altında kalkamayacağı, bunun ise büyük bir iş göçüne neden olacağı konusu netleşmişti. Yani Türkiye’nin ekonomik göstergeleri gözetildiğinde, AB üyesi olma koşulları gelecekte de olmayacaktı.

Bu dönemde özellikle Alman emperyalizminin politikası, Türkiye’ye mali yardım ve politik destekte bulunarak, onun AB’ye girme istemini istismar etmek temelinde gelişti. Askeri destek, ordunun panzerlerle donatılması bu politikanın bir devamıydı. Yani yapılan yardımlarla Türk egemen sınıflar sakinleştirilmeye çalışıldı, Türkiye’yi imzaladığı anlaşmayı “bozmaya” teşvik etmek için de Kürt halkına karşı kullanılmak üzere her türlü askeri araç ve gereç sunuldu. Bu yapılırken eleştiri yapılmaktan kaçınıldı. Tersine Kürt halkına yönelik katliamları

kınayan yürüyüşler Avrupa’nın bazı kentlerinde yasaklandı. Almanya ve Fransa tam da bu dönemde PKK yasağını uygulamaya soktu.

Avrupalı emperyalistlerin Türkiye politikası böyle ince bir dal üzerinde duruyordu. Bir taraftan Türkiye’yi AB dışında tutma politikası izlenirken, diğer taraftan stratejik konumundan dolayı “batıya” bağlı tutmaya çalışılıyordu. Bu paradoksal durum özellikle ABD emperyalizminin işine yarıyor, ABD yönetimi Türkiye’nin üyeliğinin getireceği yükten bağımsız olarak AB’ye alınmasını talep ediyordu. ABD ile girilen rekabet nedeniyle Avrupalı emperyalistler Türkiye’nin üyeliğini açıktan reddetmek yerine çeşitli gerekçelerle hep geleceğe ertelediler.

Türkiye’nin AB üyeliğine resmi olarak müracat etmesi yıllardır sürmekte olan bu oyunu sona erdirdi. Türkiye’yi en çok kızdıran, Avrupalı emperyalistlerin Türkiye’yi “insan hakları” argümanı üzerinden alay

konusu yapmaları oldu. Zira Kenan Evren cuntasını bizzat bu Avrupalı emperyalistler desteklemişlerdi. Kürt halkına karşı kirli savaşın Avrupa’nın desteği olmadan sürdürülmesi olanaksızdı. Türk yöneticilerini çileden çıkartan da bu gerçeklerin bilinmesine rağmen kamuoyuna bu tür açıklamaların yapılması oldu. Gerçekten de “insan hakları ihlalleri”nin gülünç ve kof bir

gerekçe olduğunu en iyi Brüksel’deki bürokratlar bilmektedir. “İnsan hakları” sorunu Avrupalı emperyalistlerin başka amaçlara ulaşmak için kullandıkları ikiyüzlü bir gerekçe olurdu. Bu ikiyüzlülük sadece Türkiye’nin

“insan hakları” sorunu ile de sınırlı değildir. Dikkat edildiğinde, üyeliğe alınmasına karar verilen ülkelerin hangi ekonomik-politik reformları gerçekleştirmeleri gerektiği konusunda tek bir nokta dahi belirtilmemiştir. Özellikle ekonomik göstergeleri iyi olmayan Doğu Avrupa ülkelerinin alması gereken önlemler açıklamaların dışında tutulmuştur. Yani üyelik konusunda sadece prosedür belirlenmiştir. AB farklı çıkarlar peşinde

koşan emperyalist ülkelerin bir kulübüdür. Bir çelişki ve çatışmalar yumağıdır. Dış görünürdeki birlik yanıltıcıdır. Genişleme sürecinin nasıl ve hangi koşullarda gelişeceğini kızıyan emperyalist rekabet belirleyecektir.

Bu nedenle zirvede somut konular üzerine tartışmalardan kaçınıldı. Bu birinci derecede birliğin genişlemesinin nasıl ve kimler tarafından finanse edileceği sorunudur. Avrupalı tekellerin arka bahçesi konumuna gelen Portekiz ve İspanya özellikle tarım alanında Brüksel’den aldığı mali yardıma bağımlıdır. Yani şimdiden ekonomik ve politik olarak eşit olmayan zengin ve yoksul Avrupa sözkonusudur. Doğu Avrupa ülkelerinin üyeliği bu uçurumu sadece büyütecektir.

Bütün bunlar gözetildiğinde Türkiye’nin üyelik tartışmalarının gerçek mahiyeti de ortaya çıkmaktadır. Avrupa’dan kopmasını engellemek için Türkiye ile işbirliği AB’nin gündeminde olacaktır. Fakat üyelik hiçbir zaman gerçekleşebilecek bir sorun olarak görülmeyecektir. Ne NATO üyeliği ne de Avrupa-İslam dünyası arasındaki köprü fonksiyonu bu gerçeği değiştirebilir.

Almanya’da yayınlanan günlük sol gazete Junge Welt’in 16 Aralık ‘97 tarihli 292. sayısından çevrilmiştir

Bosphorus’taki kırgın adam

İnsan hakları sorunu çok yönlü bir sorundur. Bir defa şiddetli bir biçimde reklamı yapıldığı hemen her yerde özellikle hegemonyacı çıkarlar da sözkonusu olmaktadır.

Batının değer yargısının bir ölçüsü olarak “pazar ekonomisi demokrasisi”nin pazarlandığı her yerde, insan haklarının metasal değeri ve biçimi önceden tespit edilmiştir. İnsan haklarının pazar değerini kapitalist karteller tarafından yasallaştırılmış insan hakları komisyonu belirlemektedir.

İnsan hakları üzerine emperyalizmin tenkid edici keşifleri bazen doğru adresi bulmaktadır. Bu adreslerden bir tanesi de Ankara’dır. Osmanlı İmparatorluğu’ndan ortaya çıkan ve batının güdümüne giren Türkiye gibi bir ülkede aşağılayıcı olarak hissedilen şey, batının insan haklarını pazarlamadaki ölçüyü kaçırmasıdır. Bu elit tabakalar için olduğu kadar, aynı zamanda kendi yaşamsal haklarını ilgilendirdiği halde halkın büyük kesimleri tarafından da böyle algılanmaktadır. İnsan hakları sorununu hegemonyacı prensipler çerçevesinde ele almak doğrudur. Ne var ki bu, uluslararası ve toplumsal anlamda demokratik ilişkilerin hiçe sayıldığı bir hegemonyacıdır.

Avrupa ile Asya arasında, modern dünya ile geleneksel dünya arasında

bir köprü ülkesi olarak Türkiye’ye yeni dünya düzeninde oldukça nankör bir görev verilmiştir. Türkiye Bosphorus’ta emperyalist karakol görevini üstlenmelidir, bölgedeki kurtuluş hareketlerine karşı batının köprübaşı olmalıdır, ama fazla güçlü olmamalıdır. Türk elit katmanları kitleleri ulusal-şovenist duygularla kamçılamalıdır, ama dış sponşörlere de bağlı kalmalıdır.

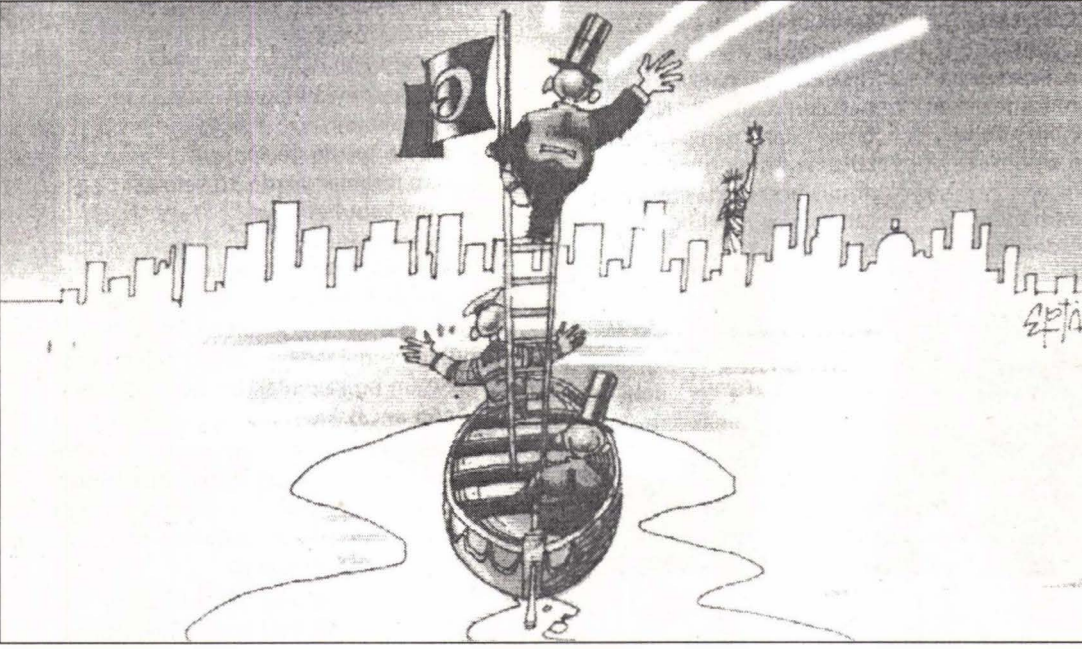
Askeri bir cezaevi yönetimi biçimi ile demokrasinin bağdaşabileceği örnek bir ülke olarak sunulan Türkiye’de, IMF direktifleri çerçevesinde en asgari sendikal ve sosyal halkların öngördüğü yaşam biçimi de insan hakları ile bağdaşabilmektedir. Kürt ulusal hareketini boğmaya çalışmalıdır, ama azınlık ulusal haklarını da savunmalıdır.

Türk hükümetinin ve herşeye kadir Milli Güvenlik Kurulu’nun sabrı artık taşmıştır. Senelerden beri müritlik statüsünde bulunan Türkiye’yi Avrupa’ya katılmaya çağıran Kohl, bugün Türk yöneticilerinin bezdirici bir biçimde Avrupa Birliği’ni “Hiristyanlar kulübü” olarak göstermesine şaşırılmamalıdır. Ne var ki, Bosphorus’taki (Boğaz’daki -ç) kırgın adamın bağırıp çağırarak medeniyet tarihinden çıkma şansı sıfırdır.

ABD-İsrail eksenine tam mahkumiyete “yeni arayış” kılıfı

ABD'ye uşaklık çizgisi derinleşiyor

İslam Ülkeleri Konferansı'nda dışlananın ardından, 34 yıldır kapısında beklediği Avrupa Birliği (AB) de kapılarını Türkiye'ye kapadı.

Türkiye AB'nin bu tutumuna 45-50 yıldır köpekçe bir sadakatle hizmet ettiği ABD'ye daha çok yaklaşıyor. Başbakan M.Yılmaz'ın Lüksemburg zirvesinde uğradığı bozgunun hemen ardından gerçekleştirdiği ABD ziyareti bunun ifadesidir.

M.Yılmaz hayli kalabalık bir heyetle ABD'ye gitti. Burada başta ABD başkanı Bill Clinton olmak üzere, başkan yardımcısı Al Gore, Dışişleri başkanı Madeleine Albright, savunma bakanı William Cohen, maliye ve ticaret bakanları, yanısıra IMF ve Dünya Bankası başkanları ile görüşmeler yaptı.

Ancak en dikkate değer olanı, M.Yılmaz'ın Washington'a ayak basar basmaz ilk iş olarak ABD'nin en önemli ve en güçlü Yahudi lobisinin düzenlediği toplantıya katılmasıdır. Bu, Türkiye'nin özellikle son bir yıl içinde İsrail'le geliştirdiği dostluk ve stratejik işbirliğine bağlılığın, daha doğru bir ifadeyle bağımlılığın yeni bir örneğiydi. Bu ziyaret ABD'deki Yahudileri fazlasıyla memnun etti. ABD'deki tüm Yahudileri temsil eden bu güçlü lobi İsrail'e bağlılığının karşılığı olarak M.Yılmaz'ı “seçkin devlet adamı ödülü” ile ödüllendirdi.

Demagoji ve gerçek

Başta Cumhurbaşkanı Demirel, M.Yılmaz ve Ecevit olmak üzere Tüm devlet ve hükümet yetkilileri, AB'nin Türkiye'ye karşı geliştirdiği hasmane tutumun bu geziyi zorunlu hale getirdiğini belirttiler ve dış politika alanında yeni ve alternatif bir arayışın ifadesi olarak sundular.

Hiç kuşkusuz gerçek bunun tam tersidir. Türkiye öteden beri iktisadi, mali, siyasi, askeri ve diplomatik tüm alanlarda ABD emperyalizminin tam boyunduruğu altındadır.

“Türkiye üzerindeki bu emperyalist hükümlerliliğin merkezi ve belirleyici

gücü, son elli yıldır tartışmasız olarak ABD emperyalizmidir. ABD'nin etkisi ve denetimi toplum yaşamımızın tüm alanlarında hissedilmektedir. Ekonomi ve maliye politikaları IMF ve Dünya Bankası'nın, iç ve dış politika ABD hükümetlerinin, ordu ve sözde savunma Pentagon'un, iç güvenlik CIA'nın dolaysız denetimi ve yönlendirmesi altındadır. CIA stratejistleri sürekli olarak Türkiye için iç ve dış politika alternatifleri üretmekte, dahası uygulamayı bizzat planlamaktadırlar.

“Türkiye'de ABD'nin desteği olmadan hükümetler bile kurulamamakta, hükümet olmaya aday tüm sermaye partilerinin liderleri icazet almak için her zaman ABD'ye koşmaktadırlar. Toplumu bir ahtapot gibi saran medya ağının tüm kilit mevkilerini de Amerikancılar tutmaktadır. Yalnızca politik yaşamı değil, kültürel ve gündelik yaşam da Amerikan ideolojisinin, yaşam tarzının, yoz kozmopolit değerlerin sistematik bir bombardımanı altında bulunmaktadır”(EKİM 3. Genel Konferansı/Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler, s.57)

ABD'nin Türkiye üzerindeki bu açık hükümlerliliği son yıllarda daha da boyutlanmıştır. Türkiye yalnızca iç politikada değil, dış politikada da bütünüyle ABD eksenine aşırı bir bağımlılık çizgisi izlemektedir. Bu konuda sergilediği köpekçe sadakat çoğu kez emperyalist efendisini dahi şaşırtmaktadır. Tam da bu nedenledir ki, Türkiye hem Avrupa'lı emperyalistler ve hem de bölge devletlerince ABD'nin bölgedeki bir eyaleti olarak görülmektedir.

Son bir yılda buna bir de İsrail eksenine eklenmiştir. Bilindiği gibi Türkiye içinde bulunduğumuz yıl içinde İsrail'le stratejik bir işbirliği anlaşması imzalamıştır. ABD'nin desteği ve telkinleri sonucu imzalanan bu işbirliği anlaşması, bölge ülkelerinin ve halklarının yoğun tepkilerine karşın, her geçen gün biraz daha derinleştirilmektedir.

Bu aşırı işbirlikçi ve uşakça

politikalar Türkiye'yi tümüyle ABD-İsrail eksenine mahkum hale getirmiştir. Bunun bedeli ise Türkiye'nin hem İslam Konferansı'ndan ve hem de AB'den tecrit edilmesi, daha doğru bir ifade ile kapı dışarı edilmesi olmuştur. Ne var ki Türk devleti arsızlıkta sınır tanımamaktadır. Türkiye tam da ABD'ye aşırı bağımlılığı ve İsrail eksenine mahkum politikaları yüzünden dışlanmıştır. Bu dışlanmışlık onu ABD-İsrail eksenine daha da bağımlı hale getirmekte, bunu da büyük bir arsızlıkla ortaya

koymaktadır. M.Yılmaz'ın ABD ile geliştirmek istediği yeni ilişkilerin kapsamı ve niteliği buna açıklık sağlamaktadır.

Gezi, ABD-İsrail eksenine mahkumiyetin yeni bir tescilidir

Türkiye görünürde insan hakları ve Kürt sorunu konusundaki kötü sicili, yanısıra Kıbrıs sorunu ve Yunanistan ile Ege sorunu çerçevesindeki uyuşmazlıkları nedeniyle AB'den dışlanmıştır. (Gerçek nedeni ise ABD-İsrail eksenine aşırı mahkumiyetidir.)

Türkiye AB'nin tam üyelik için öne sürdüğü koşulları kabul etmedi. Onur kırıcı bulduğunu ifade etti. Ardından misilleme olarak M.Yılmaz'ı ABD'ye gönderdi. Böylece Batı'ya hiç de mahkum olmadıklarını kanıtlamak istiyorlardı.

Peki ama M.Yılmaz ABD'de farklı bir durumla mı karşılaştı? Kuşkusuz ki hayır.

AB üyeliğine engel teşkil eden sorunlar aynı kapsamda ve üstelik kelimesi kelimesine ABD'li yetkililerce de dile getirildi. ABD'li yetkililerin AB'den farkı yalnızca üsluptaydı. ABD'de sorunlar daha nazik bir biçimde dile getirildi, hepsi bu. Söylenenler ise özetle şunlardı: “Sizi destekliyoruz. Avrupa Konferansı'na katılın. İnsan hakları ihlallerine son verin, Kardak konusunda Yunanistan'la anlaşın, Kıbrıs'ta federal çözümü kabul edin.” M.Yılmaz'a bir de nasihatla bulunuldu: “AB kararı, Türkiye'nin AB üyeliğine engel olmamalı. Bir tümsek üzerinden geçildi. Lastiğin bile patlamasına neden olmayan, sadece arabayı hafifçe sallayan bir tümsek. Bu durumdan gocunup kendine acılamakla vakit kaybetmek yerine üyelik için mücadeleye devam etmekten başka yol yok.”

Herşey apaçık ortadadır: ABD Türkiye'nin dış politikadaki yüklerini tek başına sırtlamak istememektedir. Bunu AB'nin üzerine yıkmak için iç politik yüklerine gelince, bu da elbette ki Türkiye'nin

kendi halledeceği bir iştir. M.Yılmaz Bill Clinton'la yaptığı görüşmeden çıkarken gazetecilerin “ne elde ettiniz ?” sorusuna şu yanıtı veriyordu: “Vaad”! Bu veciz cevap dahi tek başına Türkiye'nin içine düştüğü utanç verici duruma açıklık getirmektedir. Türkiye hiçbir karşılığı olmayan vaatler bir yana bırakılırsa, ABD'den yalnızca nasihat dinlemiştir.

ABD ise Türkiye'nin aczinden ve kendisine aşırı mahkumiyetinden çok iyi yararlanmıştır. Örneğin M.Yılmaz bugüne dek Almanya yanlısı bir tutum sergilemişti. Ancak bu kez generallerin isteği ve telkinleri doğrultusunda Amerikancı bir görünüm sergiledi. Buna rağmen “liderliğini” ABD'ye resmen onaylatamazdı. ABD Yılmaz'a “nazıkçe” bunun ABD yanlısı somut icraata bağlı olduğunu söyledi.

* M.Yılmaz insan hakları konusunda “mesafe kaydetme” taahhüdünde bulundu. ABD yönetimi bu konuda da “laf değil somut adımlar” beklediğini belirtti.

* M.Yılmaz'ın en önemli beklentilerinden biri de ABD'nin Türkiye'nin tekstil ihracatına getirdiği sınırlamaların hafifletilmesi ve özellikle beş kategoride kotaların yükseltilmesiydi. Bu konuda da hiçbir ilerleme sağlanmadı.

* M.Yılmaz, Türkiye'nin toplam tutarı 4 milyar doları bulan 145 adet Apachi marka helikopter satın almak istediğini, bunun için ilgili şirketlerle ihaleye girme izni verilmesini talep etti. ABD yönetimi, “Başkan Clinton'ın askeri helikopterlerin satışına vereceği iznin Türk makamlarının insan hakları konusunda yapacakları”na bağlı olduğunu dile getirerek, bu talebin de karşılanmayacağını belirtti.

* Türkiye IMF ile üç yıllık bir süreyi kapsayacak nispeten yumuşatılmış bir anlaşma imzalamak istiyordu. Buna karşın IMF oldukça katı ve acımasız koşullarda diretiyordu. M.Yılmaz ABD yönetiminden bu konuda kendilerine yardımcı olmalarını istedi. Ne var ki kayda değer bir söz alamadı. Yalnızca “Biz IMF'ye söyleriz” denildi.

Sonuç olarak, iddia edildiği gibi, M.Yılmaz ABD'ye AB'ne karşı alternatif politikalar geliştirmek amacıyla gitmedi. Tam tersine, Türkiye'nin İslam Konferansı ve Avrupa Birliği'nden dışlanmasına neden olan ABD-İsrail eksenine dayalı politikalara bağlı olduğunu bizzat ABD yönetiminin önünde yeniden tekrarlamak, dahası Türkiye'nin enerji santrallerini ABD tekellerine peşkeş çekmek de dahil ülkeyi ABD emperyalizminin sömürü ve yağmasına daha fazla açmak üzere bu ziyareti gerçekleştirdi. Bu arada, kendilerine verilecek taşeronluk görevi karşılığında Azeri petrolünün batıya açılmasını sağlayacak Bakü-Ceyhan boru hattı projesini ABD'ye peşkeş çekmeye hazır olduklarını da açıkladı.

M.Yılmaz'ın ABD ziyareti Türkiye'nin ABD-İsrail eksenine tam mahkumiyetinin yeni bir itirafıdır.

ABD'YE KÖLECE BAĞLILIĞIN BEDELİ UTANÇ İÇİNDE YALNIZLAŞMADIR

TC'nin uluslararası ilişkilerindeki son gelişmeler, emperyalizme kölece bağımlılığın bile bir bedeli olduğunu gösteriyor. TC'nin Avrupa Birliği'nden dışlanmasının nedeni, hiç de burjuva basının yansıttığı gibi, insan hakları, Kürt sorunu vb. değildir. TC'nin ABD'ye köleliğe varan bağımlılığıdır. Dünya sermayesinin bu Avrupa çetesi, içinde bir ABD ajanı istemiyor. Dünya sermayesine liderlik kavgasında "düşmanın" yararlanacağı bir çatlağı baştan ve kendi eliyle oluşturmayı düşünmüyor.

Yoksa Avrupa'nın sermaye devletleri, ne demokrasi ve insan hakları konusundaki kendi iç işleyişlerinde ve ne de Kürt sorunu konusundaki dış politikalarında TC'den daha temiz değildirler. Olmalarının imkanı da yoktur. ABD ve CIA'dan programlı "derin devlet" işleyişi Türkiye'den de önce Avrupa'da uygulama alanı bulmuştur. Her biri bir mafya örgütüne dönüşen Avrupa devletlerinde, tıpkı Türkiye'de olduğu gibi, hükümetlerin tek işlevi kalmıştır; kontr-gerillaya basın danışmanlığı. Yıllardır Avrupalı işçi ve emekçilere kan kusturan, en küçük muhalefet hareketini bile komplocu imha yöntemleriyle ortadan kaldıran, ABD ve diğer emperyalist merkezlerle rekabet ve pazar paylaşımı uğruna savaş kıskırtıcılığı yapan, halkları birbirine kırdıran, sınırötesi ilhak ve işgallere girişen bu devletlerin, kimseye demokrasi nutukları çekecek yüzü yoktur. TC'nin, küçük itirazlar dışında yıllardır bu nutukları dinliyor görünmesinin bir nedeni kölelik ruhunun aşağılık kompleksi olmakla birlikte, asıl neden, içte demokrasi senaryolarıyla kitleleri oyalayabilmesine payanda işlevi görmesidir. Avrupa ile her yaklaşma süreci, içerde demokrasi ve insan hakları tartışmalarını körüklemiş, hükümetlerin Avrupa'ya söz veriyormuş pozlarında iç muhalefete yönelik oyalama taktiklerine zemin hazırlamıştır. Üstelik bu senaryolar sadece bir oyalama taktiği olarak da

değil, yeni saldırı planlarını sinsice uygulamaya koymanın da zeminini yaratmıştır. Avrupa demokrasisinin platonik hayranı reformizmin de yardım ve desteğiyle sermaye devleti, örneğin, 141-142'yi kaldırıp daha ağır bir madde getirmeyi bu yolla gerçekleştirebilmiştir. Bugün de benzer senaryolar sahneleniyor. Bir yandan Başbakanlık'ta "işkenceye karşı genelge" hazırlanırken, burnunun dibindeki Ankara Emniyeti'nin işkence çarkları bir gencin daha canına kıyıyor. Modern (Avrupa standartlarında) cezaevi adı altında hücre tipi dayatılmaya çalışılıyor vb.

AB'den dışlanmak, İslam Konferansı'nda aşağılanmak ve azarlanmak, yani hem Avrupa hem Ortadoğu'dan tecrit ve yalnızlaşma, TC'nin kölelik bedelleri oluyor. Sermaye grupları arasındaki çatışmada hem eski "şef" in yanında yer almak, hem de yeni "çete"lere kabul edilmeyi beklemek akılcı bir tutum olmuyor ve hep boşa çıkıyor.

ABD'nin Ortadoğu'ya verdiği önem ve İsrail üzerinden yürüttüğü jandarmalık biliniyor. TC'nin uzun zamandır bu jandarmalığa talip olduğu ve liyakatını kanıtlamak için uşaklıkta sınır tanımadığı da. Ama ABD'nin çıkarları, birinin yerine diğerini tercihte değil, ikisini birden kullanmaktadır. Bunun için Türkiye'nin İsrail ile en sıkı işbirliği içinde bu görevi paylaşması gerekiyor. Ortadoğu'da devrimci odakların dinamitlenmesinden, kaynakların ABD'ye pomplanmasına kadar, bütün bir saldırganlık ve bölge halklarına düşmanlık konularında TC, İsrail'le ortaklık anlaşmalarını pekiştirmiş bulunuyor. Fakat köle ruhunun bir özelliği de yüzüstülüktür. Bir yandan Başbakan eliyle, İsrail ile bu suç ortaklığı protokolleri imzalanırken, diğer yandan, hem de Cumhurbaşkanı düzeyinde İslam Konferansı'na katılmak gibi bir utanmazlık gösterilebiliyor. Bu suç ortaklığı teşhir ve itham edilince de küskünlük rollerine yatılıyor. Tablo esas olarak Türkiye'deki sermaye sisteminin zavallılığını sergiliyor. Fakat sergilediği ek bir şey daha var;

Cumhurbaşkanı payesine sahip bir şahsiyetin kişiliksizliği. Fakat bu da anlaşılır bir şeydir. Nasıl ki TC'nin iç politikası ile dış politikası bir bütünlük arz ediyorsa, "devletlü" kimlikleri de, içerde ve dışarda, bir bütünlük taşır. İçeride MGK'nın emirlerliğini "mücadele" ile kazananlar, dışarıda şamaroğlanlığına dünden hazır demektir. Cumhurbaşkanı ve Başbakan düzeyinde, İslam Konferansı ve AB'de sergilenen kişilik, işbirlikçi sermayenin bu şahıslarda yansıyan uşaklık ruhudur. Hülya'nın bebeğine varıncaya kadar, ülkenin her "temel sorunu" hakkında kamuoyunu "bilgilendiren" fikir"leriyle bilgilendiren

kimi sermayedarların, AB kasırgası hakkında ağızlarını açmaması bu yüzdendir. Her konuda olduğu gibi, iflas eden, çöken dış politikalarının enkazı altında ezilmemek için kenarda duruyorlar. Çünkü Türkiye'de burjuva politikası, biraz da, "enkaz devrilmek" ya da enkazın sorumluluğunu üstlenmek gerektiriyor. Hatta hatta, kitleleri biraz oyalayabilmek için ihtiyaç duyulursa, ipi bile göze almayı...

Efendilik ve uşaklığı "tanrı vergisi" gibi kutsayan bir düzende başka türlü de mümkün değildir. En aşağıda, toplumdaki "insani" ilişkilerden, yönetim ilişkilerine ve devletler arası ilişkilere kadar hakim bir tarzı zorunlu kılar bu sistem. Ezilen sınıfın ezen sınıfa karşı mücadelesi dışında "insani" ve onurlu tek bir şeyin kalmadığı bir sistemi, tüm dünyaya egemen hale getirmiş çünkü para babaları. Her şeyin parayla alınıp satılabildiği bir düzendir bu. İnsanların ve devletlerin onurlarının bile. Sermayeyi elinde toplayan birkaç eşkiya grubunun tüm dünyayı haraca kestiği "yeni dünya düzeni"nde, TC gibilerine de ancak "manda"lık düşer. Her adımında batağa daha fazla saplanması bundandır.

Türkiye'de hükümetlerin bu uşaklık politikasına, başlıcası reformizmden olmak üzere, kimi sosyal demokratlardan zaman zaman yükselen itirazlar hiç bir maddi gerçeklik taşımaz. Dün Çiller ve hükümetine Amerikan ajanlığına varan suçlamayı yöneltenler, hükümetin başına geçer geçmez, daha iyi uşaklar olduklarını kanıtlama yarışına girmiştir. Çünkü bu politika ve işleyiş, Çiller'i de Yılmaz'ı da, DYP'yi de ANAP'ı da aşar, hepsinin ortak efendisi sermaye sahiplerinin politikasıdır. Türkiye'li sermaye sahipleri ve grupları uluslararası sermayeyle içiçe, ve büyük oranda taşeronu durumundadır. Ayrı-bağımsız bir ekonomisi olmayanın, ayrı-bağımsız bir politikası olamaz. Ayrı-bağımsız bir ekonomi ve politika için, ayrı-bağımsız bir emperyalist sermaye gerekir. Kapitalist sömürü sisteminde eşitlik, sermaye miktarlarının eşitliğidir. Kapitalist dünyanın devlet bağımsızlığı, bütün küçük(yoksul-geri) devletleri kendine bağımlı kılan bir kaç bunlar arasındadır. Diğerlerine düşen bu

kölece bağımlılığa boyun eğmektir.

Kuşkusuz bu kader, milyonlarca emekçinin soygunundan birazcık pay alabilmek için köleliğe razı olan işbirlikçi burjuvaların kaderidir. Geri ülkeler proletaryası ve emekçi halkları bu kaderi paylaşmak zorunda değildir. Bu köleliğe, bu azgın sömürü ve soyguna, bu soygunu sürdürebilmek için çeteleşen devletlere ve işledikleri insanlık suçlarına son vermek mümkündür. Zorunludur...

Tüm ezilen sınıf ve sömürge halkların öncüsü olarak işçi sınıfı bu çürümeye neşter vurabilecek tek toplumsal güçtür. Bu soygun ve sömürden çıkarı olmak bir yana, sömürünün doğrudan muhatabı ve en fazla zarar görenidir. Toplumsal yaşamın üreticisi olarak toplumun kaderini elinde tutmaktadır. Ama işçi sınıfının bu tarihsel rolünü oynayabilmesi, onun bilinciyle donanması, onun aracılığıyla silahlanmasına bağlıdır. Sömürücü sermaye sınıfının çeteci devletini yıkabilmek, ihtilalci bir sınıf partisinde örgütlenmekle mümkündür. Bilimsel bir düşünce, sosyalist bir program ve ihtilalci bir pratikle silahlanan işçi sınıfının, herşeyiyle, ahlakı, kültürü, iç ve dış politikasıyla çürümüş bu sermaye düzenini parçalaması hiç de zor olmayacaktır. Çeteleşmiş devlet gerçekliği sermaye sınıfının gücünü değil, tersine güçten düşüşünü, güvensizliğini ve korkusunu anlatmaktadır. Sadece işçi sınıfının değil, toplumun en geniş kesimlerinin tepkisini alan, haksız ve haksız bir iktidarın son çırpınılarını anlatmaktadır. Gene de bu çeteciliğin parçalanabilmesi, çetelerin dağıtılabilmesi ve insanlık suçlarının önlenmesi, işçi sınıfının demir yumruğu olmadan mümkün değildir.

Emperyalist köleliğe, kapitalist sömürüye son vermek için;

Asalak burjuvazinin kendi çürümüşlüğüyle tüm toplum zehirlemesini önlemek için;

İnsanın insanı sömürme olanaklarını ortadan kaldırmak, toplumsal üretimin kardeşçe paylaşımını örgütlemek için;

Sömürgeci imha savaşlarını ortadan kaldırmak, halkların özgürlüğünü gerçekleştirmek için;

Sermaye mezara, işçi sınıfı iktidara!

Sermayenin Çok Yönlü Saldırı Aygıtı: MGK

Sermaye devletinin emekçi sınıflara saldırı politikasının kumanda merkezi ve en köklü krumu olan MGK, 23 Aralık'ta toplandı.

MGK'nın her zaman olduğu gibi bu toplantıda da ilk gündemi toplumsal muhalefetin bastırılması ve "terör" oldu. Bunu takip eden gündemler ise İslamcı sermayenin denetimi, boğazlar konusu, AB ile ilişkiler ve MİT müsteşar adaylarının belirlenmesiydi. MGK'nın borazanlığını yapan burjuva medya ise toplantı ertesi yayınına tamamen askerlerin söylediklerini pekiştirmeye göre ayarlamıştı. Örneğin; tamamen asker ağzıyla "Doğu'ya el uzatın", "İrticai sermaye güvenlik açısından tehlikeli" gibi başlıklar atıldı. Köşe yazarları askerinin "terörle mücadele"de ne kadar başarılı olduğundan bahsetti.

MGK'nın asker kanadı son dönemde sürekli olarak, Kürt sorunu ve ulusal hareket konusunda ordunun üzerine düşeni yaptığını bundan sonra ekonomik-sosyal konularda tedbirler alınması gerektiğinin propagandasını yapıyor. MGK'nın bu toplantısı da bu propagandanın bir ayağı oldu. Çete devletinin Genel Kurmay Başkanı "kirli savaş"ı kendince "düşük yoğunluklu çatışma" diye ilan ediyordu. Geline yerde ise "düşük yoğunluklu çatışma"nın askeri olarak büyük oranda başarılı olduğu fakat devletin sivil kurumlarının üzerine düşeni yapmadığı söyleniyor. Geçmişte Genel Kurmay başkanları her kış "bu bahar terörü bitireceğiz" açıklamasını yapar, bahar geldiğinde de bu bir sonraki bahara ertelenirdi. Şimdi ise başarısızlık ve Kürt ulusal mücadelesi karşısındaki acizlik böyle ifade ediliyor. Büyük bir yalancılıkla bir yandan ulusal hareketin bitirildiği iddia edilirken bir yandan kirli savaş yine en yüksek bütçe ayrılıyor. Bu ayrılan bütçenin büyüklüğü tartışma konusu bile olmuyor. Kürt halkına karşı her türlü işkence ve zulmü gerçekleştiren, köy yakan, katliamlar yapan faşist Türk ordusu şimdi kalkmış "halkla iyi ilişkiler" kurulması gerektiği demagojisini yapıyor. Hatta bunu da kendi üzerine almış durumda. Faşist ordu bir yandan köy yakarken bir yandan da halkla ilişkiler adına imaj tazelemeye çalışıyor. Fakat Kürt halkı Kürdistan'daki her askerin sömürgeci sermaye devletini temsil ettiğini çok iyi biliyor.

Ordunun Kürt sorunu konusunda kendisinin de içerisinde yer aldığı sermaye iktidarının diğer kurumlarını suçlaması, bu konuda devlet içinde bir çatışma varmış izlenimi yaratabilir. Fakat gerçekler bunun tam tersidir. Sermaye devleti bu konuda bir bütün halinde ve "danışıklı dövüş" pozisyonunda hareket etmektedir. Ordunun Kürt sorunu ve diğer sorunların çözümünde öne çıkarılması kaçınılmazdır. Çete devleti olgusunun iyice açığa çıktığı şu dönemde çeteleşmenin başını çektiği halde kendisini en iyi gizleyebilen devlet kurumu ordu olmuştur. MGK düzenli işleyen bir devlet kurumu olarak, toplumsal muhalefeti bastırmanın dışında iç ve dış politikanın da belirlendiği bir yerdir. Son döneme bakacak olursak, iç politikada laiklik-şeriat ikilemi üzerinden MGK-TÜSİAD hükümeti olan Anadol-D'nin ve ESK'in, dış politikada ise ABD-İsrail ekseninin mimarlığı bunun bir göstergesidir. Hükümetin kukla başbakan ve bakanları

da bunu sadece uygulamakla yükümlü olmuştur.

Sermaye sınıfı ve ordu

Ordu, sermaye iktidarının en temel araçlarındandır. Bu sınıfın iktidarını korumak için toplumsal muhalefete karşı her türlü yöntemi kullanır. Dahası Türkiye'de ordu aynı zamanda sermaye sınıfının kendisidir de. OYAK her dönem Türkiye'nin en büyük şirketleri arasında yer almıştır. Büyük burjuvaziye bu bütünleşmişlik, ordunun her türlü pratiğini belirleyici bir rol oynar. Örneğin; kayıt dışı ekonomi, kara para söz konusu olduğunda aynı yöntemi tekelci burjuvazi de, İslamcı sermaye de uygulamasına rağmen generaller MGK şahsında sadece İslamcı sermayeyi denetim konusu yapmaktadır. Bu her ne kadar "irtica tehlikesi"yle tanımlansa da gerçek sebep sınıfsaldır.

Fakat aynı MGK geçmişte toplumsal muhalefete karşı İslamcı sermayeyi ve onun politik uzantılarını beslemiştir. Geline yerde ise İslamcı sermayenin tekelci burjuvazinin pazarına göz dikmesi ve hükümet olma isteği MGK açısından İslamcı sermaye için bir sınırdır. MÜSİAD çerçevesinde toplanan şirketlerin 28 Şubat MGK kararlarından beri takibe alınmasının, önüne engeller çıkarılmasının özünde bu yatmaktadır. MGK-TÜSİAD hükümeti Anadol-D'de bu çerçevede MGK'nın planlayıp adım adım oluşturduğu bir hükümet olarak ortaya çıkmıştır. Atılan her adımda MGK, TÜSİAD'ı, TÜSİAD'da MGK'yı bilgilendirmekte birbirine brifingler vermektedir..

Ekonomik-sosyal krizi iyice derinleşen sermaye devleti, sömürü düzenini tek becerbildiği zorbalıkla ayakta tutamayacağının farkındadır. Sermaye

sınıfı belli bir noktadan sonra emekçi sınıflardan zoruna karşılık zor göreceğini iyi bilmektedir. İşçi-emekçilerin örgütlü bir tarzda zora zorla karşılık verdiği noktada kapitalist düzeni hiçbir güç koruyamayacaktır. Tam da bu noktada MGK'nın en belirleyici bileşeni olan generaller bile ekonomi düzeltilsin diye tutuşuyor. Fakat bütün bu tartışmalar boşuna... Sistemin krizi yapısal ve çözümsüzdür. Zaten sermaye sınıfı da bunu iyi bildiği için krizin çözümünü değil, yönetimiyle uğraşıyor. Daha da önemlisi, düzen henüz ciddi bir devrimci toplumsal muhalefete karşı karşıya bulunmadığı halde bu kadar çözümsüzlük içinde boğulmaktadır. Bu nedenle bugün temel sorun, gelişen kitle hareketini devrimcileştirmek ve düzene yöneltmektir.

Bu hedef gerçekleştirilmeye başladığında MGK, toplantılarında saldırı değil, savunma planları görüşülecektir.

Özel Savaş Medyasının Şırnak Ekspresi Kalkıyor:

Kürt Halkı Kanmayacak

Burjuva devleti ve MGK'nın, özel savaş medyası aracılığıyla yıllardır ezilen ve katledilen halklara yönelik almış olduğu iğrenç tutum ve tavır ortadadır. Yıllarca bu medya aracılığı ile yürütülen çirkin oyunlar artık gizlenemez boyuttadır. Devletin ve generallerin hizmetinde olan bu medya kuruluşları, sömürgecilik ve katliamlarla süren işgal girişimlerini çarpıtarak, olayların iç yüzünü saklayarak, insanlara şövenizm ve ırkçılığı pompalayarak üzerine almış olduğu, pisliklerle dolu görevini yerine getirmektedir.

Türk mediasının da diğer sömürgeci devletlerin medyası gibi yüklendiği tek görev ve misyonu bu iğrençlikleri saklamaya yöneliktir. Çünkü kendisi de bu katliamların ve sömürgeciliğin uygulayıcısı ve suç ortağıdır. Dolayısıyla bu çirkin işbirliğinde özel yer tutmakta ve pislüğün kaynağı bu düzenden beslenmektedir. Bu medya sahipleri bu pislige ortaklık için, özel uygulamalar yaparak hem vurguncu, talancı düzenden alacakları payı artırıyor hem de emekçi kesimleri kandırıp, köf hayallere sürüklüyorlar. Çünkü her dönemde devletin böyle bir uygulaması olmuştur. Şu an yapılan da aynıdır. Yani çete devleti ve onun sömürü düzeninden umudunu kesen emekçileri yeniden düzene bağlamak ve başka kanalların önünü kesmektir amaç. Son zamanlarda Türk mediasından sırf bu işe soyunmuş olan Sabah ve ATV grubudur. Sabah ve ATV yukarıda sayılan onca çirkin ve rezil oyunlara en iyi oyunculuğu yapanlardır. Bu grubun özellikle Kürt ulusal mücadelesine özel bir ilgi göstermesi de yine bu ikiye bölümlü ve gerici çıkarların uğrunadır. Barış, uzlaşma vb. çözüm önerileri de sırf insanların duygularını okşamaya yöneliktir. Devrimci çözüm dışındaki çözümlerin hepsinin dahi bu düzen ve sistem içerisinde alınamazlığı ve uzlaşmazlığını bir çok örnekte gördük. İnsanların en meşru, demokratik haklarını kullanmasını dahi yasaklayan, devlet terörü estiren bu devlet ve düzenden başkası değildir. Şimdi kaldı ki yıllardır yok saydığı ve inkar ettiği, imha etmeye çalıştığı bir ulusu kanlı baskılarla haklar vermesi ne derece ciddi ve

samimi olabilir. Ancak bu özel savaş mediasının da bu tür söylem ve çözüm önerilerinin bir sınırı ve sonu vardır. O, çizilen o sınırı aşamaz. Bu sınırı koyan da her zamanki gibi MGK'dır. Türk mediasının Kürt ulusal hareketindeki tek bakış tarzı, devletin ve MGK'nın ona bakmasını istediği tarzıdır. Yani uygulanan politika ve yeni yöntemlerin ardında faşist, ırkçı, sömürgeci devlet ve MGK vardır. Medya yalnızca sözcüdüdür. Yine son günlerde devletin ve MGK'nın emriyle Sabah ve ATV grubunun soyunduğu bir başka adilik ve ikiye bölümlü oyunu sergilenmektedir. Bu ikiye bölümlüğün ve iğrençliğin adını ise "Şırnak Ekspresi kalkıyor" koymuş bulunmaktadır. Bu isimle sözde, Şırnak halkına ve çocuklarına yardım kampanyası başlatılmıştır. Onların deyimiyle bu ekspres umudu geleceği taşıyormuş. Bu ekspres Şırnaklı çocuklara umut ve gelecek olacaktı. Sanki yıllardır köyleri yıkan, yakan, insanları yaşlı, genç, çocuk demeden katleden başkalarıymış gibi. Sanki yıllardır süren bir imha savaşı yokmuş gibi, rahat ve şerefsizce davranıyorlar. Burada öylesine iğrençlik ve namussuzluk var ki, insanın beynine kurşun gibi saplanıyor. Oysa TC'nin gerçekte ne doğru dürüst bir çözüm ne de gerçekte bir yardım kaygısı yoktur. Gerçek bir barışa tahammülü yoktur. Bunun böyle olduğunu daha önce gördük. Yurtdışından ve Türkiye'den birçok aydının girişimiyle başlatılan "Musa Anter Barış Treni" kampanyası buna iyi bir örnektir. Devletin ve savaş mediasının bu kampanyaya nasıl baktığını ve insanlara nasıl aktarıldığını yaşayarak gördük yine. İnsanlar, bölücüler, PKK'lılar yapıyor demiş. elinden geldiğince ırkçılığı ve Kürt halkına karşı düşmanlığı körüklemişti. Sonucunda bir sürü insan bu meşru girişime destek verdiğinden ötürü dövülmüş, saç-baş sürüklenmiş. Bunu en aktif üslenen ve uygulayan sanki bu medya değilmiş gibi. Şimdi de şirinleri oynamaya çalışıyorlar. Bu medya her nedense yıllardır süren kirli savaşın Kürdistan halkına nasıl acılar çektiğine hiç değinmez durumdur. Sanki yakılan köy diye bir şey yok. Gözaltında kayıplar hiç yok, talı meçhuller diye bir şey yok.

Hepsi yalanmış gibi şimdi de oturmuş devleti, MGK'sını ve kendilerini aklamaya çalışıyorlar. Yıllardır bir politika olarak benimsenmiş olan Kürt illerine yardım ve hizmet götürme olayı şimdilerde onların karşısına "en büyük hatalarımız" diye çıkıyor. Hatta terörün kaynağını dahi buna bağlıyorlar hizmet ve eğitimsizliğe yani. Senelerdir Kürdistan'da okul yapmayan, öğretmenleri katleden kendileri değilmiş gibi. Şimdi de ikiye bölümlü ve şerefsizce oturup Şırnaklı okul çocuklarına, okul malzemesi, elbise vs. göndermek için ekspres kampanyasına soyunuyorlar. Bu Ekspres'in TC'nin şövenist, ırkçı, katil ve sömürgeci yüzünü göstermekten başka bir işlevi olmayacaktır. Çünkü ikinci seferinde yine acı, gözyaşı, silah ve bomba taşıyacaktır. TC'nin yıllardır uyguladığı asimilasyon ve Türkleştirme mantığı gibi bu da tutmayacak ve iflas edecektir. Burjuva devleti ve medyası son siyasal durumdan yararlanmak, insanları oyalamak istemektedir. Bu açıktır.

Ancak bu çirkin oyunlara Kürdistan halkı kanmayacaktır. Kürdistan halkı her şeyi acıları kadar büyük tecrübelerle öğrenmiştir. TC'nin Ekspres'i Kürdistan ve Türkiyeli emekçi halka umudu değil, yapılan katliam ve işgallerin örtüsünü taşımaktadır. Bu pislige örtmeye yöneliktir. Kürdistan halkına umudu TC'nin Ekspres'i değil, kendi kurtuluşları için verecekleri devrimci savaş ve mücadele gütecektir. Devlet, MGK ve medya üçlüsünün Ekspres oyunu kendi adiliklerini, katil yüzlerini ve iflaslarını sunmaktan başka bir anlam ifade etmiyor. Pislüğün odağıdır bu üçü. Kürdistan halkının onurlu direnişi zafere ulaşacaktır. Acıları ve sefaletleri aynı acıları çeken Türkiye işçi ve emekçileri ile omuz omuza mücadeleyle son bulacaktır. Bu katil ve sömürgeci düzeni devirmeden ne barış, ne de kardeşlik olabilir. Gerçek barış ve kardeşlik sosyalizmle mümkündür. Barış, kardeşlik dolu sömürsüz ve kansız bir düzen için, sosyalizm için mücadeleye.

Tek Yol Devrim, Kurtuluş Sosyalizm!

Düzen Partisi RP'den Hesabı Düzenin Kokuşmuş Yargısı Değil, Emekçiler Soracak!

Faşist TC, tarihi boyunca devrimcilere, komünistlere, ilericilere saldırttığı, örgütlenme koşullarını yarattığı ve (çete) devletin çeşitli kademelerde palazlandığı İslami gericiğin düzen cephesindeki temsilcisi RP'ye açılan kapatma davası 26.12'97 günü karara bağlanacak, bildiğimiz gibi. Kapatma davası MGK-TÜSIAD hükümetinin Susurluk gündemini, laiklik-şariat sahte ikilemini ortaya atarak kapatmak, ayrıca RP'nin çürümüş düzen ile tam entegrasyonunun sağlanması, sivri uçların ise törpülenerek herhangi bir devrimci yükselişe karşı yedek güç olarak bekletilmesi amacı ile böylesi bir zamanlamada açılmıştır.

RP, davadan sonra düzene sadakatini kanıtlamak için sivri konuşan yöneticilerini partiden atmaya devam ettiği gibi, "demokrasi, hukuk devleti, barış, özgürlük, insan hakları" söylemini ön plana çıkardı. Tüm resmi devlet törenlerine (10 Kasım dahil) üst düzeyde katılarak düzenden şefaft diledi.

Ekonomi alanında da İslami gericiliğe aba altından sopa gösteren MGK-TÜSIAD hükümeti MGK'nın özel direktifi ile İslami sermayenin sıkı denetim altına alınmasını karara bağladı. SPK eliyle de İslami sermayeye belli

Yeni versiyonlarıyla RP, anında faaliyete geçecektir. Düzenin zaten RP ile herhangi bir asli sorunu yoktur. Sadece fazla beslenen ve semiren çocuklarını biraz ehliileştirmek ve terbiye edebilmek için bir kapatma davasına ihtiyaç duyulmuştur. RP de söz dinleyen uslu çocuk rolünü başarıyla oynamış, sıra ödülünü almaya gelmiştir.

Mesut Yılmaz "Parti kapatılmasını yanlış buluyorum" demektedir, "demokrasinin işletilmesi"nden hiç yüzü kızarmadan dem vurabilmektedir. Aynı "demokrat" Mesut Yılmaz DEP'in kapatılmasına, DEP'lilerin dokunulmazlıklarının kaldırılmasına açık desteğini sunmuştur. İşin daha ilginç kendi partisinin kapatılması söz konusu olduğunda "demokrasi ayaklar altında" diye yaygara koparan RP, DEP kapatılırken gık çıkarmadığı gibi kapatılması yönünde oy kullanmıştır. "Demokrat" RP, 470 sayfalık savunmasında dünyanın çeşitli ülkelerinde kapatılan partileri örnek verirken kapatılmasına kendi onay verdiği DEP aklına gelmemiş olsa gerek bir satır olsun söz etmemiştir. RP'nin demokratlığı tıpkı diğer düzen partilerinin demokratlığı gibi ikiyüzlü ve sahtedir. Demokrasiden tek anladıkları da düzenin, rejimin bekasını sağlayabilmektir.

yükümlülükler getirme tehdidi savurdu. Bunun ardında İslami sermayenin TÜSIAD hanedanlarını rahatsız edecek boyutlarda gelişkinleşmesi ve hızla semirmesi yatıyordu.

RP, 470 sayfalık savunması ile düzene bağlılığını kanıtlamak istedi. Ancak her türlü kapatılma olasılığına karşı önlem olarak yedek partiler (biri Fazilet Partisi) kurarak hem düzene olan bağlılığının süreceği mesajını vermiş, hem de pastanın kremasından pay kapmaya devam etmek istediğini göstermiştir.

RP'nin ABD emperyalizminin verdiği "kapatmama" mesajlarına ve kendi ılımlı, sallabaş politikalarına bakılarak kapatılmasını beklemiyoruz. Kapansa da bu MGK'nın bir gövde gösterisi olmasının ötesine geçmeyecek.

Bu iğrenç, kirli hesapların döndüğü sermaye düzeninde ne diğer düzen partilerinin ne de RP'nin işçi sınıfı ve emekçilere verebileceği hiçbir şey yoktur. Onların görevi sömürü çarklarının işlemlerini sağlamaktır. Bu görevin hakkını verebilmek için yarışmaktadırlar aralarında. İşçi sınıfını ve emekçileri kurtaracak olan kendilerinin bağımsız, ihtilalci, komünist partileri olacaktır. Sivas katliamında, 6-7 Eylül olaylarında sermaye devletinın mağası olarak kullanılan RP'den hesabı emekçiler soracaktır.

**Kahrolsun Kapitalizm!
Kahrolsun Düzen Partileri!
Yaşasın İşçilerin Komünist Partisi!
RP'den Hesabı Emekçiler Soracak!**

Bin Operasyondan Biri: Tarih:24 Aralık 1978 Yer :Maraş

19 Aralık'ta başlayıp 4 gün süren anti-komünizm propagandası 24 Aralık katliamıyla sonuçlanıyordu. 24 Aralık günü Maraş'ta insanlığın yerini barbarlık, vahşet ve kin almıştı. Maraş 24 Aralık'la birlikte tarihe kanlı Maraş diye yazıldı. Resmi rakamlara göre 111 olan ama gerçekte sayıları yüzlerle ifade edilen Alevi, yurtsever, devrimci vahşice öldürülürken, yüzlerce kadın tecavüze uğradı, hamile kadınlar işkence yapılarak öldürüldü.

Maraş'ta bu katliam yaşanırken, hükümet sessiz kalarak sadece sıkıyönetim ilan edip, sokağa çıkma yasağı uyguladı. Hükümetin sokağa çıkma yasağına Aleviler, ilerici halk ve devrimciler ile polis ve jandarma uyarken faşistler cihad ilan edip sokaklara döküldüler.

Katliam yaşanırken hükümet ortağı CHP görmüyor, duymuyordu. Tıpkı '93 Sivas katliamında yaşandığı gibi hükümet ortağı olan, sözde sosyal demokrat SHP gibi sessiz kalarak katliama ortak olmuştur.

Maraş katliamı sonrası geçen yıllara, olaylara ve gelişmelere baktığımızda MHP'nin bizzat başrolü oynadığını görmemek mümkün değildir. Fakat MHP'nin bu katliamın tek başına planlayıcısı ve uygulayıcısı olduğunu söylemek doğru olmaz. Katliam yaşanmadan birkaç gün evvel Maraş'a götürmek üzere ordu malı patlayıcı ile yakalanan Çeviker Yüzbaşı ve ilişkide olduğu (bugün MİT, kontrgerilla ile olan bağlantısı daha net anlaşılan) Abdullah Çatlı ile ilişkisi katliamın planlayıcılarının bağlantılarını daha net göz önüne seriyor.

Katliam planlayıcıları MİT-JİTEM ve uygulayıcısı MHP olarak formüle edilebilir. Fakat bu katliam hazırlayıcılarının başını çeken ABD emperyalistlerini ve onun uluslararası suç şebekesi CIA'yi de unutmamak gerekiyor. ABD destekli '80 askeri darbe hazırlığının tam '78'lerde başladığı hatırlanırsa, Maraş katliamının da, bu darbenin gerekçelerini yaratmak, hızlandırmak için hazırlandığı daha açık hale gelir.

RP'nin faşist hareketin hedefi, ülkede yükselen devrimci muhalefetin

önünü kesmek, onun sınıf hareketi ile birleşmesini engellemek, devrimci mücadeleye akan taze güçleri durdurabilmektir. Devrimci muhalefetin gelişmesi ve kitlelerde devlete karşı yükselen hoşnutsuzluğun derinleştiği kriz, devleti yeni arayışlara itmiştir. Darbeyi meşrulaştırmak için sivil kadrolara ihtiyaç duyan düzen, sivil faşist hareketi şovenist demagoji ile donatıp silahlandırarak, "kutsal" görevlere hazırlamış, ve artık bugün düzen cephesinin açıkça savunduğu şekliyle "vatan-millet" uğruna kitlessel kıyımlara imza attırmıştır.

Devlet teröründe stratejik planlar '77 1 Mayıs'ından sonra daha farklı bir boyut almıştır.

Maraş katliamı devletin politikalarında döneme somut damgasını vurmuştur. Maraş, Kürt coğrafyası içindeki özellikleri ile birlikte stratejik önemi gereği katliam için özel olarak tercih edilmiştir. Devlet katliamdan sonra dernekleri, sendikaları, lokalleri kapatmış, demokratik her türlü hakkı yasaklamıştır.

Ülkede yaşanan bu faşist saldırılara işçi ve emekçi halk yabancı değildir. Çorum'da, Maraş'ta, Sivas'ta yaşananlar aynı senaryonun çeşitli versiyonlarıdır.

Bu katliamlarda bizi sorgulamaya götüren yön, katliamlar yaşanmadan yapılması gerekenler ve toplumsal muhalefetin hazırlık aşaması olmalıdır.

Şunu bilmeliyiz ki, Gazi'de tekrarlanmaya çalışılan aynı senaryo anti-faşist halk hareketi ile durdurulmuştur. Devlet, terörünü gerileten militan kitle muhalefettir.

Bugün tüm ilerici, yurtsever ve devrimci güçlere düşen anti-faşist görev sınıf mücadelesini yükseltmek, devrimcileştirmektir. Bizzat devlet içinde ve devlet tarafından örgütlenmiş faşist çetelerin provakasyonlarını boşa çıkaracak olan, işçi ve emekçi kitlelerin siyasal sınıf savaşıdır. Tabii ki, tamamen ortadan kaldıracak olan da...

**Kahrolsun Sermayenin Faşist
Diktatörlüğü!
Yaşasın Sosyalizm!**

GMİS Olağanüstü Genel Kurulları Işığında Özelleştirme, Zonguldak ve Susurluk...

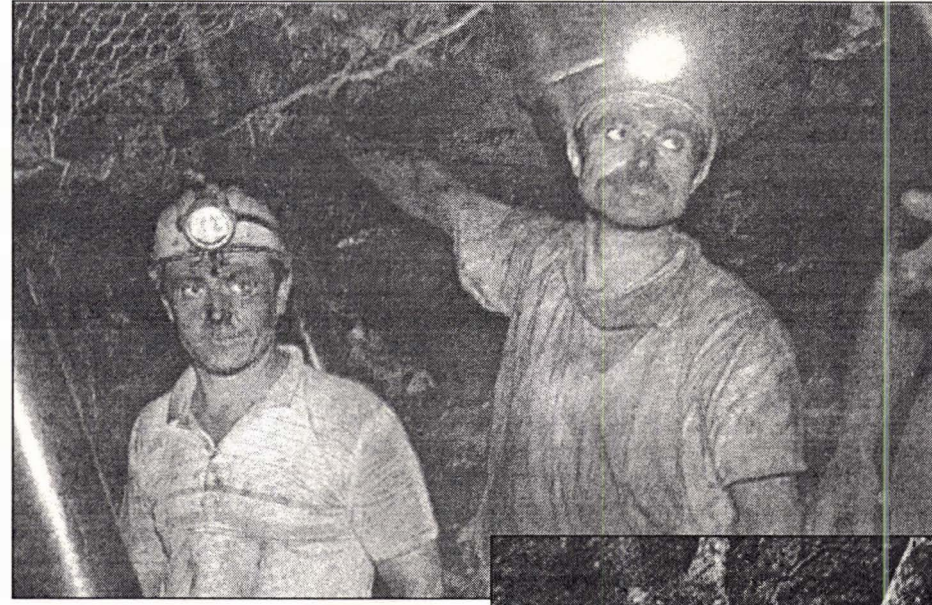
Genel Maden-İş'te 12 Ekim'de yapılan Olağanüstü Genel Kurul sonrası Ş. Denizer'in yolunu düzleme operasyonları devam ediyor. İhanetçi mafya çetesinin bir iç hesaplaşmasından başka birşey olmayan Genel Kurul'da mafyavari yöntemlerle tekrar Genel Başkan olan Denizer, işe ilk olarak sendika çalışanlarından başlamış, 15 kadar Tez Koop-İş üyesi işçiyi sokağa atmış, arkasından ise sendika şubelerine yönelmişti. Öncelikle Üzülmüş ve merkez şube yönetimlerini tasfiye etmek için kollar sıvandı, bu şubelerde Olağanüstü Genel Kurul için imzalar toplandı ve Üzülmüş Şube'de Olağanüstü Genel Kurul 7 Aralık günü yapıldı. Merkez Şube'de yapılacak olan Genel Kurul tarihi de 21 Aralık olarak belirlenmiş durumda.

Yaşanan bu süreç, ihanet ve sermaye işbirlikçiliğini gelenek haline getirmiş Genel Merkez'den Şube yönetimlerine kadar bu çıkar birliği üzerinden kastlanmış bulunan GMİS bürokrasisinin rant paylaşım savaşından başka birşey değildir. GMİS bürokrasisi bugün kolları milletvekillerine, mafya çetelerine, emniyet müdürlerine kadar uzanan ihanetçi bir mafya çetesidir. Kısacası Susurluk'la birlikte açığa çıkan çürüyen düzen, çeteleşen devlet gerçeğinin bir sermaye kurumu gibi çalışan sendikalarındaki ayağıdır. Bu ayak, Zonguldak'ta madenlerin özelleştirilmesi sonucu ortaya çıkan rant ve pazarın vurunu üzerine şekillenmektedir. Yaşanan soygun, talan ve rant savaşının sendikadaki uzantısının başını Ş. Denizer ve diğer tarafta S. Ataman'ın çektiği işbirlikçi yapı oluştururken, diğer ayaklarında da, milletvekillerinden Veysel Atasoy, Ömer Barutçu, özelleştirilmeyle palazlandırılan ve bir mafya olan Erdoğan Demir, adı Susurluk'la anılan polis müdürü Sedat Demir ilk ağızdan sayılabilecek isimlerdir. Madenlerin özelleştirilmesi üzerine yaşam bulan bu ceteleşmenin, araştırıldığında devletin üst organlarına kadar gittiği görülecektir. Zonguldak sık sık bu çetelerin silahlı çatışmalarına tanıklık etmekte, düzen partileri ve yerel medya da bu çıkar çatışmalarında kendilerince saf tutmaktadırlar.

GMİS'te yaşanan it dalaşı ve Olağanüstü Genel Kurullar süreci de çerçeve içerisinde ele alınmak zorundadır. Zonguldak madenlerinde yıllardır adım adım uygulanan özelleştirmelerin sonucunda bir yandan yoğun bir işsizlik, hak gaspı, vahşi bir emek sömürüsü diğer yanda muazzam karlılıkta bir sektör, bir pazar ortaya çıktı. Sermayenin iştahını kabartan bu karlı pazar, aynı zamanda çeşitli sermaye grupları arasında da bir çatışmayı alevlendirmektedir.

Özelleştirme saldırısının, uygulanmaya başlandığından beri bu saldırıya ses çıkartmayan ve ortaya çıkan ranttan pay kapmaya çalışan sendika bürokratları, saldırı karşısında bir bütün olarak bu saldırının yolunu düzlerken sermayeyle kader birliği derekesine çıkarak sermaye grupları arasındaki çatışmalarda da kendi içerisinde saflaştı. Böylece bu çıkar çatışmasında sendika bürokratları tarafından denetim altında tutulan maden işçisi sermaye gruplarının birbirlerine karşı koz olarak kullanılmaya çalışıldı. Sendika koltuğu Zonguldak'ta bu açıdan sermaye için can alıcı bir önem kazanmaktadır. GMİS Olağanüstü Genel Kurulu öncesine baktığımızda, Zonguldak'ta gündemde hep Ş. Denizer-E. Demir, Ömer Barutçu-Veysel Atasoy it dalaşmaları ve en sonu Ş. Denizer-S. Ataman çatışmaları var. Görünen o ki GMİS Olağanüstü Genel Kurulu bu çatışmanın hesaplaşmaya dönüştüğü bir arena durumundadır. Bu hesaplaşmada delegeler birer piyon, maden işçisi de kendi sendikalarında seyircidir. Genel Kurul Salonu her iki tarafın silahlı adamları tarafından doldurulmuştur. Salon girişinde ise polis sözde didik didik aramakta, ancak işçi dışında herşey içeri alınmaktadır.

Bu hesaplaşma öncesinde dikkat çekici bir olay da; eski İçişleri Bakanı Meral Akşener ve DYP Zonguldak milletvekili Ömer Barutçu'nun 10 Ekim'deki Zonguldak çıkartmasıdır. Çeteleşme olgusu ve yolsuzluklara adları konu olan bu iki eski bakan önce Ş. Denizer'le bir görüşme yapıp, arkasından da sendika salonunda bir "seminer" verdiler. Bu çıkartma sermayenin Genel Kurul'a dolaysız bir

müdahalesiydi. Ve Genel Kurul'dan hemen önce bütün kartları artık açıkça oynanıyordu, kirli ilişkiler saklanılmaya gerek duyulmadı.

İt dalaşı bu kadar açıkça sürerken, çatışmanın gerçek içerdiği de saklanmakta, çatışma özelleştirme yanlıları ile karşıtları arasında sürüyormuş görüntüsü yaratılmaya çalışılmaktadır. GMİS Olağanüstü Genel Kurulu sürecinde bu böyleydi ve şimdi Şube Genel Kurulları'nda da bu böyle devam ediyor. Böyle bir yanılsamanın ise, birbirlerinin pisliklerini ortaya dökmeyi engellemekten başka bir işlevi yok. Çünkü özelleştirmelerin en vahşi bir şekilde yaşandığı kentte maden işçisi bu sözlerin demagojiden öteye bir anlam taşımadığının çok iyi farkında. Ve her iki tarafın da özelleştirmeci olduğunun bilincinde. Özelleştirme saldırıları ve sendikal ihanet karşısında hem sendikaya hem de kendisine karşı

belirgin bir güvensizlik oluşmuş durumda. Son yapılan Üzülmüş Şube Genel Kurulu'ndaki manzara bu açıdan son derece açıklayıcı. Salonda Ş. Denizer'e karşı tek tek işçiler, özelleştirmeler, eşel mobil, sendikal ihanet üzerine tepkilerini yükseltiyorlar. Ancak bu tepkiler örgütlülüğünden uzak olduğu için Denizer tarafından rahatlıkla savuşturuluyor. Bu hoşnutsuzluk maden işçisinin genelinde varolan bir tavır. Güvensizlik ortamı ise örgütlenme ve aktif tavır alışı engelliyor. Ve bu kendini ekonomik, sendikal ve siyasal sorunlara karşı ilgisiz kalma sonucunu doğuruyor. Maden işçisinin genelinde varolan bu durum bir yere kadar anlaşılabilir. Ama en azından ileri işçilerin bu durumu bir an önce değiştirme yönünde adım atmaları gerektiği açıktır. Kitledeki moral sorununu ortadan kaldırmak ve sadece düzene karşı değil, ama düzenin adı birer uzantısı, birer aleti haline gelmiş sendikal bürokrasiye karşı da mücadele etmek gerektiğini, tavır ve düşünceleriyle kitleye taşıyacak olan ileri işçilerdir. Çünkü siyasete ve sorunlara ilgisizlik kurtuluş olmuyor. Çünkü burjuva siyaset işçi sınıfıyla uğraşmaya ve sorunlarını katmerleştirmeye devam ediyor.

GMİS ÜZÜLMÜŞ ŞUBEDE OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL YAPILDI

GMİS Üzülmüş Şube Olağanüstü Genel Kurulu 7 Ekim günü GMİS Konferans Salonu'nda yapıldı. Beşyüze yakın delege ve işçinin katıldığı Genel Kurul tam anlamıyla bir Şemsi Denizer şova dönüştü. Kurulda Divan Başkanı seçilen Ş. Denizer, rakiplerine ve muhalif işçilere tehditler savurdu. Salonda işçiler sık sık Denizer'in lafını keserek tepkilerini gösterdiler. Bireysel çıkışlar bazındaki bu tepkiler Denizer tarafından rahatça savuşturuldu. Birkaç işçi eşel-mobili sorarken, ilerici bir işçi de özelleştirmenin sorumlusunun Ş. Denizer'in kendisi olduğunu haykırdı. Denizer'in bu işçiyeye verdiği cevap ise oldukça ilginçti. Şöyle diyordu Denizer: "Kişisel menfaatli insanlar bunlar. Burada şu anda bir kişi var. Bu sipsivri kişilerden bir tek bu var, bu çok önemli bir gelişme, önceden kalabalıktılar, gelip bağırırlardı, bu önemli bir gelişme, buna sevinmeliyiz." Denizer bu konuşmasıyla devrimci, muhalif işçileri kastediyordu. Çünkü alanı boş bulmuştu ve duyduğu rahaklıkla konuşuyordu.

Ş. Denizer'in konuşmasından sonra seçimlere geçildi. Seçimlerde Ş. Denizer'in listesi bir kişi dışında seçimi kazandı. Seçimden sonra Genel Kurul bitirildi.

Sendika bürokratlarının karşılıklı hesaplaştığı bu Genel Kurul'da kazanan da kaybeden de kendileri oldu. Maden işçisi için özelleştirmeler, açlık ve sefalet devam ediyor.

ALTAŞ ALİMİNYUM'DA DİRENİŞ

Gebze Muallimköy'de kurulu alüminyum profil üretimi yapan ve toplam 226 kişinin çalıştığı Altaş Fabrikası'nda işçilerin sendikal faaliyetleri sonucunda Türk Metal Gebze Şubesi'nde örgütlenmeleri üzerine Altaş kapitalistin 16 Aralık'ta işyerinde yasadışı olarak lokavt ilan ederek, akabinde ise 221 işçinin işine son vermesi üzerine işçilerin fabrika önünde başlattıkları onurlu direnişleri devam ediyor.

Altaş işyerinde işçiler vardiya sistemine göre sağlıklı çalışma koşulları içinde, her türlü sosyal haktan mahrum bir biçimde Altaş kapitalistlerinin sömürü düzeninde diğer sınıf kardeşleri gibi iliklerine değin sömürülerek örgütsüz bir şekilde emek sömürüsü altında asgari ücret karşılığı, sefalet koşulları içerisinde çalışıyorlar.

Altaş işçileri düşük ücretlere ve her türlü olumsuzluklara karşı sendikal çalışma başlatıyorlar. Daha önce de bu işyerinde iki kez denenen sendikal çalışmanın yenilgiyle sonuçlanmasını da bilince çıkaran işçiler bu kez, çeşitli işyerlerinden sendikal çalışmadan dolayı işten çıkarılmış birkaç işçinin burada çalışıyor olması avantajı ile, iş örgütülüğü çok sağlam zeminler üzerinde olmasa da işçilerin tümüyle sağladıkları iç dialogun asgaride başarılması neticesinde Türk Metal Gebze Şubesi'nde örgütlenmeyi başardılar.

Geçmişte başarısızlıkla sonuçlanan sendikal deneyimlerinde her defasında Altaş kapitalistinin öncü işçilerin işine son vererek işçileri öncülerinden yalıtmaya saldırısına karşı tepki ortaya koyamayan işçiler, bu kez de sendikanın yetki alması üzerine, işverenin ilk önce 7 işçinin işine son vermesi ardından diğer işçilerin işine de son vererek yasadışı lokavt ilan etmesi saldırısı üzerine Altaş işçileri, bir direniş komitesi oluşturarak eylem kararı alıyorlar. 17 Aralık'ta "Atılan işçiler geri alınsın-Yasadışı lokavt kararı kaldırılmalı" şiarıyla üretimi durdurarak, gündüz fabrika girişinde, gece ise yemekhanede anamlı direnişlerini sürdürüyorlar.

Direnin başlanmasıyla hemen düzenin fiili saldırısına maruz kalan işçiler, jandarma ve polisin direnişçi işçilerin çevresine yığınak yapmaları, dayanışmaya gelen işçi ve emekçilerin direniş alanına sokulmaması, mülki amirlerinin işverenin yanında yer

olarak eylemin bitirilmesi yönünde baskı uygulaması ile Türk Metal Gebze Şube Başkanı Mahmut Taşdemir'in işçilere yönelik gerici, şöven, uzlaşmacı, direnişin bitirilmesi, haklarının yasalara havale edilmesi, mahkeme kararının sukunetle beklenilmesi, emniyet güçlerinin saldıracıcağına sık sık ima ederek direnişin çözülmesi vb. söylem ve telkinlerine işçiler direnişlerinde ısrarlı ve kararlı olduklarını "Yaşasın sendikal mücadelemiz!", "İşçiyiz, haklıyız, kazanacağız!", "Emekçinin hakkını söke söke alırız!", "Emekçiler ordusu patronların korkusu!", "Sendika işçinin yasal hakkıdır!", "Yaşasın onurlu mücadelemiz!", "Yaşasın işçilerin birliği!", "Baskılar bizi yıldıramaz!" vb. sloganlarıyla düzenin fiili saldırı hazırlığına ve eylemi boğma çabasına yanıt verdiler.

Altaş işçilerinin direnişi 8. güne girmesine rağmen direnişteki işyerine siyasi partilerin ve sendika temsilcilerinin ve tek tek işçilerin cılız dayanışma ziyaretlerinden başka anlamlı bir dayanışma henüz sergilenemedi. Dayanışmanın örülebilmesi ise tersinden, bir yandan tekil bir direniş olan eylemin yalnızlaşmasına yol açıyor. Türk Metal gibi faşist şöven bir sendikanın işçilerin fiili direnişine sahip çıkamayacağı düşünüldüğünde, işçilerin direnişlerinin başarıya ulaşması, bir yandan Altaş işçilerinin kendi özgüçlerine güvenerek hiç bir şart altında direnme çizgisinden geri adım atmamasından diğer taraftan ise çevre fabrikalarda örgütlü metal işçilerinin direnişteki kardeşlerine sunacağı eylemli dayanışmadan geçmektedir.

Sendika ve işveren tam bir uyum içerisinde bir yandan direnişi ezmek, diğer yandan ise üretimin devam etmesi için taseron işçinin çalıştırılması hesabı içerisindedir.

Başlangıçta işçilerin ideolojik bir tercihlerinin ürünü olmasa da fabrikanın kendi iç sürecinin sonunda örgütlendikleri Türk Metal, kısacık direniş süresince sergilediği pasifist-uzlaşmacı çizgisiyle direniş pratiği içerisinde Altaş işçilerinin üzerindeki etki ve denetimini, güvenini adım adım yitirmesine yol açıyor.

Altaş işçilerinin direnişinin başarısı, ancak sonuna kadar tek bir vücut olarak direnmekten geçiyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://amey.org>

Kızıl Bayrak / GEBZE

11 Aralık Eylemine İlişkin Bir Sağlık Biriminde Birim Çalışması Örneği

KESK tarafından alınan iş bırakma eylemini örgütlemek amacıyla birimde birkaç insanla bir araya gelerek tabanda örgütlü aktif sayılan çalışabilecek öncü konumundaki sağlık çalışanı arkadaşlarla görüşüp bir toplantı düzenledik.

Konu netti. Eylemin örgütlenmesi için çalışma planı, organizasyon 3 hafta öncesinden konuyu yerel anlamda (ölçekde) örgütlü bulunan diğer işkollarındaki sendika şubelerine götürdük. Diğer sendikalarla bu temelde toplantı yaptık. Önerimize eylemi ortaklaştırmak, yerel anlamda ses getirmek, en önemlisi birimi kazanmaya yönelik çalışmalar örgütlemek.

Medyatik kaygı yerine birimi örgütleme, kazanma kaygısını taşımak temelinde iki toplantı yaptık. Her birimin kendine özgü bir çalışma biçimi olarak ancak merkezi bir yerde toplanmak eylemin teknik organizasyonunu düzenlemek, ortak propaganda ve ajitasyon çalışmaları yürütmek. Bu sendikalarla ortak bir sonuca varılmadıysa da olumlu tartışmalar yaptık, konuyu diğer sendikalara ve şube merkezlerine hatta KESK İzmir Şubeler Platformuna taşıdık.

Sonuçta kuşkusuz kendi çalışmamızı kendimiz örgütleyecektik. Ancak zenginleştirme gibi bir çabamızda vardı. Birim toplantılarımız sonucu bir çalışma programı, planı ve organizasyonu yaptık. Kendi propaganda, ajitasyon materyallerimizi sendika şube ve merkezleri KESK'i beklemek yerine kendimizi devreye sokarak günlerce süren sohbet toplantıları, servis gezmeleri yapılıcak.

Konuşulabilecek durumdaki öğretim üyesi vb. kişilerle görüşülerek birimi her anlamda kuşatacak bir çatışma yürütülecek.

Sendika şubesine önerilerimiz çalışma biçimimizi götürdük. Zaman yitirmeksizin iki bildiri çıkarılacaktı. Biri halka yönelik, diğeri sağlık çalışanlarına.

Bildiri afiş ve pankart işini şube üstlendi. 2-3 gün içinde materyalleri aldık. Ancak bildiriler vb. hazırlanana kadar boş durmadık. Bütün katlar, klinikler, servisler, gruplar ve bireyler olarak gezildi. Konuşmalar yapıldı. Ardından bazı ana bilim dallarında laboratuvarlarda toplantılar organize edildi.

Bir buçuk hafta süresince bildiri dağıtıldı. Birimde ulaşılmayan yer kalmadı. Eylemin amacı hastalara hasta yakınlarına (halka) sağlık çalışanlarına anlatıldı. 4-5 değişik bildiri ile ve konuşmalarla, propaganda ve ajitasyon çalışmaları yürütüldü. Gece servisler dolaşıldı. Nöbete kalanlarla sohbet edildi. Şube yönetiminden gelen arkadaşlarla bir defa gece, bir defa da gündüz olmak üzere tekrar servis ve klinikler dolaşıldı. Son gün yemekhaneler dolaşıldı. Döviz ve Basın açıklaması hazırlandı.

Eylem sabahı sağlık biriminin önünde pankart açarak toplanmaya başlandı. 250 kadar sağlık çalışanı eyleme katıldı. "İşçimemur elele, genel greve!", "Zafer direnen emekçilerin olacak!", "Toplu sözleşme hakkımız, grev silahımız!", "Özelleştirmeye hayır!", "Herkes eşit, ücretsiz sağlık hizmeti!", "Özelleştirmeye, işsizliğe, sömürüye karşı genel grev genel direniş!", "Savaşa değil sağlığa bütçe!" gibi sloganlar coşku ile haykırıldı. Düzenli kortej oluşturularak bahçede yürüyüşe geçildi. Dekanlığın kapısı önünde gür sesle sloganlar atıldı. Basın açıklaması yapıldıktan sonra başka bir sendika ile bahçede birleşilerek bir süre alkış ve sloganlar devam ettirildi. Araçlara binilerek Konak Meydanı'na inildi.

Bütün bu çalışmaya rağmen birimde ciddi anlamda iş bırakmanın yaşandığını söylemek mümkün değildir. İş bırakmanın yüzde yüz yaşama geçirilebilmesini zaten beklemiyorduk. Bu gerek birimin kendine özgü sorunları ve son 10 yılda iş bırakılmadığı etkin eylemlerin örgütlenemediği gerçeği de biliniyordu.

Teknik anlamda bir takım zaaflarımız da oldu. Örneğin, davul zurna getirme görevini üstlenen kardeş sendikamızın bu sorumluluğu yerine getirmemesi, örgütleme çalışmasına çok sayıda kişiyi seferber edemeyişimiz daha önceki yıllarda atıl durumda olan üniteleri yoğun kuşatmaya alamama gibi.

Bu birimde sonuç itibarıyla iş yavaşlatılabilir. İş bırakmalar tartışılabilir. Sendikal politikalar tartışılabilir. Diğer sendikalara, şubelere taşındı. Birimde olumlu ilişkiler yakalandı. Halktan olumlu tepkiler alındı. Hasta yakınlarından destek gördük. Birime belli bir hava ve moral verildi.

11 Aralık'ta hasta muayenelerinde görülebilir bir düşüş oldu. Bazı kliniklerde vaka alınamadı. Kısmi olarak iş durdu. Bazı öğretim üyelerinden destek sağladık. Sendikaya üye asistanlar arasında bir ilişki kuruldu. Toplantı organize edilmeye çalışıldı.

Asistan olan sağlık emekçisi arkadaşları çalışmalara seferber edemediysek de bu birim özgül sorunlarda çoğu aktif arkadaşın yoğun bakım ünitelerinde çalışıyor olmasından vb. kaynaklıdır.

Bütün zaaf ve eksiklikler dikkate alınır, her şey rağmen birimimiz için küçümsenmeyecek bir eylem gerçekleşti. Sorun bundan sonraki çalışmaların süreklileştirilmesi, ısrarla sonuç getirici eylemlerin örgütleme çalışmalarına sağlık emekçilerinin seferber edilmesidir.

Bu süreci iyi değerlendiren gerekli müdahaleyi yapacak militan mücadelemizde ısrar ve kararlılığımızı gösterecek, alana özgü çalışma araçlarını devreye sokacak ve birimi kazanacağız. Geleceğimizi kazanmak için mücadeleye, genel grev genel direnişi örgütlemeye...

Kurtuluş Yok Tek Başına!

Öğrencilere Baskı ve Tutuklamalar Sürüyor

17 Aralık'ta öğrenci gençlik, devletin haklı taleplerine yönelttiği yargı terörüne karşı tepkilerini Kızılay Meydanı'nda ortaya koydu. '96 sürecinden sonra devletin, yükselen gençlik hareketini bastırma ve yeniden denetimi altına alma programı gelinen aşamada azgınca uygulanıyor. Mecliste ve Manisa'da paralı eğitimi protesto eden öğrenciler yıllarca hapse mahkum ediliyor. Bunun benzeri İÜ-DER saymanı Ufuk Tanbaş cezaevine tıklıyor. Yine, devletin cezaevinde katlettiği Erkut Direkçi'yi unutmamak gerekiyor.

17 Aralık günü, "Çeteler mecliste öğrenciler hapiste!" sloganlarıyla Ankara'ya giden öğrenciler garlardan, sokaklardan toplanıyor. Daha sonra eyleme saldıran polis, yüzlerce öğrenciyi gözaltına alıyor, onlarcasını da yaralıyor. Devletin öğrenci eylemlerine tahammülü olmadığı kesin. Gözaltına alınan öğrencilerin büyük bir kısmı bir gün tutulduktan sonra bırakılıyor. 6'sı ise 2 gün sonra tutuklanıp tabutluklara gönderiliyor. Oysa bir hafta öncesine bakıyoruz; devletin desteği ile her türlü pislği yapan çeteler serbest bırakılıyor. Devletin eroin ve silah mafyasıyla içiçe çalışması milyonları zehirlemektedir. Diğer yandan devrimci insanları tüketmek için de aynı kirli yöntemleri kullanıyor. Şiddet, devletin her dönem uygulamak zorunda olduğu bir yöntemken, yargılama terörü de bugün o kadar bir ihtiyaç olmuştur. Çeşitli bahaneler uydurularak gençliğin geleceği yargılanmak isteniyor.

Devletin faşisti eğitim hakkımıza saldırıyor:

Devlet, YÖK'e karşı yükselen protesto eylemleriyle yeniden dirilen öğrenci hareketini üniversitelerde programlı bir terör estirerek önlemeye çalışmaktadır. Polis destekli faşist saldırılarda onlarca arkadaşımız yaralanmış, yüzlercesi gözaltına alınmıştır. Bu da yetmemiş, medya kanalıyla suçlama kampanyası başlatılmış, faşist saldırılar sağ-sol çatışması olarak gösterilmeye, kitlelere "12 Eylül öncesine dönmek" üzerinden darbe tehditleri gönderilmeye çalışılmıştır. Devletin bu politikası karşısında asıl sorumluluğumuz olan saldırılara karşı birleşik mücadeleyi örmek temel görevimiz olmalıdır. Dönemin ihtiyacı geniş kitleleri politik öncüsü ile buluşturmaktır. Öğrenci kitlesinin örgütsüzlüğünü, yapılan eylemler açıkça ortaya koymaktadır.

Devletin polisi katlediyor

Üniversitelerin kapılarında kimlik kontrolü, üst aramaları ile, fakültelerin içlerine kadar terör estiren, istediği zaman girişlerde öğrencileri gözaltına alan polis, her türlü faaliyeti engellemektedir. İdareyle işbirliği daha da pekiştirilmiş, öğrencilerin kültürel faaliyetleri bile polis denetiminden geçirilmektedir.

Yemekhanelerin, kantinlerin özelleştirilmesine karşı çıkan öğrencilere, soruşturma açılmakta, yapılan eylemlilikler polis-idare işbirliğiyle bastırılmakta, bu saldırılarla fiili bir denetim sağlanmaktadır. Bu fiili denetimi kıran öğrencilere ise hukuk terörü dayatılmaktadır. Öğrenci gençlik hareketine bu kapsamlı saldırı ve yapılan eylemlere gösterilen tahammülsüzlüğün temelinde birçok neden yatmaktadır. Gençliğin ömrü zindanlarda çürütülürken, binlerce öğrenciye mesaj da verilmekte, bunun üzerinden geniş öğrenci kitlesine korku yayılmaya çalışılmaktadır. Öğrenci gençliğin üzerine çöreklenmiş YÖK çetesine karşı konulan eylemler devleti korkutmuş, yoğun faşist saldırıların yönelmesine neden olmuştur. Devlet yükselebilecek kitle hareketini şimdiden engellemek istemektedir. Buna karşın öğrenci gençliğe yönelen her baskı yeni bir hareketle birleşebilme şansı taşımaktadır.

Düzenin girdiği iktisadi kriz işçi-emekçi hareketiyle kendini ortaya koymaktadır. Şu an zayıf olsa da tabandan belli hareketlenmeler var. DİSK yürüyüşü, KESK eylemleri bunun örnekleridir. Bu eylemlere öğrencilerin bir ilgisi vardır. ODTÜ öğrencilerinin DİSK eyleminde ortak taleplerini haykırmaları bunun bir örneği oldu. Devletin set çekmesinin diğer bir nedeni de bu. Hatırlarsak, Erkut Direkçi bir eylemden alınıp tabutluğa konulmuştu. Gençliğin düzen karşıısındaki genel muhalif potansiyeli düzeni her zaman korkutmuştur. Hiçbir esneme payı kalmayan TC kapitalizmini zor günler beklerken birleşik bir mücadelenin tohumları var. Sorun bu saldırılara karşı ortak temelde birleşmektir. Birleşik eylemler yapabilmektir. Bu hattın hayata geçirilmesinde işçi sınıfına büyük görevler düşerken, biz komünistlere de bu perspektifle öğrencilerin yüzünü işçi-emekçilere dönmesini sağlamak düşüyor.

Sermayenin Yargı Terörünü Boşa Çıkarmak İçin Birleşik Militan Mücadeleye!

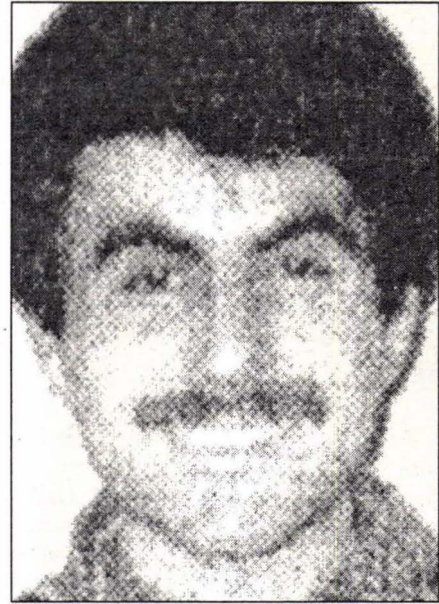

Burhanettin AKDOĞDU'nun katili işkenceci sermaye devletidir: Hesabını Soracağız!

Sistemin çürümüşlüğüne bu denli açıkça görülebilir olduğu; Kürdistan'da yıllardır yürüttüğü kirli savaşın ağır ekonomik bedellerinin sistemi dönem dönem bunaltan yapısal krizi büyütmede olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Büyüyen kriz ortamının bir devrimci kitle hareketine kaynaklık etme olasılıkları burjuvazinin bu yönlü önlemleri bir an önce almasını koşturmaktadır. Dolayısıyla devrimci ve muhalif siyasal odakların, sermaye devletin her dönemki birinci hedefleri olmasında bir anormallik yoktur. Böyle de olmaktadır zaten. Sermaye devleti devrimci-muhalif her türlü odağı azgın bir terör altında ezmeye çalışmaktadır. Yıllardır yaşanan kitlesel katliamlar, faili malum cinayetler, yargısız infazlar, gözaltında kayıplar, zindanlardaki devrimcilerle yapılan boyutlu saldırılar, işkence ve gözaltında katletme sermayenin kendi iktidarını yıkacak bir devrimci hareketliliğin önüne çektiği terör zincirinin halkalarıdır.

Bu zincir bu ülkenin devrimci, ilerici ve duyarlı insanların tepesinde ve sermaye devleti yıllardır insanlık suçu işlemektedir. Geçtiğimiz hafta sermaye devleti bu suçlarına bir yenisini daha ekledi. Kaldıraç Dergisi şair-yazarlarından Burhanettin AKDOĞDU (yazıları Bekir KILERCİ takma ismiyle yayınlanıyordu) gözaltında Ankara Emniyeti işkencehanelerinde katledildi.

11 Aralık 1997 tarihinde Bursa'da gözaltına alınan ve aynı zamanda Uludağ Üniversitesi öğrencisi olan Burhanettin AKDOĞDU'nun, sorgulanmak üzere götürüldüğü Ankara Emniyeti'nde 11 Aralık günü katledilmesi olayı 1997 yılı içerisinde gözaltında öldürülme olaylarının 98.si olarak geçti insan hakları kuruluşlarının raporlarına. Tabi sermaye devleti her zaman olduğu gibi bu cinayeti farklı bir görünümde sunarak suçunu örtbas etmeye çalıştı. Olayın gündeme geldiği ilk andan itibaren Burhanettin AKDOĞDU'nun hücresinde kendisini astığı şeklindeki senaryosu açıklandı. Bu açıklama, sermaye devletini tanıyan ve insan haklarına yönelik devlet saldırıları konusunda az çok duyarlı olan tüm insanlar için yeni bir şey değildi. Çünkü sermaye devletinde bu şekilde birçok olay yaşandı ve aynı yöntemle suçlar örtülmeye çalışıldı. Kimileri emniyet binalarından atıldılar, kimileri tedavi için bulundukları çukura basıp pankreas kanamasından

öldüler, kimileri keşif için gidilen kayalıklarda, işkence seansları arasında konulduğu hücrelerde intihar ettiler. Hücrelerde kimileri kemerle, kimileri yastık yüzüyle astılar kendilerini. İşkencecilerin açıklamalarına göre Burhanettin AKDOĞDU da kendisini asmak için hücresindeki battaniyenin şeridini seçmişti. Sermaye devletin

işkenceci katillerinin inandırıcılıktan bu kadar uzak olan iddialarını çürütmek için değil, sermaye diktatörlüğünün katil yüzünü teşhir etmek için yükseltilecek tepkiler çeşitli boyutlarıyla sürerken Ankara Merkez Kapalı Cezaevi'nden bir tanık ortaya çıkarak Burhanettin AKDOĞDU'nun işkencede katledildiğini açıkladı. Aynı günlerde gözaltında bulunan Mehmet Ali YAZICI, Burhanettin AKDOĞDU'yu gördüğünü ve sürekli sorguya alınmasına rağmen moral durumunun bir hayli iyi olduğunu belirtti. Mehmet Ali YAZICI ayrıca kendi hücresindeki battaniyenin şeridi olmadığını, olsa bile yarım saatte bir olan kontrollere rağmen şeridin çıkarılıp intihar edilemeyeceğini iddia etti. Kızıl Bayrak'çı komünistler olarak zaman zaman götürüldüğümüz bu hücrelerde şeritleri çıkarılmış battaniyelerin kullanıldığını ve kısa aralıklarla hücrenin mazgal deliğinden bakılarak ya da içeriye girilerek kontrol edildiğini doğruluyoruz. Hatta bu hücrelerde tutulan bazı yoldaşlarımız hücreleri kamera vasıtasıyla gözlem altında tutulduğunu ve işkencenin buradan elde ettikleri gözlemler doğrultusunda yönlendirildiğini iddia etmekte.

Türkiye'de, işkenceci polislerin; "suçlunun kendisine işkence yapılması için yalvarmasına rağmen işkence yapmadık" gibi ifadelerinin mahkemelerde savunma olarak kabul edildiğine tanık olduğumuz bu terör cumhuriyetinde daha birçok kişinin kafasını duvara vurarak, camdan atlayarak, ayakbağı bağıyla kendini boğarak intihar ettiği iddia edilecektir. Bu tarz katliamlar sermaye devleti ayakta durduğu sürece devam edecektir.

Önemli olan, sermaye devletin birer terör makinesine dönüşmüş olan kurumlarının bu fiilleri üzerinden, bu fiillerin temelindeki sermaye diktatörlüğünü kitlelere teşhir edebilmek ve bu insanlık suçlarına karşı mücadeleyi işçi-emekçilerin mücadelelerinin gündemine sokabilmektir.

Katiller Cezasız Kalmayacak!

Manisa Davası: Bir Kez Daha Devletin İkiyüzlülüğü

26 Aralık 1995'te Manisa'da liseli öğrenciler gözaltına alınarak ağır işkenceye maruz bırakılıyor. Her zamanki gibi devlet yetkilileri bu vahşeti hiç olmamış gibi göstererek polisi aklamaya çalıştı. Fakat işkence olayı basına yansıyınca zor durumda kalan Manisa Emniyet Müdürlüğü bir açıklama yaparak bu sanıkların bir kısmının DHKP/C, bir kısmının DLMK ve bir kısmının ise SPB'ye üye olduklarını ileri sürdü. Örgütlerinden gelen emirler doğrultusunda birçok eylem yaptıkları ve bazı yasadışı faaliyetlere katıldıklarını yeni eylemler için girişimde olduklarını ileri sürdü. Bütün bunları yaptıkları işkencenin doğruluğunu savunmak ve gerekçelendirmek zorunluluğuyla açıklıyordu. Emniyet Müdürü'nün ifade ettiği gibi liseliler bu tür örgütler içinde bulunsalar bile bu onların işkence görmelerini gerektirmez. Bu sırada liselilerin işkenceden geçirilmesine özel bir ilgi duyan CHP ise yine her düzen partisi gibi kendi çıkarları ve menfaati üzerinden düzenin sınırları içinde olaya el attı. Devrimci-demokrat kamuoyunun bu olaya gösterdiği tepki karşısında Manisa Emniyet Müdürlüğü, İzmir ve Aydın Emniyet Müdürlükleri'nden yardım istemek zorunda kaldı. Düzenin evlatları ahbaplarının zor durumda olduğunu görünce, onun isteğini kıramayıp, beraber bir açıklama yaparak, bu işkence olayının bir aldatmaca olduğunu ifade etmişlerdir. Böylece halkın olaya karşı gelişen tepkisini kırmaya çalışmışlardır. Aydın ve İzmir Emniyetlerinin de diğerleri gibi sicili bir hayli kabarık. İzmir Emniyeti son dönemki operasyonlarıyla, işkence ve infazlarıyla kendini bir hayli "kanıtlamış"tır. Aydın Emniyeti ise Devrimci Sol militanı "Baki Erdoğan"ı işkencede katlederek devletin katliamcı yüzünü göstermiştir. Manisa Emniyet Müdürü Aktüel dergisine verdiği bir demeçte, işkenceci polislerin özel eğitim gördüklerini ve bu eğitimi de Amerika'da aldıklarını hatta bu hususta

sertifikalarının olduğunu istemeden ağzından kaçırmıştır. Devletin diğer birimleri gibi İçişleri Bakanı Teoman Ünsal da işkencecilere açık bir destek vermeyi ihmal etmedi. Öğrenciler üzerinde işkence izlerine rastlanmadığını, bütün bunların aldatmaca olduğunu ileri sürmüştür. Manisa Devlet Hastanesi'ndeki bir belge bütün bunları yalanlıyor. Gözaltına alınan ST'nin elektrikli işkence sonucu kanamalar oluyor. Bunun üzerine hastaneye kaldırılıyor, klinikte muayene sırasında polisin dışarı çıkmaması üzerine tedavi olamadığı anlaşılmıştır. Bu belge klinik defterinin 25. sayfasında 5690 protokol numarasıyla kayıtlıdır. Bu sırada olaylara tepki gösteren ve basın açıklaması yapmak isteyen devrimci, demokrat insanlar ise devletin yoğun baskısına maruz kaldılar. Bunun yanı sıra belli üniversitelerden öğrenciler ve demokratik kitle örgütleri 25 kişilik bir heyet oluşturarak, Manisa'daki olayı incelemeye aldı. Liselerde ise buna yönelik birçok eylem gerçekleştirildi. Şimdi ise olayın üzerinden 2 yıl geçmesine rağmen dava halen sonuçlandırılmamıştır. Öğrenciler tarafından teşhis edilen işkencecilerin resimleri emniyetle adliye arasında yüz metre bulunmasına rağmen ancak 8 ay sonra adliyeye ulaşmıştır. Bunun yanı sıra şimdiye kadar davada üç hakim değişmiştir. Devlet, Metin Göktepe davasında olduğu gibi suçunu örtmek için zamandan kazanmaya çalışıyor. Bütün bunlar Susurluk'taki kazada ortaya çıkan çete devletin çirkef yüzünü bir kez daha gösteriyor. Devlet çetelerini tek tek aklarken gençlerin geleceğini karartmaktadır. Çürümüş düzenin işkenceci devleti polislerini korumak zorunda. Çünkü polisler düzenin yılmaz bekçileridir. Pislik, devlet ve düzen adına işlenmiştir. Ayrıca çürüme yargılanmaz, ancak ortadan kaldırılabilir.

ZORU ZORLA YENECEĞİZ!

Devlet, burjuvaziye göre sınıflar üstü tüm halkın çıkarını gözetken bir organizasyon, uygulama ve koordinasyon yapan bir üst yapı kurumdur. Bu organizasyon, uygulama ve koordinasyonlarını çeşitli kurumları aracılığıyla ve "demokratik" yasaları çerçevesinde yapar.

Ama biz biliyoruz ki, devlet, hakim sınıfın ezilen sınıflar üzerindeki diktatörlüğüdür. Yasalar da bu diktatörlüğün icrası için yazılı direktiflerdir.

Sınıflı toplumlarda ezilen sınıflar, yaşamlarını biraz daha rahatlatmak, yani sömürüyü birazcık olsun dizginlemek için sürekli bir mücadele içindedirler. Kan ve can bedeline ödenerek kazanılan ekonomik ve demokratik haklar, bu günübürlük ve dişe diş sınıf mücadelesiyle elde edilirler. Devrimci-demokrat-yurtsever-sosyalist özgür basın böylesi bedeller ödenerek kazanılan mevzilerdir. Bunlar da burjuva basın gibi bir sınıfa hizmet ederler. Burjuva basın yalanların, halkı uyutmanın aracıdır ve mevcut iktidarın bekası için hizmet görür. Özgür basın ise mevcut sömürü düzenini teşhir eder, gerçekleri yazar, ezilen sömürülen sınıfı, halkları uyandırmaya, onları bilinçlendirmeye, sömürüyü sınırlandırmaya veya ortadan kaldırmaya yönelik uğraş verir. Bu çabası sonucu düzenin temsilcileri tarafından hep işkence, gözaltı, kaybetme, katletmelerle karşılaşır. Neredeyse bütün sayıları toplatılır, binaları kundaklanır, tahrip edilir, bombalanır. Özgür Ülke Gazetesi de dönemin Başbakanı Tansu Çiller'in; "başta Özgür Ülke olmak üzere, bölücü ve yıkıcı örgütlere destek verecek şeklinde yayın yapan organların faaliyetleri son günlerde, devletin bekası ve manevi değerlerine açıkça saldırı şekline dönüşmüştür... Vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğüne yönelik bu önemli tehditlerin bertaraf edilmesi..." emriyle çetebası M. Ağar'ın elemanları tarafından bombalandı. Gazetenin İstanbul merkezi, Kadırga teknik binası ve Ankara temsilciliği C-4 tipi plastik patlayıcıyla kundaklandı. Bu tip patlayıcılar devlete bağlı özel birimler tarafından kullanılmaktadır.

Üç yıl önce Ersin Yıldız'ın ölümü, 23 kişinin yaralanması, bütün teknik aksamının tahrip olmasıyla sonuçlanan sabotajla susturulamayan Özgür Ülke geleneğinin takipçisi Ülkede Gündem gazetesi farklı bir biçimde susturulmak isteniyor. Gerekçeler aynı. Yöntem aynı. Biçim biraz farklı. 26 Eylül '97'ten bu yana Ülkede Gündem ve Emek gazetesi, OHAL uygulamasının olduğu illere yasadışı bir şekilde sokulmuyor. Devrimci, demokrat, sosyalist basın zaten hiç giremiyordu.

Devletin yasalarına göre halkın haber alma özgürlüğü vardı. Ve bu özgürlük uluslararası anlaşmalarla da güvenceye alınmıştı. OHAL valiliği koymadıklarını iddia ediyordu ama

gazeteler yine de OHAL'e sokulmuyordu. Sonradan 1 Aralık'ta bu yasağın nereden geldiği ortaya çıktı. Gazetelerin OHAL'e girmesi, sermayenin iktidardaki çelik çekirdeği MGK emriyle yasaklanmıştı.

Aynı günlerde TÜSİAD-MGK kuklası hükümet temsilcisi M. Yılmaz "işkence ve gözaltında kötü muamelenin önlenmesi" başlıklı bir genelge yayınladı. Genelgenin yayınlanmasının hemen arkasından Siirt'te 16 yaşındaki Mahmut Yıldız, Alay Komutanlığı'nda işkenceyle öldürüldü. Devletin yasalarına göre işkencenin suç olmasına devletin, insan haklarına saygı ve işkencenin önlenmesi için yasal düzenlemeler yapmış, genelgeler yayınlamış olması, uluslararası anlaşmalarla insan hakları güvenceye alınmış olmasına rağmen işkence çocuk, yaşlı demeden sürmekte.

Mardin OHAL kapsamından çıkarılmış mücavir il kapsamına alınmıştır. Gelin görün ki, bu ildeki uygulamalar OHAL döneminden hiç de farklı değil, tersine OHAL'i aratır hale gelmiştir. Burada köyler ablukaya alınmakta, ormanlar yakılmakta, hayvanlar telef edilmekte, yerleşim yerlerine askerler tarafından ağır silahlarla rasgele ateş açılmaktadır.

Devlet halkın huzuru ve güvenliği için var olduğunu iddia etmekte, göç eden köylüleri köylerine güya geri çağırarak. Bırakın halkın huzur ve güvenliği için var olmayı, huzuru bozan halkın güvenliğini tehdit eden devletin ta kendisidir. Bırakın göç edenleri çağırarak, yeni göçlere neden olmayın yeter. Mardin'in Evvina (Sürgücü) beldesi Çilin köyü 15 Kasım'dan bu yana abluka altına alınmış, köylüler köy meydanlarında, karakolda dayaktan, işkenceden geçirilmiş evleri ateşe verilmiş, köye yiyecek sokulması yasaklanmıştı. Sonunda köyde 60 kadar yaşlı dışında kimse kalmamış ve köylüler göç ettirilmişlerdir. Askerler şimdi de Sürgüncü beldesinde ağır silahlarla rastgele beldeyi taramışlar ve bir evde yangın çıkmıştı. Devlet şimdi de bu beldede terör estirmektedir.

Bu düzende yasalar verili durumun ifadesidir. Mevcutta yapılan uygulamalar yazılı hale getirilmiştir. Yasalar biz ezilen, sömürülenler için vardır. Bizlerin neler yapabileceği, nelerin bizlere yasak olduğu yasalarla belirlenmiştir. Sömüren sınıf ise bu yasalara işine geldiği yerde uyar, gelmediği yerde yasa tanımaz ve bildiğini yapar. Özgür Ülke'yi yasaları çerçevesinde susturamaz, bombalar, dağıtımını engeller, yasaklar, çocuk, yaşlı demeden düzen için tehlikeli gördüğü herkesi işkenceden geçirir, köyleri ablukaya alır, yakar, yıkar.

Sömürücü sermayenin çeteci devletin bu terörü, ancak işçi sınıfı ve ezilen halkların devrimci şiddetiyle yok edilebilir. Tüm ezilenler, zulme karşı başkaldırı haklarını kullanmalıdırlar.

Ozanın dediği gibi; **Zoru Zorla Yeneceğiz!**

Ortak Komite Deneyimi Üzerine-4

“Ortak komite-ortak direniş” şiarı sınıf hareketinin belli bir evresinde, yaşanan mevzi direnişlerin yarattığı olanaklar, genel olarak sınıf hareketi ile ilişkileri, toplumsal hareketle ilişkileri ve kendi iç dinamikleri üzerine yaptığımız değerlendirmeler üzerinden ortaya atılan bir şiar oldu. Mevzi direnişlerin ulaştıkları sınırları parçalayıp aşabilmeleri ve bütün bir sınıf hareketini ileriye çekici bir unsur olarak işlev görebilmeleri üzerine inşa edilen bir politika oldu “ortak komite”. Elbette mevzi direnişlerin yaşadıkları yalnızlıkların kırılmasından öte bir anlam taşıyan bu direnişlerin ortaklaşması çabası birçok engelle, zaafı boğuşmak zorundaydı. “Ortak komite” deneyiminin bu son bölümünde girişimin anlamını, derslerini ve taşıdığı zaafı ele alacağız.

Sınıf hareketi ve ‘97 direnişleri

‘80 sonrası sınıf hareketi ilk ve en önemli yükseliş dönemini ‘87-91 arasında yaşadı. Sadece sınıf hareketinin değil, diğer toplumsal kesimlerin de hareketlendiği yıllar oldu bu dönem. ‘91’de Mengen barikatlarından geri dönen maden işçileri ile birlikte bir yükseliş dönemi kırıldı. Ancak arkasında belli sendikal mevziler ve devrimci bir miras bırakarak geri çekildi. Türk-İş’e bağlı bazı sendika ve şubelerde gerçekleşen yönetim değişiklikleri ve bir bütün olarak memur sendikalarının kurulması bu dönemin yarattığı ürünler oldu. Bu yıllarda yükselen kitle hareketinin kırılmasının ardından sermayenin DİSK’in yeniden faaliyetine izin vermesi de bir bakıma yükelebilecek yeni bir sınıf hareketini kontrol altına alabilmek kaygısıyla açıklanabilir.

‘87-91 yükselişinin ardından yaşanan durgunluk yılları nihayet ‘95 kamu sözleşmeleri ve yine ‘94-95’de yaşanan mevzi direnişlerle yırtılmaya başladı. Gebze Belediyesi ve Aras Kargo ile başlayan mevzi direnişler süreci Polisan, Retrans, İpragaz, Asmaş ve bir dizi belediye (Şişli, K.Çekmece, Eminönü) ve deri işçilerinin direnişleri ile devam etti. ‘95 mevzi direnişlerinin her biri kendi içinde taşıdığı devrimci dinamikler, militan mücadeleci niteliklerine rağmen bir birleştiricilik eğiliminden yoksun olarak gelişti. Direnişlerin dördünün aynı dönemde, aynı bölgede olması (Polisan, Retrans, İpragaz, Asmaş) süren direnişlerin ortaklanmasını sağlayabileceği halde, direnişlerin birbirleriyle olan ilişkileri genel bir sınıf dayanışması söylemi ve zayıf bir dayanışma pratiği ile sürdü.

‘95 yılının mevzi direnişleri döneminin ardından hareketsiz bir ‘96 yılı geçti. Mevzi direnişlerin yaşadığı yalnızlık ve beraberinde yaşanan yenilgilerin ardından sönük geçen bir ‘96 yılı umutsuzluklarını ve iç dinamiklerini ‘97 yılının yeni mevzi direnişlerine de taşıdı. Gintem, Perfetti, Albayrak, Tıbset, Reslan ve nihayet Brandi. ‘97 mevzi direnişleri, bir yanıyla ‘95 mevzi direnişlerinin

yaşadığı eksiklikleri, açmazları, zaafı taşıırken, bir yanıyla mücadele hattı oluşturulması konusunda başlangıçta biraz daha ileri bir adım atabildi. Gerçekleştirilen kısa ömürlü “ortak komite” deneyiminden bahsediyoruz. Ancak ‘95 mevzi direnişlerine benzer etkenlerle girişim başarısızlığa uğradı.

“Ortak komite-ortak direniş”in önemi ve anlamı

Sınıf hareketinin gelişmişliğinin en önemli göstergelerinden birisi kendi dışına bakabilmesidir. Bu aynı zamanda politikleşmenin de bir önkoşuludur. Önce sınıfın diğer bölüklerinin, sonra da tüm toplumun sorunlarına sahip çıkmak, politik bir sınıf hareketi yaratabilmekle aynı anlama gelir. Mevzi direnişler üzerinden bakıldığında direnişe çıkan aynı bölgelerdeki fabrikaların biraraya gelip direnişlerini ortak bir komite eliyle yürütebilmeleri buradaki önderliklerin siyasi özelliklerinden bağımsız olarak bir ilerlemeyi, bir politikleşme yönelimini de ifade eder. Böyle bir ortak eylemlilik sürecinde politikleşme eğilimi artacak, ancak başlangıçtaki geri anlayışlar bir süre daha etkisini sürdürecektir. Reformizmin ve sendikal bürokrasinin etkisi altında gelişen direnişlerin bir çırpıda devrimci bir önderlik altında birleşmesini beklemek toplumsal gelişme süreçlerinin diyalektiğini anlayamamak demek olur. Ancak ortak örgütlenme ve ortak eylem süreçleri nesnel olarak, “herkes kendi direnişi ile ilgilensin” darlığı ifade edebileceğimiz reformizmin ve sendikal bürokrasinin ayaklarının altındaki toprağın kayması ve devrimci bir arayışın zemininin döşenmesi anlamına gelir. Bunun kendi başına hiçbir güvence olmadığını, ancak bir zemin yaratabileceğini, asıl görevin sınıf devrimcilerinin omuzlarında olacağını, gelişecek süreçlere uygun politikalarla müdahale edebilmesinde olacağını tekrar belirterek geçelim.

Birbirinden ayrı kanallarda gelişen direnişlerin biraraya gelip bir güç birliği yapmasının bunların aritmatik toplamından çok daha büyük bir güç yaratacağı, yarattığı moral güçle tek tek direnişleri ve gerçekleştirilen sınıf dayanışmasını artırabileceği ve deyim yerindeyse “devrimci” bir gelişme olabileceği de söylenebilir. Nitekim, son derece kısa ömürlü olan ortak komite girişimi bile devrimci bir coşku yaratmaya yetmişti. Bu coşkudan ürkererek kaçanlar ise sadece reformistler ve sendika bürokrasisi oldu. Örneğin Tıbset gecesinde girişimin duyurulması büyük bir coşku yaratmıştı. Benzer bir şekilde yayınlarımız aracılığıyla girişimin haberini alan Avrupa’daki işçiler bile hızla aralarında yardım için para toplamaya ve destek mesajları yağdırmaya başlamışlardı. Bütün bunlar, işçi sınıfının birlikte mücadeleye ve eylemli bir sınıf dayanışmasına yönelik güçlü bir isteğin olduğunu, ancak ayağına dolanan birtakım engelleri bertaraf etmeye yetmediğini göstermektedir.

Öncü işçiler ve bir ölçüde devrimci kimliği olan işçiler için daha açık olarak görülebilse de şu anda sürmekte olan direnişlerde temel sorun sermayenin bir bütün olarak sürdürdüğü saldırıyı ve bunun karşısında yapılması gerekeni bilince çıkarmasıdır. Genel işçi kitlesi, direnişe çıkmış da olsa hala sermayenin politik etkisinden kopabilmiş değildir. Sermaye sınıfının gerçekleştirdiği sömürü ve bunu sürdürebilmek için kullanabildiği araçların çeşitliliği konusunda bir bilinç açıklığından söz etmek hala mümkün değildir. DİSK Ankara yürüyüşü sırasında fabrikalardan toplanan “yürüyüşe gösterdikleri ilgiden dolayı medyaya teşekkürler” imzaları, sendika bürokrasisine kölece bağımlılık gibi şeyler bunun birer göstergesidir. Direnişler arasında gerçekleştirilecek ortak örgütlenme ve ortak eylemliler sermayenin saldırılarına karşı işçi sınıfının birliğinin eylemli bir tarzda hayata geçirilmesini, aynı anlamda iki sınıfın konumlarının daha net görülmesini sağlayabilecektir.

Verili sendikal bilinç ve geleneksel sol hareketlerin politikalarıyla şekillenen bir sendikalizm üzerine de bu arada değinmek gerekiyor. Sendika bürokrasisinin gücünü, etkisini kırmayı engelleyen, tersinden onu güçlendiren bu anlayışa göre herkese ayrı bir işlev biçilmiştir. Aynı sendikada olmasına karşın ayrı fabrikalar birbirlerinin sorunlarıyla ilgilenmezler, çünkü onların işi kendi fabrikalarıyla ilgilennemektir. Bu iş sendikacılar tarafından tanımlanmıştır. İşyerleri arasında kalın duvarlar ören bu anlayış kolayından sendika bürokrasisinin gelişmesine olanak sağlamaktadır. Benzer şekilde mevzi direnişler sürecinde her direniş kendisinden sorumludur. Bir diğeriyle ilişkisi ancak destek çerçevesinde olabilir. Politik güçlere de bu tabloda bir yer vardır: Direnişlere destek vermek. Dışarıdan bakınca çok makul görünen bu tabloda gerçekte büyük bir zaaf taşınmaktadır. Bu konu daha önceki bölümlerde ortaya konmuştu ama kısaca yineleyelim. Elbette ki her direniş öncelikle kendi süreçlerinden sorumludur. Politik güçlerin de sendikacıların yerine oturması diye bir şey düşünülemez. Buraya ters bir kurgulamayla çıkılmaktadır. Gerçekte her bir mücadele kendi içinde bir anlayış, bir politika, bir kimlik taşır. Gelişen her sürecin bir politik anlamı vardır. Politika yapılmayan yerde gerçekte bir politika yapılyordur: Egemen olan politika yani sermaye politikası. Aynı şey sendikal mücadele için de geçerlidir. Ya devrimci bir sendikal politika izleniyordur, ya reformist bir politika, ya da işbirlikçi bir sendikal politika. Her toplumsal süreçte nasılsa politik anlayışlar kendilerini ifade edip anlayışlarını güçlendirmeye çalışıyorlarsa, sendikal sorunlarda, örneğimizde mevzi direnişlerde de böyledir. Eğer bir politik özne, müdahalesini sadece destek vermek ile yetinmiyorsa, ya gerçekte açık bir kuyrukçuluk yapıyor ve

bununla prim toplamaya çalışıyordur ya da o anki statükoyu, o anki ilişkileri kendine göre doğru buluyor, başka güçlerin ve anlayışların önünü kesmek, etkisizleştirmek için çabalıyordur. Direnişlere destek vermek bir görev olduğu kadar, bunlara yön vermeye çalışmak da devrimci bir görevdir. Bunlardan geri durmak ya bir kimliksizlik, politikasızlıktır ya da tümüyle pespaye bir tutuculuktur.

Bahsettiğimiz çerçeve üzerinden “ortak komite”, direnişleri birbirinden yalıtın ve güçsüzleştiren sendika bürokrasisinin denetim alanını kırarak, buna zemin hazırlayan sendikalist anlayışları etkisizleştirecek ve daha güçlü bir taban etkisini harekete geçirici bir özelliğe de sahiptir.

“Ortak Komite-Ortak Direniş”in anlamı üzerine son olarak şunu söyleyelim: Farklı direnişler ortaklaştırma farklı düzeylerde gerçekleşebilir. Bunun en önemli düzeyi direnişler arasında gerçekleştirilecek bir “kader birliği”dir. Bu, tam anlamıyla bir “ortak direniş”in gerçekleştirilmesidir. Yani bütün direnişler zaferle sonuçlanana kadar ortaklaşa direnişleri sürdürülmesidir. Böyle bir sınıf pratiği doğal olarak daha ileri bir sınıf bilinci ve belli oranda bir politik gelişmişlik gerektirir. Bugün süren direnişlerin iç sınırlılıkları ve sınıf hareketinin genel durumu düşünülürse bunun bugün gerçekleştirilemeyeceği açıktır. Şu an süren direnişlere önerdiğimiz ise işyeri komitelerinin biraraya gelmesiyle gerçekleştirilecek bir “ortak komite” ile ortak bir faaliyet yürütülmesidir. Sırayla hergün bir başka fabrikanın önünde sürdürülebilecek ortak afiş, ortak basın açıklaması, ortak geceler, ortak kasa gibi şeylerle örülecek eylemli bir sınıf dayanışmasıdır, önerdiğimiz. Benzer şekilde bu ortak komitenin çalışmasına destek olacak tarzda kurulacak bir “dayanışma komitesi” ile de bir taraftan ortak eylemler sınıfın daha geniş bölüklerine ulaştırılacak, diğer taraftan direnişler zafere ulaşma yolunda daha güçlü bir basınç yapma olanağına kavuşacaktır. Bunlardan tekrar tekrar bahsetmemizin nedeni, direnişin kendi başlarına da olsa hala sürüyor olması ve ne yapacakları konusunda bir belirsizlik taşımalarıdır.

Ortak komite deneyiminin gösterdikleri ve dersler

Ortak komite deneyimini çeşitli yönleriyle değerlendirmeye, etkileyen çeşitli güçleri ve anlayışları çözümlemeye çalıştık. Bunu yaparken bir taraftan bir süreci aktarmış, bir taraftan da sürecin derslerini çıkarabileceğimiz zemini ortaya koymuş olduk.

Bir süreci değerlendirirken, kuşkusuz nesnel ve öznel yanlarıyla birlikte ele almak gerekir. Öyle yapılmadığı durumda berbat bir kendiliğindencilığe batılır, ya da birtakım suçlamalar ve karaçalmalarla politika yürütmeyi alışkanlık haline getirmiş bir kötü geleneğin dışına

çıkılamaz. Her iki durumda da süreçlerin diyalektik bir kavrayışı sağlanamaz.

'97 mevzi direnişleri, arkasında neredeyse hiçbir örgütsel miras bırakmamış '95 direnişlerinin ve sessiz bir '96 yılının ardından başladı. Sınıf hareketinde ciddi bir yükselmenin olmadığı bir dönemin şanssızlığıyla birleşince belli nesnel sınırların dışına çıkmakta zorlandı. Ancak '95 direnişleriyle karşılaştırılınca bu anlamda bir farklılığı taşımaktadır. '95 döneminde gerçekleştirilemeyen "ortak komite"nin gerçekleştirilebilir hale gelmesidir bu farklılık. Sınıf devrimcileri açısından hareketin gelişme yönünü ve politikaların doğruluğunu belirleyen şey girişimlerin başarıya ulaşip ulaşmadığı olamaz. Öyle ki bir girişim başarıyla gerçekleştirilebilir ancak uzun vadede gelişme süreçlerini zedeleyici bir işleve de sahip olabilir, ya da tersinden girişim tümüyle ilerletici bir özelliğe sahiptir ancak o anki güçlerimiz bunu gerçekleştirmeye yetmemiştir ya da bir takım hatalar bunu engellemiştir. Ama bütün bu toplumsal mücadeleler tarihi bize göstermiştir ki, politikalarıyla ileriye ifade eden, oraya yönelen bir çaba dönem dönem yetmezlikler ya da eksiklikler taşısa da gelişir, güçlenir, büyür; tersinden geriye dönük, sınırlayıcı, statükocu, gelişmeyi engelleyici politik bir anlayış, bazen büyüme sağlasa bile bu bir çürümeye, bir bozulmaya eşlik ettiği oranda nihai olarak geriler ve güçsüzleşir.

Ortak komite deneyimi belli bir başarı sağlayıp direnişlerin zaferle sonuçlanmasını sağlayacak bir güç yaratabilmiş olsaydı, kuşkusuz bu tartışılmayacak bir üstünlük olurdu. Ya da girişim, yaşayıp bir süreç sonunda başarıya ulaşmasaydı bir başka gözle değerlendirip, yinede önemi ve anlamı teslim edilirdi. Bu süreç önümüzdeki yıllara daha güçlü bir miras da bırakırdı. Yine de şu haliyle bile "ortak komite" sınıfın belli bölüklerine ulaşan yeni bir bakışı açısı oluşturmuştur. Önümüzdeki yıllar bu deneyimin üzerinden daha güçlü bir müdahaleye şahit olacaktır.

"Ortak komite" girişiminin en önemli talihsizliği reformizmin ve sendikal bürokrasinin etkisi üzerinden anlattığımız "önderlik" sorunu olmuştur. Burada "önderlik" sorunu diye ifade ettiğimiz şeyi, genelde anlaşıldığı şekliyle, bir politik özenin bir direniş üzerindeki gücü, etkisi ile sınırlı anlamamak gerekir. Direnişe çıkan işyerlerindeki işçilerin kendi inisiyatiflerini geliştirebilecekleri ve böylece direniş üzerindeki bürokratik etkileri kırabilmeleri, bir bütün olarak ortak hareketin zeminini döşeyebilir. Bu gelişmediği durumda zaten "ortak komite" baştan bir ileri işçi inisiyatifi değil, çeşitli sendikaların ve sol grupların ortak hareket etmeleri anlamına gelir. Ancak taban inisiyatifinin gelişmesi, bir yanıyla da politikleşmesinin ifadesidir. Tam olarak beraber yürümese de sınıf hareketi üzerindeki devrimci etki arttırıkça taban inisiyatifi gelişir, azaldıkça tersine sendika bürokrasisinin ve reformizmin gücü artar. Yani taban inisiyatifinin gelişmesi ile devrimci önderlik arasında doğrusal bir ilişki olduğu mücadeleler tarihi tarafından defalarca ispatlanmıştır.

Sendika bürokrasisinin, sınıf ve sınıf hareketi üzerindeki etkisini mevzi direnişler üzerinden ayrıca ele almak gerekiyor. Sendikaların tabanında sendikal bürokrasiye yönelik ciddi bir

tepki birikimi olduğu açıktır. Sendikacıların gelirleri, yaşam standartları, sendikanın çeşitli olanaklarının kullanılması, işyerlerinin sorunları ile ilgilenilmemesi vb. üzerinden şekillenen bu tepkiler birbirlerinden ayrı ayrı ve politik bir anlayıştan uzak oldukları ölçüde sendika bürokrasisi tarafından kolayca manipüle ediliyor. Yine de satış sözleşmeleri yapılmasına karşı, ya da çeşitli sendikalara karşı alınan tutumlara karşı işçilerin kimi yerlerde güçlü bir inisiyatif geliştirebildiklerine zaman zaman tanık oluyoruz. Soma'da maden işçilerinin "eşel mobil"li sözleşmeye karşı sendikayı basıp komite kurmaları bu komiteye sendikacıları da girmeye mecbur bırakmaları, liman işçilerinin yine sendikayı basıp eylem yapmaları ve birçok yerde böyle sert şekilde ortaya çıkmayan ama tabanın basıncı ile gerçekleştirilen eylemler bunlara örnektir. Ancak işçilerin bu tarz bir mücadeleye rahatlıkla girebildiği yerler, dikkat edilirse, daha çok sendikal yapıların belli bir oturmuşluk taşıdığı işyerleridir.

Yeni sendikalaşan işyerlerinde ise benzer kaygılar olsa da, sendika bürokrasisine daha büyük bir bağımlılık ortaya çıkıyor. Bu da eşyanın tabiatına uygun birşeydir. Sendika bürokrasisine duyulan güvensizlik, sendikal örgütlenme sürecinde engelleyici bir özellik gösterdiği için öncüler tarafından da fazla işlenilmek istenmez zaten. Genel işçi kitlesinin yaşayarak öğrendiğini biliyoruz. Başlangıçta sendika bürokrasisine duyulan bu güvenin nesnel bir yanı vardı. Başlangıç aşamasında daha işçiler sendikayı kendilerine ait birşey değil, kendi üstlerinde bir kurum olarak görüyorlar. Sendikal yapının oturmuş olduğu bir işyerindeki işçi kendi aidatının nasıl harcandığının hesabını rahatça sorarken, direnişçi işçi kendisine destek veren, çeşitli olanaklar (servis, yemek vb.) sağlayan bir kurum görür karşısında. Gerçekte bu olanakları sağlayan o sendikadaki diğer işçi kadeşleri olsa da, o doğal olarak bu "destegi" karşısındaki kurumun temsilcilerinde somutlaştırır. Bu yüzden direnişçi işçilere işyeri komitesinin önemini ve sendikanın kendisinden bağımsız bir kurum değil, işçilerin kendi öz örgütleri olduğunu anlatmak ayrı bir önem taşır.

"Ortak Komite" girişiminin geçmişi

Ortak komite girişiminin bizim açımızdan önem taşıyan özel yanlarına geçmeden önce bu girişimin sürecine tekrar bir göz atalım. "Ortak komite" önerisinin ilk defa bu süreçte dile getirilmiyor olması, öznel eksikliklerimizden daha büyük bir önem taşımakta ve açık bir üstünlüğü göstermektedir. Mevzi direnişlerin ortak örgütlenilmesi ihtiyacını, daha '95 mevzi direnişlerinde gündeme getirmiştik.

"*Direnişe geçmiş ya da halihazırda üretimde olan işletmelerin işçileri, öncelikle süren direnişleri birleştirmek, ardından da Gebze çapında bir direnişi örgütlemek üzere bir ortak komite yaratmalıdırlar.*" sözleriyle özetlenebilecek bir perspektifle, Gebze'de süren Polisan, İpragaz, Asmaş, Retrans direnişlerine yönelik olarak ortak bir komite önerimizi o günden formüle etmiştik.

Gene, ortak komite girişiminden aylar önce yayınlanan Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://hantey.org>

şöyle özetliyorduk: Birden fazla direniş arasında ortaklığın iki ayrı düzeyi olabilir. Birincisi ve daha geri olanı, bağımsız yürüyen direnişler arası sınıf dayanışmasının bir dizi eylemini koordine etme ihtiyacından gelen bir dayanışma komitesi düzeyidir. Bu anlamlı olsa da ancak ikinci düzeye çekmek için bir basamak olduğu ölçüde gerçek bir değer kazanır. İkincisi, direnişlerin bağımsızlığını ortadan kaldıran, onların her birini bir bütünün parçaları sayan bölgesel direniş komitesi düzeyidir. İkincisinde herhangi bir direnişin talepleri kabul edilse bile direnişe devam edilmesi sözkonusudur. Yani ya bütün direnişlerin talepleri kabul edilecek ya da bütün direnişler devam edecek. "Ya hep beraber, ya hiç birimiz!" Bu düzey kolay sağlanabilecek bir düzey olmamakla birlikte imkansız da değildir."

Kuşkusuz bölge direniş komitesinin kurulduğu yerde dayanışma komitesi gereksizleşmemekte, tersine kurulma olanağı, gücü ve sürekliliği artmakta, güvenceye alınmaktadır. Dayanışma komitesi içinde bölgedeki hareketsiz fabrikalar/işletmeler temsil edilmelidir. Açıktır ki dayanışma komitelerinde DKÖ'ler, sendikalar, partiler vb. olacaktır ve olmalıdır. Ama önemli olan fabrika zeminli temsiliyettir. Zira sınıf devrimcisi için temel olan bir dayanışma genelliği değilse ve dinamik bir kavrayış sözkonusuysa, önemli olan, bölge direnişinin eylemli ajitasyonuna da yaslanarak değişik fabrikaları dayanışma eylemlerine ve dayanışma grevlerine hatta bölge dereniş komitesine taşıyabilmektir. Sınıf devrimcisi yapacağı işin koşullarını sınıf zemininde bulur. Bunun olanaklı olup olmadığı somut duruma göre ele alınması gereken farklı bir tartışmadır. Önemli olan bu yöndeki olangı gözetmek ve dayanışma komitesinde bile fabrikaların temsiliyetini ağırlıklı kılmaya çalışmaktır. Bu dayanışma komitesinin sürekliliğini olduğu kadar DKÖ, partiler vb. arası suni tartışmaları en az seviyeye indirmenin de zeminidir.

Ortak komite girişiminin özel yanları

"Ortak komite" ilk toplantısını yaptığı günden itibaren çeşitli çarpık anlayışların geliştiğini gördük. Girişimin bilgisi çeşitli yerlere çeşitli kanallardan işçilere değişik biçimlerde akıyordu. Direnişçi işçilerin kimisi sınırlı şekilde, kimisi ise düpedüz yanlış bilgilendiriliyordu. Bunun engellenmesini sağlamak ve öncelikle ortak direniş komitesini yaratmak bir görevdi. Ancak komitenin nasıl olması gerektiği, işlevi, dayanışma komitesi ile ilişkileri vb. birçok sorun o kadar çok tartışıldı ki -üstelik bunlar sağlıklı bir tartışma ortamı yaratılarak yapılmıyordu- bu toz-duman ortamında ortak komitenin kendisinin propagandası yeterince yapılamadı. Daha çok dergimizin sayfalarından yapılan propaganda sınırlı kaldı ve birçok işçi tarafından anlaşılamadı ya da amacımızdan farklı biçimlerde algılandı. Ortak direniş komitesinin ilk toplantılarına katılan işçilerin direnişleri temsil edebilmeleri mutlaka gerekiyordu. Ancak, ortada spekülasyon bir durum ve tartışmalar varsa yapılması gereken örneğin işyeri komitelerine yönelik bir çağrı çıkarmak, tüm işçilere ve kamuoyuna yönelik bildiri, broşür, gazete ilanı gibi araçları hızla devreye sokmak, bilgi akış süreçlerinde ortaya çıkan sorunlar,

kısmi bilgisizlikten, kısmi önyargılı yaklaşımlardan, girişimi ilk günlerden sakatlamaya başladı.

Reformizmin ve sendikal bürokrasinin doğru bir şekilde değerlendirilmesi ve buna karşı alınacak tutum başka bir problem alanı olarak karşımıza çıktı. Reformizmin ve sendikal bürokrasinin direnişler üzerindeki geriletici etkileri sınırlamak adına ortaya atılan bunlardan bağımsız bir ortak komite düşüncesi nesnel bir gerçeklik taşımıyordu. Sendikacıların ortak komite toplantılarına girip girmeyeceği tartışmaları, işçileri bu çerçevede çeşitli tartışmalara çekme çabaları (kendimizi tümüyle dışında tutarak sadece bir grup için söylemiyoruz) gerçekte sürecin yönünü kaydırmaya hizmet ediyordu. İşyeri komitelerinin biraraya gelmesiyle oluşacak bir ortak direniş komitesinin mücadelelerine yarar getireceğine inandığı sendikacıları elbette komiteye katmak için çaba göstermeleri gerekiyordu. Sendikacıları uzak tutmaya çalışarak onlara görevlerini yaptıramayacağımız, tersine onları eyleme, mücadeleye, ortak örgütlenmeye çekerek görevlerini yapmaya zorlayabileceğimiz açıktır. Bu çerçevede örneğin Basın İş'in toplantıya katılıp Petrol-İş'i de çağırmasını bir olumluluk olarak değerlendirmek gerekir.

Girişimdeki önemli bir eksiklik ise dayanışma komitelerindeki tartışmalar ve komitenin bileşimi oldu. Yukarıda belirttiğimiz gibi DKÖ, partiler vb. arasındaki suni tartışmaları en az seviyeye indirmenin güvencesi dayanışma komitesinde fabrika temsiliyetinin ağırlıklı hale getirilmesi idi. Bu gözetilemediği oranda dayanışma komitesi çeşitli sol anlayışların tartışma arenasına dönüştü. Ve sonuç olarak anlamlı bir iş gerçekleştirilemedi. Böyle bir süreci geliştiren bir başka faktör de direnişçi işçilerin dayanışma komitesini kendilerinin dışında kurgulaması idi. Halbuki gerçek bir dayanışma komitesi sol anlayışların parti ya da dergiler aracılığı ile katıldığı bir kurum olamaz. Böyle bir yapının kurulsa da yaşayamayacağı, daha ortak komite girişiminden önce yazılarımızda belirtmiştik. Böyle bir açıklığa baştan sahip olmamıza karşın olanaklarımızı seferber ederek içine girilen süreci değerlendirebilecek bir inisiyatif gösterilebilirdi. Bu konuda özel bir çabayla sendikaların ve kitle örgütlerinin çağrıldığını ancak sadece parti ve dergilerin ilgi gösterdiğini biliyoruz. Bunun ötesine geçebilmek için bir çağrı ile yetinmemek, çeşitli fabrika ilişkilerini de komiteye taşımak gerekiyordu.

'97 mevzi direnişleri sürecinde gerçekleştirilen "ortak komite" girişimi bütün eksikliklerine zaaflarına ve kısa ömürlü olmasına rağmen önemli bir deneyim bırakmıştır. Herşeyden önemlisi direnişlerin iç ilişkileri ve birlikte mücadelenin sorunları konusunda önemli bir zenginlik sağlamıştır. Bunlar çeşitli yönleri ile devrimci kamuoyu tarafından sunulmuştur. Elde edilecek derslerin önümüzdeki süreçte bir seri kazanıma dönüşebilmesi için bütün bunların başta kadrolarımız olmak üzere devrimci kamuoyunda değerlendirilmesi gerekmektedir.

Program sorunları üzerine konferan

Konunun teorik ve yönt

Tarım ve köylü sorununun teorik çerçevesi konusunda büyük bir kafa karışıklığı içinde olan geleneksel hareket, pratik çerçeveyi incelemeye doğru dürüst bir eğilim de duymamıştır zaten. Ortaya konulanlar çok büyük ölçüde soyut düşünce çerçevesinde kalmıştır. Nitekim Türkiye’de tarımsal süreçlerin nasıl seyrettiği, köylülük sorununun nasıl bir evrimden geçtiği, gelenen yerde Türkiye’nin kırında ne tür sosyal sınıf kategorileri oluştuğu, bunların hangi nitelikte ilişkilere denk düştüğü, dolayısıyla siyasal mücadelede ve genel olarak devrim stratejisi içerisinde nasıl bir yer tuttuğu, bu kırsal sosyal kategorilerin ne ifade ettiği üzerine somut ve özgün bir görüşe rastlamak güçtür. Bunlar somut olarak incelenmiş ve tartışılmış meseleler değildir. Çok büyük ölçüde bir takım soyut kalıplardan hareket edilmiş, farklı gruplar arasındaki tartışma ve polemikler de çok büyük ölçüde bu genel ve soyut yaklaşımlar çerçevesi içerisinde kalmıştır.

Tarım ve köylü sorunu kapsamlı, çok yönlü ve çok boyutlu, biraz karmaşık sayılabilecek bir konudur. Temel sorunların teorik ele alınışında belirgin bir zayıflık içinde olduklarını bildiğimiz geleneksel devrimci akımların, pek az iyi niyetli fakat yüzeysel girişimi dışında, bu konuyu el değmemiş olarak bırakmalarının bir nedeni de muhakkak ki budur. Bu el değmemiş halde bırakma iddiası ilk bakışta biraz şaşırtıcıdır. Zira geleneksel programların hemen tümü de Türkiye için bir burjuva devrimi zorunluluğunu hareket noktası olarak alır. Doğal olarak böyle bir devrimde köylü sorununa ve devrimci bir sosyal güç olarak köylülüğe çok özel bir ağırlık tanınır. Türkiye genellikle bir “küçük-burjuvalar ülkesi” olarak tanımlanır ve yine doğal olarak burada kırsal küçük-burjuvazi olarak köylülüğe özel bir vurgu yapılır. Bu programlarda ve onlara dayanak oluşturan temel tezlerde; “öncü güç olarak işçi sınıfı, temel güç olarak köylülük”, “işçi-köylü ittifakı”, “işçi-köylü iktidarı” vb. görüş ve argümanlar özel bir yer tutar. Böyle olunca, bu akımların “köylü sorunu”nda teorik ve pratik bir açıklıktan yoksun olduklarını iddia etmekle aynı anlama gelen bu “el değmemiş konu” iddiası, gerçekten biraz şaşırtıcı görünüyor. Öyle de olsa bu bir gerçeklik, kanıtlanması güçlük taşımayan bir olgudur. Bunun üzerinde konu boyunca enine boyuna zaten duracağız. Şimdilik kaydıyla şu söylenebilir. ‘60’lı

yıllardan devralınan ön kabullerle ‘70’li yıllarda dogmatik kalıplara dönüştürülen bazı marksist formüller, bu kadar temel, karmaşık ve zor bir meselenin üstesinden gelmeye (bunu üstünden atlama olarak da düşünebiliriz) yetmiştir.

Konunun öncelikle teorik ve yöntemsel çerçevesi üzerinde durmamız gerekecek. Şu veya bu temel soruna ilişkin olarak doğru bir marksist teorik ve yöntemsel yaklaşım yoksa eğer, sorunun pratik çözümünde bir açıklığa ulaşmak zaten olanaklı değildir. Geleneksel halkçı devrimci akımların demin işaret edilen gerçeği bile konunun teorik ve yöntemsel ele alınışının taşıdığı çok özel önemi göstermeye yeter. Kaldı ki, tarım ve köylü sorununun teorik çerçevesi konusunda büyük bir kafa karışıklığı içinde olan geleneksel hareket, pratik çerçeveyi incelemeye doğru dürüst bir eğilim de duymamıştır zaten. Ortaya konulanlar çok büyük ölçüde soyut düşünce çerçevesinde kalmıştır. Nitekim Türkiye’de tarımsal süreçlerin nasıl seyrettiği, köylülük sorununun nasıl bir evrimden geçtiği, gelenen yerde Türkiye’nin kırında ne tür sosyal sınıf kategorileri oluştuğu, bunların hangi nitelikte ilişkilere denk düştüğü, dolayısıyla siyasal mücadelede ve genel olarak devrim stratejisi içerisinde nasıl bir yer tuttuğu, bu kırsal sosyal kategorilerin ne ifade ettiği üzerine somut ve özgün bir görüşe rastlamak güçtür. Bunlar somut olarak incelenmiş ve tartışılmış meseleler değildir. Çok büyük ölçüde bir takım soyut kalıplardan hareket edilmiş, farklı gruplar arasındaki tartışma ve polemikler de çok büyük ölçüde bu genel ve soyut yaklaşımlar çerçevesi içerisinde kalmıştır.

Tarım ve köylü sorununun teorik ve yöntemsel çerçevesini ele alırken geleneksel akımların bu alandaki kusurları üzerinde de durmamız gerekecek. Bu alanda belli bir açıklığa ulaşmanın ardından, konuyu daha somut bir çerçevede, Türkiye’ye özgü olan çerçevede sürdüreceğiz.

Belirtmeye gerek yok ki aslanan Türkiye’de tarım ve köylü sorununun ne olduğuna açıklık getirebilmektir. Konunun bu yanına geçildiğinde ise, önümüze çok geniş bir alan çıkacaktır. Zira tarımsal evrim ve bu çerçevede köylü sorununun kendi iç evrimi, genel planda toplumun sosyo-ekonomik evriminin bir parçasıdır. Bir toplumda tarımda kapitalizmin gelişmesi hiçbir zaman genel kapitalist gelişmeden ayrı ele alınamaz. Tarımdaki kapitalist gelişme ve evrim, genel kapitalist evrimin kırdaki kendine özgü bir yansımasından başka birşey değildir. Dolayısıyla, bugün Türkiye’de tarım sorununun ne durumda olduğu, köylülüğün dünden bugüne nasıl bir evrimden geçtiği, gelenen yerde Türkiye’nin kırsal manzarasının sosyo-ekonomik açıdan neyi ifade ettiği vb. sorulara, ancak Türkiye’de kapitalizmin genel gelişme süreçleri zemini üzerinde bir açıklık getirilebilir. Böyle olunca, bu konu bizi Türkiye’nin yakın tarihini, özellikle de tüm Cumhuriyet tarihini değerlendirmeye sorunu ile yüzyüze getiriyor. Eğer bu böyleyse, Türkiye tarımındaki süreçleri tartışmak, gerçekte Türkiye’deki genel sosyo-ekonomik gelişme süreçlerinin tartışılmasıyla birçok noktada kesişecektir. Böyle olunca da, bu tartışmada yaratılacak her açıklık, aynı zamanda Türkiye’de kapitalist gelişmenin genel düzeyine ilişkin bir açıklık olacak, Türkiye’deki modern sınıflaşmanın düzeyine ve genel sınıflar tablosuna ilişkin bir açıklık olacak. Ve elbette bütün bunlar temeli üzerinde de, gerçekte devrimin kapsamına ve devrimci bir hareketin kapsamına ilişkin sorunlarına ilişkin bir açıklık olacak.

Konu bu nedenle çok büyük bir önem taşımaktadır. Şimdi değişmiş olmakla birlikte, geri sosyo-ekonomik tahliller bugün artık çok büyük ölçüde geride bırakılmış olmakla birlikte, resmi ya da fiili olarak bu görüşler bugün artık savunulmuyor olmakla birlikte, tarım ve köylü sorununun, bizdeki geleneksel demokratik devrim anlayışının formülasyonunda çok özel bir yer tuttuğunu biliyoruz. Milli Demokratik Devrim stratejisi Türkiye’de 1960’larda formüle edildi ve ‘60’lardaki tartışmalar bir tutarlılık örneği olarak çok büyük ölçüde sosyo-ekonomik yapı eksenine oturdu. Varılan sonuçlar yanlış olsa bile, yöntemsel olarak bu tutum doğrudu. O günün devrim stratejisi tartışmaları çok büyük ölçüde ülkenin sosyo-ekonomik gelişme düzeyiyle bağlantılı olarak ele alınıyor, burada Türkiye’de feodal kalıntıların varlık derecesi, bu çerçevede köylü ve tarım sorunu çok özel bir yer tutuyordu. Bu görüşler sonradan çok büyük ölçüde terkedildi, yaşam tarafından aşıldı. Ama böyle bir çaba içerisinde oluşturulmuş devrim stratejileri bugün hala varlığını koruyor. Bu açıdan konunun büyük bir önemi var.

Farklı tarihsel durumlar ve örnekler üzerinden konuya yaklaşımlar

Marks kapitalizmin tahlilinde kapitalizmin en gelişmiş ülkesini, İngiltere’yi kendisine temel olarak almıştı. Marks’ın *Kapital*’ine baktığımızda, çok büyük ölçüde İngiltere’nin bir toplumsal laboratuvar olarak ele alındığını görüyoruz. Dahası Marks yöntemsel olarak kapitalizmi en gelişmiş biçimiyle varsayıyor. Marks’ın anlatımı salt teorik bir anlatım olmamakla birlikte, sık sık tarihsel evrime ilişkin zengin gözlem ve değerlendirmeler de içermekle birlikte, o kendi teorik kavramlarını oluştururken gelişmiş ve olgunlaşmış bir kapitalizmi veri alıyor. İngiltere somut olarak bakıldığında bu açıdan da “örnek” bir ülke. Kaldı ki köylü sorunu İngiltere’de çok erken bir tarihte, son derece köklü ve kendine özgü bir biçimde çözülmüş bir sorun. Sorunun teorik yönlerini ele alırken bunu açacağım, burada girmek istemiyorum. Burada sözü şuraya getirmek istiyorum. Marks’ın *Kapital*’inde tarım sorunları çok büyük ölçüde kapitalist tarım sorunları olarak tartışılır. Türkiye’de geleneksel hareket içerisinde kargaşa yaratan sorunlardan biri de, tarım sorunu ile köylü sorununu özdeş olarak görmektir. Oysa bunlar her zaman aynı şeyler değildir. Tarım sorunu köylü sorununu içerebilir, onunla özdeş olduğu durumlar olabilir, ama ondan tamamen bağımsız olarak da varolabilir. Her köylü sorunu aynı zamanda bir tarım sorunudur. Fakat her tarım sorunu köylü sorunu değildir. Tarihte ve özellikle günümüzde, tarım sorununun köylü sorunundan ayrı ve bağımsız olarak varolduğu birçok durum vardır. Ve doğal olarak, tarım sorununun çok büyük ölçüde köylü sorunu olduğu sayısız durumlar da vardır; tarımsal ilişkilerin ağır bastığı geri ülkelerde bu böyledir. Böylesi ülkelerde tarım sorunu özünde ve esasında bir köylü sorunudur.

Ama kapitalist bir ülkede tarım sorunu bildiğimiz klasik köylü sorunundan farklı anlama, kapsama ve karaktere sahip bir sorundur. Bu onun köylü sorununu dışladığı anlamına gelmez, fakat bu toplumsal-maddi zemindeki köylü sorunu bildiğimiz klasik köylü sorunundan yapı ve karakter olarak tümenden farklıdır. Zira burada sözkonusu olan bildiğimiz geleneksel kast-sınıf olarak köylülük değildir artık. Kapitalizmin egemen olduğu bir ülke, zaten tarımsal ilişkilerin de

slar: Tarım ve köylü sorunu-1

temsel çerçevesine giriş

kapitalist dönüşümünü varsayar. Eğer tarımsal ilişkilerde kapitalist bir dönüşüm varsa, bu artık geleneksel türden bir köylülüğün olmadığını da anlatır. Yani bir köy nüfusu, daha uygun bir deyimle bir kır nüfusu vardır, ama bu artık bildiğimiz türden köylülükten oluşmuyordur. Geleneksel köylülük burada çözülmüş ve ayrılmıştır, kapitalizmin kendi sosyo-ekonomik tabiatına uygun yeni tarımsal sosyal kategoriler ortaya çıkmıştır. Ve doğal olarak burada artık sömürünün biçimi ve karakteri de temelden değişmiştir. Artık geleneksel sömürü ilişkilerinin, feodal ya da yarı-feodal sömürü ilişkilerinin yerini kapitalist sömürü ilişkileri almıştır. Bu çerçevede rantın yapısı ve karakteri de değişmiştir. Tarımda klasik sömürü, geleneksel feodal sömürü, rant sömürüsüdür ve bu rant artı-ürünün tamamına tekabül eder. Oysa kapitalist tarımda sözkonusu olan artı-değerin sömürüsüdür ve kapitalist rant burada artı-değerin sadece sınırlı bir bölümüdür.

Bütün bunlarla şuraya gelmek istiyorum. Marks ve Engels'te aslında çok büyük ölçüde kapitalist tarım tartışılır. Marks'ın *Kapital*'inin üçüncü cildinde bu konulara ayrılmış geniş bölümlerin başlığı *Kapitalist Rant Üzerine*'dir. Burada bir feodal sömürü kategorisi olarak feodal rant daha kısa ve özel bir bölüm olarak yer alır ve daha çok da kapitalist ranta açıklık getirmek için ele alınır. Marks ve Engels'in teorik çalışmalarında çoğu durumda kapitalist toplumun kırsal ilişkileri veri olarak ele alınır ve bunun sorunları tartışılır. Bu çalışmalarda köylü sorununun kapsam ve karakteri de bu çerçevede kendini gösterir.

Oysa 20. yüzyılın başarılı ya da başarısız devrimler yığınınına baktığımız zaman, bunların çok büyük ölçüde kırsal ilişkilerin ağır bastığı tarımsal toplumlarda ortaya çıktığını görüyoruz. Bu devrimlerde köylü sorunu temel önemde sorunlardan biri olarak karşımıza çıkıyor. Herşey bir yana, sosyalist Ekim Devrimi de dahil yüzyılın başarılı devrimlerine baktığımızda, bu devrimlerin nispeten geri toplumlarda gerçekleştiğini görüyoruz. Geri toplumlar ise, tarımsal ilişkilerin ağırlık taşımasıyla, köylü nüfusunun toplumun genel nüfusu, genel sosyal ilişkileri içerisinde önemli bir yer tutmasıyla ayırdediliyorlar.

Proleter devrimin klasik ülkesi olan Rusya'ya bakıyoruz, devrim gerçekleştiğinde nüfusun %80'i hala kırsal nüfustu. Köylülük toplumun beşte dördünü, yani büyük bir ağırlığını oluşturuyordu. Böyle bir ülkede tarım sorunu çok büyük ölçüde bir köylü sorunuymdu. Ve işçi sınıfı, devrimci gelişme süreci içerisinde ortaya bir ağırlık ve önderlik koyabilecekse eğer, köylü ve tarım sorununa çok özel bir ilgi göstermek zorundaydı. Kaldı ki Rusya'da sözkonusu olan zorunlu bir ilk aşama olarak burjuva-demokratik devrimdir. İşçi sınıfı öncelikle burjuva-demokratik devrimini bir sonuca götürmek zorundaydı. Rusya'da burjuva-demokratik devrim ise özünde bir köylü-toprak devrimi idi. Üstyapıda soyluların, toprak sahiplerinin temsilcisi olarak çarlık egemendi. Altyapıda kapitalizm önemli ölçüde gelişmiş olmakla birlikte, genel olarak alındığında tarımsal ilişkilerin geniş bir ağırlığı vardı. Yaygın serflik ilişkileri, feodal, yarı-feodal ilişkiler vardı. Ve toprak ve özgürlük talebi içerisinde çok geniş bir köylü nüfusu vardı, vb.

Bir toplumda tarımda kapitalizmin gelişmesi hiçbir zaman genel kapitalist gelişmeden ayrı ele alınamaz. Tarımdaki kapitalist gelişme ve evrim, genel kapitalist evrimin kırdaki kendine özgü bir yansımasından başka birşey değildir. Dolayısıyla, bugün Türkiye'de tarım sorununun ne durumda olduğu, köylülüğün dünden bugüne nasıl bir evrimden geçtiği, geline yerde Türkiye'nin kırsal manzarasının sosyo-ekonomik açıdan neyi ifade ettiği vb. sorulara, ancak Türkiye'de kapitalizmin genel gelişme süreçleri zemini üzerinde bir açıklık getirilebilir.

Böyle bir ülkede devrimin sorunlarını çözüme bağlarken, köylü sorununa çok özel bir ağırlık vermek temel bir gereklilik olarak ortaya çıkıyordu. Lenin'in teorik çalışmalarında köylü ve tarım sorunlarının çok özel bir yer tutması, zaten tam da bundan dolaydır. Zira işçi sınıfı ancak köylülüğün desteğini kazanabilerek, ancak köylülüğe önderlik ederek burjuva-demokratik devrimi bir sonuca bağlayabilirdi ve gene köylülüğün belli katmanlarını kendi yedeğine alarak burjuva-demokratik devrimi izleyecek olan proleter devrime geçebilir ve onu başarıya ulaştırabilirdi. Her iki devrim stratejisi içerisinde de köylülük özel bir yer tutar. Burjuva-demokratik devrim döneminde "bir bütün olarak köylülük", proleter devrim döneminde ise yoksul köylülük proletaryanın temel müttefiki durumundadır.

20. yüzyıl devrimlerinde işçi sınıfı ve köylülüğün ittifakının, devrimin temel bir koşulu olarak, vazgeçilmez bir koşulu olarak ortaya çıktığını görüyoruz. Ekim Devrimi'nin ardından devrimin ağırlık merkezi daha da doğuya, sömürge ve yarı-sömürge ülkelere kaydı. Milli kurtuluş devrimleri yaşandı. Bu ülkeler zaten çok büyük ölçüde feodal ilişkilerin egemen olduğu geri tarımsal toplumlardı. Kapitalizm henüz yeni yeni geliyordu. İşçi sınıfı toplumun çok küçük bir azınlığıydı. Ve işçi sınıfı buradaki milli kurtuluş devrimlerini ya da ulusal demokratik devrimi bir sonuca bağlayabilmek için geniş köylü yığınlarının öncü kuvveti olarak ortaya çıkmak ve köylülükle sağlam bir ittifak kurmak durumundaydı.

Bütün bu değinmelerden amacım şudur: Köylülük 20. yüzyıl devrimlerinde, buna Ekim Devrimi gibi çığır açan bir proleter devrimi de dahil, çok özel bir toplumsal devrimci kuvvet olarak, devrimde proletaryanın temel müttefiki olarak karşımıza çıkıyor. Bunun mantıksal bir sonucu olarak, köylü sorununun, 20. yüzyılın marksist teorik gelişmesi içerisinde, somutta Lenin'in teorisinde çok özel bir yer tuttuğunu görüyoruz.

Geri tarımsal ilişkilerin varlığını koruduğu her yerde, bir feodal ve yarı-feodal ilişkilerin radikal bir biçimde tasfiyesi devrimin en temel sorunlarından biri olarak ortaya çıkar. Ve bu ilişkilerin radikal bir biçimde tasfiyesi sorunu ise, işçi sınıfını köylülüğe yakınlaştıran ve onu kazanmasını olanaklı kılan nesnel bir zemindir.

Bugüne kadar yapılan tartışmalarda da yeterli açıklıkta vurguladığımız gibi, burjuva-demokratik devrim özünde köylülüğün toprak devrimidir. Yani bir toplumu burjuva-demokratik devrim ile karşı karşıya bırakan olgusal gerçekler, o toplumlarda kapitalizmin az gelişmiş olduğu, toprak ilişkilerinin, feodal, yarı-fedal ilişkilerin yaygınlığıyla ilgili bir

sorundur. Eğer bir toplumda feodal, yarı-feodal ilişkilerin bir yaygınlığı sözkonusuysa, bu köylülüğün henüz kapitalizm öncesi ilişkilerin köleliği altında bulunduğunu gösterir. Dolayısıyla köylülüğün bu ilişkilerden kurtulması sorunu, köylülüğün toprak ve özgürlüğe kavuşması sorunu, burjuva-demokratik devrimin asıl muhtevası olarak karşımıza çıkar. Zaten böyle bir sorun varsa, bu, köylülükte büyük bir devrimci enerjinin varlığına da bir göstergedir. Çünkü feodal ve yarı-feodal ilişkilerin yaygınlığı, köylülüğün toprak köleliği

içinde bulunduğunu gösterir, köylülüğün tasarruf ettiği toprağın özgür sahibi olmadığını gösterir. Feodal ve yarı-feodal ilişkiler sadece toprağa bağımlılığı değil, aynı zamanda toprak sahibine bağımlılığı da beraberinde getirir. Bu anlamda köylülük sosyal, siyasal ve kültürel açıdan da özgür değildir. Yani sadece toprağa değil, aynı zamanda toprak sahibine de bağımlıdır. Dolayısıyla bu çifte bağımlılıktan kurtulmak, bizim köylülüğün toprak ve özgürlüğe kavuşması dediğimiz şeydir. Köylü toprağa kavuşacaktır; çünkü işlediği toprak köylünün değildir, bu yolla köylünün ürettiği artık ürüne el koyan feodal ya da yarı-feodal toprak sahibindir. Köylülük özgürlüğe kavşacaktır; çünkü kapitalizm öncesi bu geleneksel ilişkiler köylülüğü feodal bağımlılık ilişkileri içerisinde tutarlar. Köylülük bu koşullarda siyasal özgürlükten yoksundur ve büyük bir sosyal ve kültürel gerilik içerisinde. Toprak sahibine sadece toprağından dolayı, sadece iktisadi nedenlerden dolayı değil, bu zemin üzerinde onu tamamlayan sosyal, siyasal ve kültürel açıdan geleneksel bağlarla da bağlıdır. Bu bağlardan kurtulması köylülük için bir tarihsel-toplumsal ihtiyaçtır.

Doğal olarak sözünü ettiğim geleneksel köylülüktür. Burada tartışılan şey kapitalist bir toplumda köylü sorununun kendini nasıl ortaya koyduğu değildir henüz. Ben burada 20. yüzyılda devrimlerin daha çok geri tarımsal ülkelere gündeme geldiğini ve bunun da bizim karşımıza çok önemli bir köylü sorunu çıkardığını, bundan dolayı bu sorunun 20. yüzyılın marksist teorik gelişmesi içerisinde çok özel bir yer tuttuğunu anlatmaya çalışıyorum. Bu çerçevede sözünü ettiğim köylü, henüz geleneksel ilişkiler içerisinde, yani feodal, yarı-feodal ilişkiler içerisinde olan köylüdür. Böyle bir köylülüğün feodalizmin köleliğinden kurtulması hem tarihsel bir ihtiyaçtır. Hem de bu kurtuluş ihtiyacının kendisi köylülükte büyük bir devrimci enerji biriktiren bir nesnel zemindir.

Bu nesnel olgunun kendisi, proletaryanın karşısına çok özel bir köylü sorunu çıkarır. İşte köylü sorununun marksist teoricdeki önemi herşeyden önce buradan kaynaklanır. Örneğin Rusya'nın kendi tarihsel koşulları, Rus marksistlerinin, onları önderi olarak Lenin'in, köylü sorununun teorik açıdan çok geniş kapsamlı olarak incelenip ortaya konulmasını kolaylaştırmıştır. O tarihsel zemin buna uygun bir imkan olmuştur.

Ama çok kritik bir başka nokta daha var. Köylü sorununu doğru bir biçimde anlayabilmek ve koyabilmek için, herşeyden önce işçi sınıfı sorununun doğru bir biçimde anlayabilmek gerekiyor. Yani marksistlerin asıl sorunu köylülükle değil işçi sınıfıdır. Marksistler işçi sınıfının, onun davasının

temsilcileridir. İşçi sınıfı meselesi doğru anlaşılmadığı sürece, devrimin hegemonik gücü sorunu doğru anlaşılmadığı sürece, proleter devrim sorunu doğru anlaşılmadığı sürece, sosyalizm perspektifi yerli yerine oturtulmadığı sürece, köylü meselesi de doğru bir biçimde anlaşılabilir. Bu kritik mesele bizi halkçı akımların bu konuya ilişkin en temel zaafiyetine getiriyor.

Marksistlerin sorunu, işçi sınıfı önderliğinde modern toplumun devrimci dönüşümünü sağlayabilmektir. Eğer işçi sınıfı meselesini doğru kavrayamıyorsanız, modern toplumda işçi sınıfının tuttuğu çok özel yeri teoride ve pratikte yerli yerine oturtamıyorsanız, köylü meselesini de doğru bir biçimde çözemezsiniz. Çünkü köylü meselesi devrimde ittifaklar ve yedekler meselesidir. Eğer siz toplumda işçi sınıfını yerli yerine oturtamıyorsanız, köylü meselesini zaten doğru bir biçimde ortaya koyamaz ve çözemezsiniz. Eğer siz devrimde sınıf önderliği meselesini yerli yerine oturtamazsınız, köylülük meselesini de doğru bir biçimde ortaya koyup çözemezsiniz. Bu durumda ya köylü devrimcisi olursunuz, ya da tersinden, köylülüğü küçümseme oportünist hatasına düşersiniz.

Marksist açıdan köylü sorunu işçi sınıfının müttefikleri sorunudur. İşçi sınıfının yedek gücü sorunudur. Bir an için Türkiye'nin kendi gerçekliği nedir ne değildir onu bir yana koyalım, nispeten geri bir ülkeyi, yani köylü sorununun nispeten özel ağırlık taşıdığı bir ülkeyi alalım. Burada köylü sorunu bizim için kendi içinde bir amaç değildir. Bizim amacımız o geri toplumda sosyalizme yürümektir. Ama bakıyoruz, o geri toplumda burjuva-demokratik devrim süreçleri tamamlanmadan sosyalizme geçilemiyor. Tamamlanmamış bir burjuva-demokratik devrim sorunu varsa, burada zorunlu bir tarihsel aşama var demektir, o aşamayı geçmeksiz sosyalizme geçemiyorsunuz. Dolayısıyla siz o devrim sürecine önderlik etmek durumundasınız. Çünkü burjuva-demokratik devrim ne kadar çabuk bir biçimde kendi sonucuna bağlanırsa ve bütün sonuçlarına ne kadar tam götürülebilirse, proleter devrim için de tarihsel zemin o kadar uygun hale gelir. Dolayısıyla geri bir ülkede bile işçi sınıfının karşısına köylü sorunu devrimci sürecin ilerletilmesi sorunu olarak çıkıyor. Sosyalist devrimin önündeki zorunlu ön tarihsel aşamanın bir an önce en radikal biçimde ortadan kaldırılması sorunu olarak çıkıyor. Köylülüğün toprak ve özgürlük talebine sahip çıkmaya götüren tutum bu. Ama köylülüğün toprak ve özgürlük talebinin gerçekleşmesi de zaten o zorunlu tarihsel aşamanın ortadan kalkmasıyla aynı anlama geliyor. Yani köylülüğün feodal, yarı-feodal ilişkilerden özgürleşmesi, toprağa ve özgürlüğe kavuşması, burjuva-demokratik devrimin gerçekleşmesi, dolayısıyla da proleter devrimin tarih gündemine girmesi anlamına geliyor.

Dolayısıyla, geleneksel ilişkilerin egemen olduğu ve köylülüğün geleneksel ilişkilerin köleliği altında bulunduğu toplumlarda, köylülüğün toprak ve özgürlük talebinin işçi sınıfı tarafından savunulması ona yalnızca köylülüğü kazandırmıyacaktır, tarihsel gelişmenin kendi gerekleri de böylece gerçekleştirilmiş olacaktır. Her burjuva devrimi bir biçimde köylülüğün topraktan koparılmasıdır, toprak köleliğinden özgürleştirilmesidir. Ama örneğin İngiltere'de ne olmuştur? Köylülük geleneksel kırsal ilişkilerden koparılmıştır, ama işsiz yığınlar halinde kentlere sürülmüştür. Çitleme hareketleri yapılmıştır, o geniş tarımsal araziler otlaklara dönüştürülmüştür, burada büyük koyun sürüleri beslenmiştir. Kapitalist gelişmenin o günkü kendine özgü hammadde ihtiyacı (koyun yünü) bunu gerektirmiş, köylüler topraklarından kovulmuştur. Köylülük topraktan ve geleneksel kırsal yaşamdan zorla koparılıp atılmak anlamında "özgürleştirilmiş"tir. İngiltere'de durum böyle.

Türkiye'de geleneksel hareket içerisinde kargaşa yaratan sorunlardan biri de, tarım sorunu ile köylü sorununu özdeş olarak görmektir. Oysa bunlar her zaman aynı şeyler değildir. Tarım sorunu köylü sorununu içerebilir, onunla özdeş olduğu durumlar olabilir, ama ondan tamamen bağımsız olarak da varolabilir. Her köylü sorunu aynı zamanda bir tarım sorunudur. Fakat her tarım sorunu köylü sorunu değildir. Tarihte ve özellikle günümüzde, tarım sorununun köylü sorunundan ayrı ve bağımsız olarak varolduğu birçok durum vardır. Ve doğal olarak, tarım sorununun çok büyük ölçüde köylü sorunu olduğu sayısız durumlar da vardır; tarımsal ilişkilerin ağır bastığı geri ülkelerde bu böyledir. Böylesi ülkelerde tarım sorunu özünde ve esasında bir köylü sorunudur.

Fransız Devrimi'ne bakıyoruz. Büyük Fransız Devrimi soyluların egemenliğini yıkıyor ve soyluların malikane topraklarını parçalayarak bunları geniş köylü yığınlarına geçişini sağlıyor. Köylülük toprağa kavuşuyor, özgürlüğe kavuşuyor, feodal kölelikten de böylece kurtulmuş oluyor. Yani köylülüğün feodal ilişkiler içindeyken bir toprak parçasını işliyor olması ile feodal mülkiyet ilişkilerinin parçalanması temeli üzerinde kendi toprağının özgür sahibi haline gelmesi iki farklı tarihsel-toplumsal durumdur. Köylülüğün bu iki konumu iki ayrı tarihsel döneme, iki ayrı toplumsal düzene denk düşer. Hem Fransa'da hem İngiltere'de köylülüğün geleneksel feodal ilişkilerden özgürleşmesi sözkonusudur. Fakat bu İngiltere'de topraktan zorla kovulmak, Fransa'da ise toprağa mülkiyet olarak kavuşmak biçiminde gerçekleşmiştir. Bu ikincisinde, yani Fransa'da köylülük, bütün feodal yükümlülüklerinden ve kölelikten kurtulmuştur. İşlediği aynı toprağa kavuşmuştur. Ama o toprağı dün feodal kölelik ilişkileri içerisinde işliyordu, şimdi toprağın özgür sahibi olarak onu işleme olanağına kavuşuyor ve her türlü feodal yükümlülükten, siyasal, hukuksal, idari yükümlülükten de kurtulmuş oluyor. Çünkü köylülüğün özgürleşmesi, siyasal özgürlüğün kazanılmış olmasıyla özdeş bir gelişmeyi ifade ediyor. Feodal ilişkilerden özgürleşmek, toplumun demokratikleşmesi sürecinin öteki yüzü oluyor. Ya da tersinden, toplumun demokratikleşmesi, feodal ilişkilerin tasfiyesinin öteki yüzü oluyor.

Köylü sorununun tarihsel pratik içerisinde gerçek kapsamıyla ve kuşkusuz bu çerçevede önemiyle marksistlerin karşısına nasıl çıktığını görebilmek için Rusya örneğine geçelim. Lenin'in ilk önemli teorik eserlerinden birisi *Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi*'dir. Bu eserde Rusya'da kapitalizmin gelişme dinamikleri ve seyri ortaya konur, vurgu çok büyük ölçüde gelişen kapitalist ilişkileridir. Çünkü bu kitabın temel amacı Rusya'da kapitalizmin gelişmeyeceğini iddia eden narodnik teorilerle hesaplaşmaktır. Bu kitabı okuduğunuz zaman, eserin toplamından, Rusya'daki kapitalist gelişmenin sonuçlarına ilişkin olarak abartılı bir izlenim alırsınız. Ve bakıyoruz, bu kitabın ardından Lenin'in kaleme aldığı ilk tarım programında, köylü ve toprak sorunu anca belli sınırlar içerisinde ortaya konulur. Rusya'da 1861 yılında yapılmış bir köylü reformu vardır. Bu serflüğün yasal olarak ortadan kaldırılmasıdır. Bu reform döneminde o güne kadar köylülüğün tasarrufunda bulunan bir kısım topraklar köylülerin elinden alınmıştır. Bakıyoruz, Lenin 1903'te ilk tarım programını formüle ederken, sorunu bu toprakların yeniden köylülüğe iadesi sınırları içerisinde koyuyor. Ama ne oluyor? Devrimci süreç geliyor, köylülük ortaya bir sosyal-siyasal tutum koyuyor, geniş köylü yığınları toprak ve özgürlük uğruna mücadelelere giriyor. Bu mücadelenin deneyimleri hızla, dönemin marksistleri üzerinde, herkesten çok da Lenin üzerinde büyük bir uyarıcı etki yapıyor ve Bolşeviklerin tarım programı tam da 1905 Devrimi'nin bu somut tarihsel deneyimleriyle asıl çerçevesini ve gerçek kapsamını bulabiliyor.

Rus Devrimi'ni okuduğunuz zaman, köylü ve toprak sorunu ancak 1905 Devrimi açıklığa kavuşturdu. Devrim

Rusya'da köylülüğün taşıdığı büyük devrimci enerjiyi açığa çıkardı ve açığa çıkardığı andan itibaren de, Lenin'in sözleriyle, devrim kendilerine öğrettiği andan itibaren de, tarım programı daha geniş bir kapsam ve daha açık bir mahiyet kazandı. Ve köylü sorunu Lenin'in teorik çabasında çok daha özel bir yer tutmaya başladı.

Ama Menşeviklerin teorisinde aynı yeri tutmuyor. Neden, fark nereden geliyor? Fark temelde devrime ve devrimci iktidar sorununa yaklaşımdan geliyor. Lenin, proletaryanın devrimci temsilcisi, onun için proletaryanın iktidar mücadelesi herşeyin odağında. Mevcut iktidarı devirebilmek için de köylülüğü kazanabilmek, köylülük

gibi devrimci bir müttefiki yanına alabilmek gerekiyor. Menşevikler köylülüğü küçümsüyorlar, çünkü menşeviklerin gerçekte devrim diye, iktidar diye bir sorunu yok.

Rusya'da köylülüğü önemsemek demek, devrimi önemsemek demektir. Rusya'da köylülüğü önemsemek demek, devrimci iktidarı önemsemek demektir. Çünkü köylülük sorunu burada karşımıza devrimde proletaryanın temel müttefiki sorunu olarak çıkıyor. Sorunun marksistler açısından siyasal önemi buradan doğuyor. Bu önemin sömürge ve yarı sömürge ülkelerde çok daha özel bir ağırlık taşıdığını biliyoruz. Çünkü bu ülkeler Rusya'yla da kıyaslanamayacak kadar geri ülkeler. Burada köylülük çok daha geniş bir nüfusu oluşturyordu. Burada tarımsal ilişkiler toplumun genelinde çok daha büyük bir ağırlık taşıyordu. Çok büyük ölçüde feodal, yarı-feodal ülkelerdi bunlar. Çin feodal ilişkilerin ağır bastığı bir yarı-feodal ülkedir. Ve bu toplumda devrim çok büyük ölçüde geniş köylü yığınlarının emperyalizme ve feodalizme karşı ayaklanması sorunu olarak karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla Çin Devrimi teorisinde de köylülüğün çok özel bir yer tutması devrimin kendi mantığıyla organik olarak bağlantılı. Devrim herşeyden önce orada bir köylü devrimi.

Tüm bunları neden hatırlattım, farklı tarihsel durumlara ilişkin tüm bu örnekleri neden verdim? Marks'ın teorisinde bunların özel bir yeri yok, dedim. Bunu *Kapital*'in kendi sistematığı çerçevesinde söyledim. Çünkü *Kapital*, kapitalist toplumun gelişme ve işleyiş yasalarını inceleyen bir teorik eser. Kapitalizmin en gelişmiş ülkesini ele almakla kalmıyor, orada kapitalizmi en gelişmiş biçimiyle var sayıyor. Ama bakıyoruz, devrim İngiltere'de değil, tarımsal ilişkilerin ağır bastığı toplumlarda gündeme geliyor. Buralarda ağırlıklı bir köylü nüfusu var. Ve buradaki tarım sorunu bir köylü sorunu olarak, yani geleneksel ilişkilerden, feodal, yarı-feodal ilişkilerden özgürleşmek sorunu olarak karşımıza çıkıyor. Bu nedenle bu sorun marksist teoride çok özel bir yer tuttu ve Lenin'in Marksizme büyük bir katkısı oldu.

Eğer Lenin, İkinci Enternasyonal teorisyenleri ya da Menşevikler gibi davransaydı, Rusya'daki köylülüğün devrimci potansiyelini yeterince göremez, değerlendiremez ve onun kendine has sorunlarına teorik açıklıklar getiremezdi. Ama Lenin bir marksist olarak, Marksizmin yöntemini kendi toplumuna uyguladı. Rusya toplumunda "köylü sorunu" nedir, Rusya toplumunda "tarım sorunları" nedir? Bu sorunların Rusya'ya özgü yanıtlarını aradı. Aslında biz Lenin'in teorik mirasına baktığımız zaman, Lenin'in aynı zamanda, o günün gelişmiş batılı kapitalist ülkelerindeki köylülük sorununu da teorik olarak çok iyi kavradığını ve çok başarılı bir biçimde ortaya koyduğunu görüyoruz. Hatta tarımda kapitalist gelişmenin değişik yollarına ilişkin bazı önemli teorik genellemeler Lenin'e aittir. Amerikan tipi, Prusya tipi, bunlar Lenin'in kavramlarıdır ve teoriye önemli katkılardır. Orada kapitalist tarımın sorunlarını tartışmıştır Lenin. Mesela Lenin tarım polemiklerini sadece Rusya'nın Menşevikleriyle değil, Almanya'nın küçük-burjuva sosyalistleriyle de tartışıyor. Marks'ın kapitalizmin gelişme yasalarına ilişkin görüşlerinin

tarıma uygulanamayacağını iddia eden ve “dayanıklılık” teorisi üzerinden küçük meta üreticiliğini idealleştiren batılı oportünistlerle de tartışıyor. Yani Lenin’in tarım ve köylü sorununa yaklaşımını salt sorunun geleneksel çerçevede kendini gösterdiği durumlara yaklaşımı olarak almamak gerekiyor. Anlatmak istediğim bu değil. Ama Lenin Rusya’da devrim yapmaya çalışan bir marksist olarak, Rus toplumunda köylü sorunun kendine özgü ortaya çıkışına özgün bir yaklaşım getirdi. Marksist teorinin yöntemini aldı, Rusya’daki toplumsal ilişkileri uyguladı, oradaki tarımsal ilişkiler ne ise, oradaki köylü sorununun mahiyeti ne ise, buna uygun sonuçlara ulaştı.

Şimdi aynı şekilde geri ülkelere, 1920’lerin, ‘30’ların, ‘40’ların, daha sonraki dönemin devrimlerine bakıyoruz, bu devrimler hep geri tarımsal toplumlarda, geleneksel toplumlarda gerçekleşiyor ve birer burjuva-demokratik devrim olarak başlıyor. Sonraki akıbeti şöyle veya böyle, bu toplumlarda köylü sorunu çok özel bir ağırlık taşıyor.

Ama bakıyoruz, 1960’ların, özellikle de ‘70’lerin Türkiye’sine, Marksizmin yöntemi esas alınacağına, marksist yöntemin şu veya bu topluma uygulanmasının ortaya çıkardığı özgün sonuçlar esas alınıyor. Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi’nin Lenin tarafından kaleme alınmış tarım programı, Rusya’daki tarımsal ilişkilerin tahlilinin programatik ifadesidir. Yani yöntem toplumsal gerçekliğin kendisine uygulanmıştır, ortaya çıkan sonuçlar ne ise, tarım programı buna göre şekillenmiştir.

Dolayısıyla, ‘60’lar, ‘70’ler ya da bugün üzerinden bakarsanız, ‘90’lar Türkiye’sine bakarken siz, marksist yöntemi ve teorik bakış açısını edineceksiniz, ama bunun ışığında toplumsal gerçekliğimize bakacaksınız. Gerçeklik nedir? Türkiye’de egemen sosyo-ekonomik ilişkilerin genel mahiyeti nedir? Türkiye tarımına egemen sosyo-ekonomik ilişkilerin kendine özgü mahiyeti nedir? Türkiye kırında hangi toplumsal kategoriler var ve nasıl bir evrimden geçmektedirler? Nasıl bir evrim yaşanmıştır ve geline aşamada hangi toplumsal kategoriler belirginleşmiştir? Marksist teorik bakış açısına göre, bizzat Lenin’in tarımsal soruna yaklaşımına göre, bu toplumsal kategorilerin bu toplum içindeki yeri nedir? Bunların konumları nedir, istemleri nelerdir? Genel devrimci süreç içerisinde ifade ettikleri nedir? Devrim karşıındaki konum ve yerleri nelerdir? Bunlar somut sorular ve sorunlardır.

Eğer Lenin Marks’ın *Kapital*’inin yöntemini değil de onun *Kapital*’ üzerinden varsaydığı gelişmiş kapitalizmin tarımsal ilişkilerine yaklaşımını esas alsaydı, Rusya’da da onun bir benzerini aramaya kalksaydı, maddi-toplumsal gerçeklikten tümüyle kopardı. Ama Lenin Marks’ın yöntemini alıyor. Ve program üzerine bütün tartışmalarında diyor ki, bizde köylü sorunu, bir bütün olarak köylülüğün serflik ilişkilerinden, feodal kölelikten kurtulması sorunu olarak kendini ortaya koyuyor. Bu açıdan bizde “tarım sorunu”nun eksenini, herhangi bir kapitalist ülkedeki tarım sorununun ekseninden tümüyle ve temelden farklıdır.

Ama bakıyoruz, aynı Lenin, 1920’de Komintern II. Kongresi’nde, kapitalist ülkeler için tarımsal programa temel oluşturacak temel tezler formüle ediyor. Bu tezlerde meseleye yaklaşımı tümüyle farklıdır. Burada sözkonusu olan artık klasik köylü sorunu ve bu çerçevede köylü-toprak devrimi sorunu değil, kapitalist gelişmenin kırsal alanda ortaya çıkardığı yeni emekçi sosyal kategorilerin proleter devrimine kazanılması sorunudur. Zira kapitalizmin egemen olduğu ve bu egemenliğin tarımsal ilişkileri de kapsadığı bir ülkede (Lenin “tüm kapitalist ülkelerde” diyor) sorun başka türlü ortaya konulamaz. Burada tarım ve köylü sorununun ele alınışında mantıksal bir bütünlük ve tutarlılık vardır. Daha sonra üzerinde duracağım gibi, halkçı akımların soruna yaklaşımlarındaki temel tutarsızlıklardan biri de

Nasıl ki bir zamanlar köylü meselesini kendi içinde böyle küçümsemek Marksizmin herhangi bir özel belirtisi değildiyse, tersine, bu İkinci Enternasyonal teorisyenlerinin devrim sorununa ilgisizliğinin bir göstergesi ve kanıtı idiyse, aynı şekilde, köylülük sorununu soyut ve spekülâtif olarak kendi içinde ele almak, yani toplumsal-maddi zeminden kopararak kendi içinde abartmak, ona kendi içinde soyut bir önem atfetmek, hiçbir biçimde devrimcilik ya da leninistlik göstergesi değildir.

Köylü sorunu herşeyden önce sizin kendi öznel tercihleriniz içerisinde beliren bir sorun değil. Köylü sorunu, tarihin ve toplumsal gerçekliğin kendi maddi-tarihsel zemininde bir nesnel gerçeklik olarak beliriyor. Ve nesnel gerçeklik içerisinde, toplumun varolan ilişkileri içerisinde ne ise, gerçekte de odur.

kendini bu alanda göstermektedir. Onlar geline aşamada, bir yandan Türkiye’de kapitalizmin egemen hale geldiğini ve bu egemenliğin tarımsal ilişkileri de kapsadığını söylerler, fakat öte yandan kendi tarım programlarını oluştururken bu olgusal gerçeğin mantığına uygun olarak hareket etmezler. Hala bildiğimiz klasik “köylülük” sözleriyle yetinirler. Ya da bunun yerine en az bunun kadar belirsiz bir kavram olarak “küçük üreticiler”i ikame ederek tarımsal ilişkilerde Türkiye’nin modern gerçeklerini hesaba kattıkları görünümü yarattıklarını sanırlar.

Tarım ve köylü sorunlarını somut toplumsal gerçeklikten ayrı tartışamazsınız. Toplumuzda bu sorun nasıl ortaya çıkmıştır? Buna bakmadan hiçbir kalıp, hiçbir formül sizin işinize yaramaz. Zaten Marksizmi kalıplara ve formüllere indirgediğiniz zaman, onun bütün bir bilimsel özünü yokedersiniz. O cansız bir laf yığını haline gelir, hiçbir işinize yaramaz. Siz onu yöntemiyle kendi nesnel toplumsal gerçekliğiniz arasında canlı bir bağ kuracaksınız, sonra da o toplumsal gerçeklik neyi ifade ediyorsa ona uygun çözümler ortaya koyacaksınız.

Geleneksel akımların kendi devrim stratejilerinde ve genel teorik temellerinde çok özel bir yer tutan bir sorun olduğu halde köylü sorunlarına doğru yaklaşmadıklarını söylemişim. Öncelikle halkçı ideolojik bakış açısının bunun bir engel olduğunu, işçi sınıfı meselesine doğru koyamayanların onun müttefikleri meselesine de, devrimin müttefiklerinin başında gelen köylülük meselesinde doğru bir biçimde ortaya koyamadıklarını vurgulamışım. Bu kadari sorunun halkçı ideolojik bakış açısıyla ilgili yanı.

Sorunun kuşkusuz bununla da bağlantılı, ama bundan çok daha önemli olanı yönetsel yanındır. Bu sorunun Marks’da ve Lenin’de ele alınışını açıklamaya çalışmaktaki amacım, sorunun bu yönetsel yanına bir ön açıklama zemini yaratmaktır. Bu yönetsel zaaf geleneksel küçük-burjuva akımlarda kendini nasıl ortaya koyuyor? Birinci nokta şudur: Bakılıyor, Lenin’in teorisinde ve Rus Devrimi’nde köylülüğün çok özel bir yeri var. Köylü nüfusun beşte dördünü oluşturuyor ve köylülük kazanılmasaydı Rusya’da hiçbir devrim olanaklı değildi. Köylülük kazanılmasaydı sosyalist inşaya geçiş de olanaklı değildi. Birincisi, bu veri alınıyor. İkincisi, 20. yüzyılın gerçekleşmiş devrimleri var. Bakılıyor, bu devrimlerde köylülük gerçekten çok özel bir yer tutuyor. Çin Devrimi’nde, Vietnam Devrimi’nde, çeşitli ülkelerin milli kurtuluş devrimlerinde köylülüğün çok özel bir yer tuttuğu görülüyor. Bunlar veri olarak alınıyor. Burada köylülüğe çok önem vermenin, o geleneksel köylü kategorisini, onun ifade ettiği sorunu kendi içinde çok abartmanın bir devrimcilik göstergesi olduğu zannediliyor. Halbuki, nasıl ki bu meseleyi İkinci Enternasyonal teorisyenleri ya da Menşevikler gibi küçümsemek hiç de Marksizmin bir göstergesi değildiyse, tersinden bu meseleyi somut gerçeklikten kopararak kendi içinde abartmak ve idealize etmek de bir devrimcilik göstergesi değildir.

Zamanla bu kavramın yanlışlığı ortaya çıktı. Menşevikler, somutta Plehanov ve Martov, köylü

meselesini küçümserlerken, Marks’ın tarımsal sorunları incelerken kapitalist toplumun kategorilerini kullanmış olmasını ve Batı’da burjuva devrimleriyle zaten şu veya bu biçimde çözülmüş köylü sorununu kendilerine dayanak yapmaya çalışıyorlardı. Köylülük tarihsel gelişmenin süpürüp bir tarafa atacağı bir sınıftır, geçmişin malıdır diyorlar, bu sorunu küçümsemeyi marksist olmanın özel bir göstergesi sayıyorlardı. Halbuki gerçekte yaptıkları devrimi, devrimci iktidar mücadelesini küçümsemekti. Sözkonusu olan Rusya olunca, bu zaaf çok daha belirgin olarak ortaya çıkıyordu. Çünkü Rusya’da köylü sorununu görmemek demek, devrim sorununu bir tarafa itmek demekti. Köylü sorunu doğru konulamadığı sürece devrim meselesini doğru bir

biçimde ortaya koymak mümkün değildi. Nasıl ki o zaman köylü meselesini kendi içinde böyle küçümsemek Marksizmin herhangi bir özel belirtisi değildiyse, tersine, bu İkinci Enternasyonal teorisyenlerinin devrim sorununa ilgisizliğinin bir göstergesi ve kanıtı idiyse, aynı şekilde, köylülük sorununu soyut ve spekülâtif olarak kendi içinde ele almak, yani toplumsal-maddi zeminden kopararak kendi içinde abartmak, ona kendi içinde soyut bir önem atfetmek, hiçbir biçimde devrimcilik ya da leninistlik göstergesi değildir.

Köylü sorunu herşeyden önce sizin kendi öznel tercihleriniz içerisinde beliren bir sorun değil. Köylü sorunu, tarihin ve toplumsal gerçekliğin kendi maddi-tarihsel zemininde bir nesnel gerçeklik olarak beliriyor. Ve nesnel gerçeklik içerisinde, toplumun varolan ilişkileri içerisinde ne ise, gerçekte de odur. Örneğin İngiltere’deki bir marksist köylülük sorununu önemse, bu neyi ifade eder ki?

Demek ki sorun her toplumun kendi somut gerçekliğiyle ilgilidir. Bu bizim karşımıza ne çıkarıyor? Öncelikle bir yöntem sorunu çıkarıyor. Köylülük Rus Devrimi’nde ya da Çin Devrimi’nde çok özel bir yer tutmuş diye, ya da bunun doğal bir sonucu olarak bu sorun Lenin’in ve Mao’nun teorisinde bu çok özel bir yer tutmuş diye, Türkiye devriminin kendi sorunları içerisinde de çok özel bir yer tutabilir mi? Tutabilir, ama tutmayabilir de. Tutup tutmayacağına nasıl karar vereceğiz? Türkiye’nin kendi somut ilişkilerine marksist teorinin ışığında ve marksist yöntemini gerekleri çerçevesinde bakarak. Türkiye’deki tarımsal ilişkileri Türkiye’nin genel toplumsal ilişkileri içerisinde bir incelemeye tabi tutarak bir sonuca ulaşabiliriz.

Geleneksel akımlar, yüzyılın başında ya da ilk çeyreğinde gerçekleşmiş devrimlerin teori ve pratiğini kalıp olarak, dogmalar olarak kendilerine örnek aldıkları için köylü sorununu doğru bir biçimde ortaya koyamazlardı. Bir soruna toplumsal gerçekliği içinde bakmadığınız sürece, onu doğru bir biçimde ortaya koyamazsınız. Teori bir bakış açıdır, görmek için gözdür. Ama göreceğiniz şey gözünüzün dışındadır, gerçek yaşamın kendi içindedir. Marks’ın teorisi, Lenin’in teorisi, Mao’nun bu soruna yaklaşımları kuşkusuz bakış açımızı zenginleştirmektedir. Ama neticede biz o bakış açısını edinerek, yani Marks’ın gelişmiş kapitalist tarıma ilişkin teorik bakış açısını edinerek, Lenin’in geçiş süreci içerisindeki toplumdaki tarım ve köylü sorununa yaklaşımını edinerek, Mao’nun Çin gibi geri bir ülkedeki köylü ve tarım sorununa yaklaşımını edinerek, bu konuda genel bir teorik bakış açısı ve genel bir tarihsel birikim oluştururuz. Bunlar kendi toplumumuzda bu sorunun ne olduğunu anlamamızı ve çözümlememizi kolaylaştırır.

Geleneksel akımların temel ideolojik yanılgılardan bir ötekisi işte buydu, yani dogmatizmdi. Marksizmin özünü ve yöntemini değil lafzını, şu veya bu ülkeye ilişkin hazır reçete ve formüllerini esas almaktır.

(Devam edecek...)

Demiryolları sektörü ve özelleştirme saldırısı-2

Sermayenin işçi sınıfına karşı yürüttüğü topyekün saldırının bir gereği olarak sınıf mevzilerinin bu alanda da dağıtılıp tasfiye edilmesi burjuvazinin önünde çözülmesi gereken bir sorun olarak durmaktadır.

Sermaye tüm bu üstüste binen sorunlarını kendi lehine çözecek bir saldırı silahına sahiptir. Bunun bir diğer adı da özelleştirme.

Sermayenin sorunu

Demiryollarının bugün içinde bulunduğu durumun bütünüyle sermayenin bilinçli tercihlerinin bir sonucu olduğunu söylemek mümkündür. Fakat buna rağmen sermaye mevcut durumdan fazla hoşnut değildir.

Karayolu taşımacılığı politikalarının dünya tekellerinin çıkarları doğrultusunda bizzat emperyalist ülkelerin dayatmalarıyla yaşama geçirildiğini söylemiştik. Zira karayoluna dayalı taşımacılık birçok yerli ve yabancı sermaye grubunun dolaylı ya da dolaysız faaliyet alanı veya pazarı durumundadır.

Sermaye devleti, sözünü ettiğimiz sermaye gruplarının karayolları taşımacılığına bağlı alanlarda yoğunlaşan çıkarları ile daha stratejik ihtiyaçlar arasında bir denge kurmakta bugün zorlanmaktadır. Daha önceki dönemlerde ciddi bir sorun oluşturmayan bu dengesizlik yakın dönemde sermaye devletini iyiden iyiye rahatsız etmektedir.

Bu rahatsızlığın bir yönü finansmanla ilgilidir. Bilinçli bir takım politikaların doğrudan sonuçları olsa da, bugün demiryolları sermaye devletine oldukça ciddi bir finansman yükü

bindirmektedir. Limanlar hariç, TCDD'ye bağlı işletmeler her geçen artan miktarda zarar etmektedir. TCDD'nin 1996 yılı zararı yaklaşık 55 trilyondur. Stratejik kaygılar başta olmak üzere bir takım nedenlerden dolayı demiryollarına bütünüyle sırtını dönmeyen sermaye devleti, bir yandan da bunun getirdiği yükü taşımakta zorlanmaktadır. Karayolu taşımacılığı üzerinden sömürü ve kar sağlayan sermaye gruplarının çıkarlarına zarar vermeden, demiryolu sektörünün ağırlaşan yükünü bir parça hafifletmek peşindedir. Bu sektör, belli bir sermaye kesiminin çıkarlarını güvencelemek uğruna, devlet üzerinden dolaylı olarak tüm sermaye sınıfının sırtında bir yükü dönmüştür. İşte bugün özelleştirmeyle devletin çözmek istediği sorunun bir boyutu da budur: Sermaye devletinin sırtında bir yük durumunda olan bu sektörü belli müdahalelerle özel sektörün kar sağlayabileceği bir yatırım ve işletme alanına dönüştürebilmek.

Kapitalist gelişmenin (kentleşme, sanayileşme) sürekli büyüttüğü yük ve yolcu taşıma talebinin nasıl karşılanacağı, sermaye devletinin planlayıp dengelemekte zorlandığı bir diğer sorundur.

Tekeller ve diğer sermaye grupları talepteki bu genişlemeyi kendi

pazarlarına katmak istemektedirler. Bu nedenle her türlü yatırım planlamasının (otayol, köprü) ve yasal düzenlemenin (gümrük mevzuatı, teşvikler) kendi çıkarlarının yolunu düzleyecek şekilde yapılması için siyasal güçlerini, nüfuzlarını kullanmaktadırlar. Fakat taşımacılık politikalarının karayolları lehine aşırı dengesiz ve çarpık gelişimi bu kez çok çeşitli başka sorunların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Metropollerde kent içi ulaşımın başlıbaşına bir sorun durumuna gelmesi, karayollarında trafik kazalarının gittikçe daha vahim sonuçlara yol açması, tüm yatırımlara rağmen karayollarının beklenen güvenilirlikte taşımacılık ihtiyaçlarına yanıt vermemesi, karayollarının herşeye rağmen bazı ihtiyaçlara yetersiz kalması, verememesi, farklı alternatif arayışlarını

ister istemez yeniden gündeme getirmektedir.

Karayollarının sayılan yetersizliklerinin yanısıra teknolojik gelişmeler sayesinde demiryollarının birtakım ihtiyaçlara (daha uzun mesafelere daha hızlı, daha ucuz, daha güvenli ve daha fazla miktarlarda taşımacılık) daha üst düzeyden yanıt verebilecek duruma gelmesi... Bu çakışan faktörler, eğer belli bir yatırım yapılsa demiryollarının sermaye açısından karlı bir yatırım alanı olarak

değerlendirilebileceğini de anlatır. Toplam olarak devasa büyüklükte bir işletme olan TCDD'nin özelleştirme biçimi de bu açıdan önemlidir.

Son olarak, demiryolu sektöründeki işçi sınıfı bölümü bugüne kadar -eğer genel ekonomik ve sosyal hak gasplarını saymazsak- doğrudan ve çok şiddetli bir sermaye saldırısının muhatabı olmamıştır. Ücret ve sosyal haklarda erime, sözleşmeli personel uygulaması, taşeronlaştırma vb. işçileri tüm bunlarla yüzyüze getirmiştir. Fakat herşeye rağmen ortalama ücretleri diğer sektörlerin çoğunun üstündedir. Sendikal örgütlülükleri de henüz dağıtılmamıştır. Sermayenin işçi sınıfına karşı yürüttüğü topyekün saldırının bir gereği olarak sınıf mevzilerinin bu alanda da dağıtılıp tasfiye edilmesi burjuvazinin önünde çözülmesi gereken bir sorun olarak durmaktadır. Sermaye tüm bu üstüste binen sorunlarını kendi lehine çözecek bir saldırı silahına sahiptir. Bunun bir diğer adı da özelleştirme.

Demiryolları sektörünün kapsamı

Sektördeki devlet tekeli durumundaki TCDD'nin yapmakla yükümlü olduğu işler, sektörün kapsamı hakkında da yaklaşık bir fikir vermektedir.

TCDD'nin yapmakla yükümlü olduğu başlıca işler; devlet tarafından kendisine devredilen demiryolu ağını, bu ağına ulaştığı iskele ve limanları işletmek; bunların bakımını yapmak ve gelişmesini sağlamak. Kullanılan her türlü araç (lokomotif, vagon vb.) yapmak ya da yaptırmak. Yolcular ve

yük için gerekli depolama, konaklama tesislerini kurup işletmek olarak özetlenebilir.

Bugün TCDD'nin elinde İstanbul şehir içi banliyosu hariç tüm bu demiryolu şebekesi, (yaklaşık 10.300 km.), yük aktarmak için kullanılan limanlar, çeşitli bölgelere dağılmış bakım-onarım atelyeleri, ray ve travers fabrikaları, bir dikimevi, bir matbaa, hastaneler, misafirhaneler bulunmaktadır. Ayrıca TCDD'ye bağlı anonim şirket statüsünde 3 adet de şirket vardır. TÜLOMTAŞ (Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayi A.Ş.), TÜVASAŞ (Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.) ve

TÜDEMSAŞ (Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş.) sektörün ihtiyacı olan çeşitli araç ve makinaları üretmektedir.

Sektörde mücadele geleneği

Demiryolu işçilerinin sendikal örgütlenme ve mücadele geleneği oldukça eskilere dayanıyor. Sektör kendisiyle yaşıt bir örgütlenme mirasına sahip. İşçi sınıfı hareketi içerisinde demiryolu sektörü, örgütlenme geleneği ve sendikal örgütlülük düzeyi bakımından hep önlerde yer almıştır. Bunun çeşitli nedenleri vardır.

İşin ve işyerlerinin niteliğinden dolayı koordineli bir çalışma sisteminin bulunması; görece büyük işyerlerinde çalışılması ve işçiler arasında birbirini zincir gibi tamamlayan zorunlu bir iş akışının (dolayısıyla iletişim olanaklarının) olması; işin ağırlığı, fakat buna karşın ücretlerin özellikle ilk dönemlerde çok düşük olması, yıpratıcı yaşam şartları gibi çeşitli nedenler, bu sektördeki işçileri örgütlenmeye ve mücadeleye daha açık hale getirmiştir.

1800'lerin ikinci yarısında bu sektörde yerli işçilerle birlikte emperyalist ülkelerden vasıflı oldukları için getirilen Avrupalı (özellikle İngiliz) işçiler de çalışıyordu. Bu, sektörde örgütlenme ve mücadele bilincinin daha hızla gelişmesini sağlayan bir etkidir. Zira Avrupa'da süren sınıf savaşımının bir takım deneyimleri bu işçiler üzerinden dolaysız bir biçimde Türkiye'ye aktarılmıştır. Hatta sektördeki ilk örgütlülük ve eylemlerden bazıları bizzat bu "yabancı" işçilerin inisiyatifinde

gelişmiştir.

Bu belirtilenler sektördeki örgütlenme geleneğinin eskilere dayanmasını ve işkolundaki yüksek sendikal örgütlülük düzeyini bir yere kadar anlatıyor. Fakat bu konuda değinilmesi gereken bir önemli nokta da şudur: İşkolu, sınıf hareketini denetim altında tutabilmek için burjuvazinin sendikalaşmaya özellikle göz yumduğu ve hatta bizzat teşvik ettiği bir kamu sektörüdür. İşkolundaki işçi sendikalarına yakından bakıldığında, özellikle '60'lardan sonra devlet sendikacılığının derin izlerini görmek mümkündür.

1960'lardan sonra sermaye devleti, birçok kamu kuruluşunda olduğu gibi burada da, devlet sendikacılığını yaşama geçirerek işçileri kendi denetiminde tutmak istemiştir. Yanısıra bu sektördeki birçok iş ve hizmet grev yasağı kapsamına alınmıştır.

Bu iki etken, sektördeki eylemliliğin önünü kesmede belli bir düzeyde sermayenin işine yaramıştır. Denebilir ki, demiryolu işçilerini denetimi altında tutma işinde sermaye en çok sektördeki sendika bürokratlarına şükran borçludur.

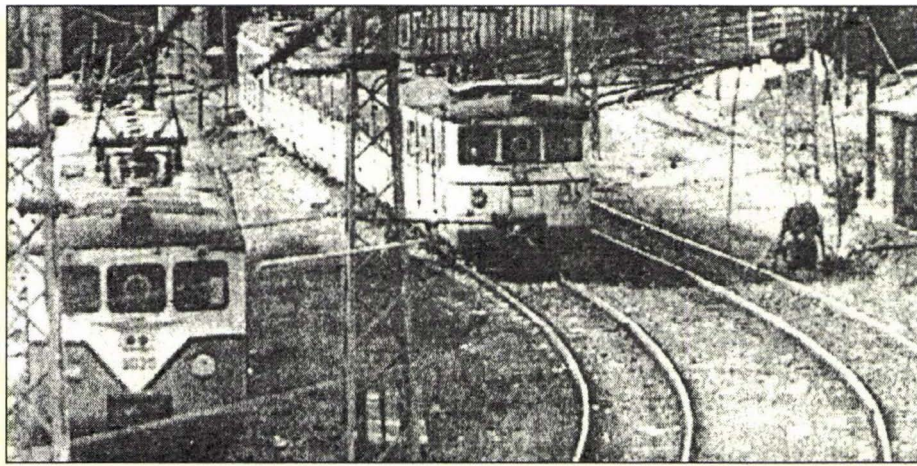
1940'lardan sonra sektörde neredeyse greve rastlanmaz. Çeşitli kereler grev kararı alınmış, fakat daha bu karar pratiğe geçirilmeden bir şekilde anlaşma sağlanmıştır. '80 sonrası bunun tek istisnası 25 Eylül 1995'te 350 bin Türk-İş üyesinin katıldığı grevdir. Bu grev de toplam olarak 23 gün sürmüş ve 17 Ekim'de Bakanlar Kurulu tarafından ertelenmiştir.

Sektörde grev dışında çok çeşitli birçok eylem hayata geçirilmiştir.

Örneğin ünlü 1908 eylemleri içerisinde demiryolu işçilerinin birçok direniş ve iş bırakma örgütlediğini görüyoruz. Daha sonraları I. Dünya Savaşı yıllarında ve Cumhuriyetin ilk dönemlerinde de benzer eylemler vardır. Bunlardan "1923 Grevleri" diye anılan eylemlerde Şark Demiryolları işçileri yer yer o dönemin komünistleri öncülüğünde hareket etmişlerdir. Gerek 1908 grevleri ve gerekse Cumhuriyet dönemi eylemleri, gelişmelerinin belli bir aşamasında devletin kolluk güçlerini ve yeni yasal düzenlemeleri karşılarında bulmuşlardır. (1908 grevlerine karşı Tatil-i Eşgal Kanunu, Cumhuriyet dönemi eylemlerine karşı ise Taktir-i Sükun devreye sokuldu.)

1960'lı yıllar işçi sınıfı eylemlerinin yükseldiği bir dönemdir. Aynı dönemde sermaye sınıfı da kendi düzenini koruyan mekanizmaları yeni baştan düzenlemekte ve tahkim etmektedir. '61 Anayasası ile burjuvazi kendine yeni bir hukuksal platform yaratmış, diğer tüm yasal düzenlemeleri bu temel platforma göre şekillendirmeye başlamıştı. Yeni 475 sayılı Grev ve Lokavt Kanunu da bunlardan biriydi.

Bu kanunun 20. maddesi, şehir içi demiryolları taşımacılığında grevi yasaklıyordu. Yanısıra aynı kanun Bakanlar Kurulu'na gerek gördüğü takdirde grevleri erteleme veya yasaklama yetkisi tanıyordu.

Gerek sektörde yeralan işçi sınıfı bölümünün sahip olduğu özellikler, gerekse sektördeki işin ve işyerlerinin nitelikleri saldırılara karşı etkin bir karşı koyuşun çeşitli olanaklarını sunuyor.

Bu kanun (275 sayılı kanun) ve onu takip eden 12 Eylül ürünü 2822 sayılı yasa hükümlerine dayanan Bakanlar Kurulu istisnasız tüm demiryolu grevlerini erteledi ya da yasakladı.

Grev dışında sektörde yapılan belli başlı işçi eylemleri ise şunlardır:

9 Ekim 1977'de yapılan iş yavaşlatma eylemi, Bakanlar Kurulu'nun sendikaca alınan grev kararını erteleme üzerine başladı. Eylem 14 Kasım'da kazanımla sonuçlandı. Ancak eylemin ardından başlayarak Mart 1978'e kadar yaklaşık 5 bin demiryolu işçisinin işine son verildi.

'80 sonrasında demiryolu çalışanları 1989 Mart, Nisan ve Mayıs aylarını kapsayan "Bahar eylemleri"nde kitlesel olarak yer aldılar. 19 Nisan 1989'da Demiryol-İş üyesi 30 bin işçi toplu vizite eylemi yaptı ve yarım gün boyunca işler durdu.

Demiryolu taşımacılık sektöründe bundan sonra da daha dar çaplı bir dizi eylem yaşandı.

Sektörde ciddi bir sorun haline gelen "sözleşmeli personel" uygulamasına karşı 1990'dan itibaren başlatılan çeşitli girişimler ve bu arada gündeme getirilen "sözleşmeli personel üye kampanyası" istenen sonucu vermedi.

3 Ocak 1991'de yapılan "bir günlük işe gitmeme" eylemine ve aynı yıl 2 Haziran'da Bursa'da yapılan mitinge sektörden oldukça geniş bir katılım sağlandı. 20 Haziran'da ise demiryolu işçileri ülke çapında toplu vizite eylemi yaptılar.

TCDD bünyesinde gelişen bir geniş kapsamlı eylem dalgası da 5 Mayıs 1992'de başladı. Demiryollarına çalışan yaklaşık 25 bin sözleşmeli personele verilen ücret zammının memur maaşlarıyla denklik sağlanması bahanesiyle kesilmesi üzerine eylemler başladı. Mayıs-Ekim 1992 arasında binlerce sözleşmeli personel birçok eylem geliştirdiler.

1 Ekim'de Tüm Ray-Sen üyesi

memurlar da aşırı çalışma ve sürgünlere karşı eyleme geçince, özellikle Adana 6. bölge kapsamındaki birçok tren seferi aksadı ya da yapılamadı. Adana-Mersin arasındaki 10 sefer iptal edildi ve birçok yük treni de çalışmadı.

Sektörde burada sözü edilenin dışında, sendikal örgütlülük yaratmaya çalışan kamu emekçileri tarafından da hayata geçirilen bir dizi eylemlilik yaşanmıştır. Ancak bunlar belli etkiler yaratsa da, sektördeki işçilerden ziyade taşımacılık sektörünün diğer kollarındaki (hava, deniz) kamu çalışanlarıyla ortaklaştırılabilen eylemlerdir.

Sektörde mücadele olanakları

Demiryollarında gelişmesi muhtemel sermaye saldırılarına karşı koyabilmenin olanakları potansiyel anlamda mevcut. Gerek sektörde yeralan işçi sınıfı bölümünün sahip olduğu özellikler, gerekse sektördeki işin ve işyerlerinin nitelikleri saldırılara karşı etkin bir karşı koyuşun çeşitli olanaklarını sunuyor.

Bu olanakları bir parça sistemleştirmeye çalışarak gözden geçirelim.

Sektörde istihdam yapısı

Bugün işkolunda 4 temel istihdam biçimi mevcuttur.

- Kadrolu işçiler
- Geçici işçiler
- Sözleşmeli personel
- Kamu Çalışanları (memur statüsü)

Kadrolu ve geçici işçilerin toplamı 42 bin civarındadır. Sadece kadrolu işçiler ise 25 bin kadardır. Bu rakamlar

özellikle bazı bölgelerde mevsimden mevsime veya yıllara göre büyük değişiklikler gösterebiliyor. Örneğin imalat sanayine giren büyük fabrikalarda çalışanlar hemen tamamıyla kadrolu işçilerdir ve sayıları nispeten daha az dalgalanma gösterir. Fakat daha çok yol yapım ve onarım türü işlerde çalıştırılan geçici işçilerin sayısı sürekli değişmektedir.

Sermaye devletinin özellikle '90'lı yıllarda hazırlandığı sözleşmeli personel uygulaması, sendika üyesi kadrolu işçilerin sayısını sürekli olarak eritmektedir. Şu anda kurumda (TCDD) tahminen 22 bin sözleşmeli personel çalışmaktadır.

Temmuz '96 verilerine göre sektördeki istihdam yapısı şöyledir:

Sürekli işçi (kadrolu)	26.454
Geçici işçi	13-15 bin
Sözleşmeli personel	22-24 bin
<u>Kamu çalışanı</u>	<u>2.721</u>
Toplam	68-70 bin

Sürekli gelişen taşeronlaştırma ve sözleşmeli memur politikalarına rağmen, sektördeki işçiler arasında sendikalaşma oranı hala oldukça yüksektir.

İşkolunda Çalışanların Sendikalaşma Durumu

Yıllar	İşçi sayısı	Sendikalı işçi	Sendikalaşma oranı(%)
1990	42.538	30.989	72.85
1991	40.669	31.635	77.79
1992	39.489	31.622	80.07
1993	39.726	31.271	78.71
1994	40.959	31.736	77.48
1995	42.735	31.090	72.75

1995 rakamlarına göre demiryolu taşımacılık sektöründe toplam 904 irili-ufaklı işletme mevcuttur.

Demiryolu çalışanlarının işyeri büyüklüklerine göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

Tablodan da görüldüğü gibi, sektörde çalışan işçilerin yarısından fazlası 100'den fazla işçinin birarada bulunduğu işyerlerinde istihdam edilmektedir. 100'den fazla işçinin istihdam edildiği toplam 105 işletme var. Bu 105 işyerinin 9'unda 500-999 arası, 3'ünde ise 1000'den fazla işçi çalışıyor.

Sektördeki işçi sınıfı oldukça heterojen özelliklere sahip. Bunda hem yapılan işlerin çok çeşitli oluşu, hem de sektörün tüm Türkiye'yi kapsayacak biçimde geniş bir coğrafyaya yayılmış olması birer etken. Bu heterojen yapıyı belli alt özelliklerine göre tasnif edebilmenin bir olanaklı yolu, işyeri büyüklüklerini kullanmaktır. Böyle bir yöntem bütünüyle olmasa bile sektördeki sınıf bölümünün değişik kesimlerine ait bir takım özelliklere vurguyu kolaylaştırıyor.

	10'dan az		10-50 arası		50-99 arası		100-499 arası		500 ve üstü		Toplam	
Yıllar	İşçi	İşyeri	İşçi	İşyeri	İşçi	İşyeri	İşçi	İşyeri	İşçi	İşyeri	İşçi	İşyeri
1991	1371	442	5095	220	6801	95	16660	93	10742	10	40669	860
1993	1375	426	4580	201	7149	98	16285	85	10337	10	39726	820
1995	1538	487	5645	219	6917	93	18099	93	11136	12	42735	904

Büyük işletmeler

500'ün üzerinde işçi istihdam edilen bu fabrika ya da işletmeler sektöründeki en önemli işyerleridir. Bunlar ağırlıklı olarak imalata ya da bakım/onarıma dönük fabrikalardır. İstanbul, Ankara ve Eskişehir'deki işletmelerde 500'ün üzerinde işçi statüsünde çalışan bulunmaktadır. Fabrika niteliğinde bulunan işyerleri de gene İstanbul, Eskişehir ve Ankara gibi işçi sınıfının diğer bölüklerinin yoğunlaştığı metropollerde bulunmaktadır. TÜLOMTAŞ, TÜDEMSAŞ ve TÜVASAŞ, sektörün ihtiyacı olan gereçleri üreten anonim şirket biçimindeki işletmelerdir. Eskişehir'de kurulu olan bu fabrikalar da "büyük işletmeler" kategorisine girmektedir.

Bu büyük işletmelerde çalışanlar, çeşitli bakımlardan sektördeki diğer işçilerden farklıdır. Herşeyden önce kentleşmiş ve uzun bir işçileşme yaşamışlardır.

Buralarda eğitim düzeyi oldukça yüksektir. Sektör genelinde %46 civarında olan lise öğrenimi görmüş işçi oranı bu temel fabrikalarda %80'in üzerine çıkmaktadır. TCDD'nin eski ve köklü bir kurum oluşu, ihtiyaç duyduğu çeşitli dallardaki kalifiye eleman ihtiyacını karşılayabilmek için yerel meslek okulları oluşturmaları, sektördeki eğitim düzeyini yükseltmektedir. Bu yerel meslek okulları sayesinde Türkiye'de az rastlanan "üç kuşak aynı meslekte işçilik" yapan makinist ve teknisyenler yetiştirilmiştir.

Büyük işletmelerdeki demiryolu işçisi kırla ilişkisini büyük ölçüde koparmıştır. Buradaki işçilerin yarıya yakınının kırla hemen hiçbir ekonomik ve sosyal ilişkisi bulunmamaktadır. Bunun dışında kalan kesimin %12'sinin akrabalık bağlarından dolayı, aynı zamanda ekonomik anlamda da kırla ilişkisi söz konusudur.

Bu işletmeler başta olmak üzere hemen tüm sektörde işçilerin ekonomik durumları ülke ortalamasının üzerindedir. Diğer sektörlerle aradaki fark son yıllarda hızla kapansa da ekonomik anlamda belli bir rahatlıktan söz edilebilir. Kuşkusuz bu görece durumu yansıtan bir tespittir. Gelir ile ilgili bir not daha eklemek gerekiyor. Büyük bir kesim işçi (%48 civarında) kendine ait bir konutta oturmaktadır. Yani konut koşulları bakımından da görece iyi durumda olan bir sınıf bölümüyle karşı karşıyayız.

Orta büyüklükte işletmeler

50-500 arası işçi istihdam eden işletmeler orta büyüklükte sayılabilir. Bunların bir kısmı daha küçük ölçekli yerel bakım-onarım atölyeleri, yol bakım işletmeleridir. Daha büyük bir kısmı ise yük ve yolcu taşımacılığına yönelik istasyon, iskele, depo vb. türünden işletmelerdir.

Bu işletmelerin de büyük bir kısmı metropollerde yer almaktadır. Fakat daha önemli bir nicelik taşra kentlerine dağılmıştır.

Devrimci temellere dayalı bir sınıf hareketinin bu sektörde oluşmasının önündeki en önemli engellerden biri, kuşku yok ki sermayenin özene bezene kurduğu bu sendikal denetimdir.

Bugün bu, sendikaların asıl olarak işçi sınıfına ait bir mücadele aracı olması kadar yalın bir gerçekliktir. Yüzümüzü işçi sınıfının sendikasına da döneceğiz. O düşmanın elinde olsa bile. Yapılması gereken, kendi silahımızı düşmanın elinden çekip almak ve ona sahip çıkmak olmalıdır.

Belli bir bölümünün taşra kentlerinde olması, bu kesimdeki işçileri büyük işletmelere göre kıra daha yakın bir konuma itmiştir. Kırla ilişki, ekonomik boyutu çok güçlü olmasa da, sosyal anlamda sürmektedir.

Geçici işçiler özellikle bu tip işletmelerde, özellikle de mevsimlik yol bakım çalışmalarında istihdam edilmektedir.

İşçiler arasında dayanışma ve yaşanan sorunlara karşı duyarlılık bu işletmelerde daha zayıftır. Çok belirgin olmasa da eğitim düzeyi de buralarda bir parça düşer.

Diğer sektörlerle bir içiçelik tam da bu orta ölçekli işletmelerin yaşadığı bir olgudur. Liman işçileri, bazı bölgelerde madenciler veya nakliyatçılarla içiçe çalışmak durumundadırlar.

Küçük işyerleri

Bunlar 50'den az işçi istihdam eden işyerleridir. Ezici bir kısmı küçük kent ve ilçelerde bulunan tren istasyonlarıdır.

Kırla bağlantısı oldukça belirgin olan, bulunduğu bölgede çalıştığı işten dolayı belli bir ekonomik-sosyal statü sahibi işçiler söz konusudur. Sektör genelinde yaşanan sorunlar konusunda en duyarsız kesim bu gruptakilerdir. Zira sektördeki diğer işçi gruplarıyla iletişimi en az olan, doğrusu onlarla açık biçimde ortak sorunlar da yaşamayan bir kesimdir bu.

Sektörde sendikaların genel durumu

1) Demiryol-İş: 12 Eylül rejimiyle birlikte bütün yasal mevzuat toplumsal muhalefeti daha rahat denetim altında tutmaya, bunun olmadığı koşullarda ise ezmeye olanak sağlayacak şekilde düzenlendi.

Bunun sonucunda 1983'ten bu yana demiryolu işkolunda yalnızca tek bir işçi sendikası örgütlü durumdadır. İşkolunda daha önce örgütlü bulunan DYF-İş (Türkiye Demiryolları İşçi Sendikaları Federasyonu) ve bağlı sendikalar feshedilerek bunların yerine Türk-İş'e bağlı Demiryol-İş kuruldu. Sendikanın sektördeki örgütlülük oranı %73 civarındadır.

Sendika, sektördeki sınıf hareketinin bir kazanımı olarak ortaya çıkmamıştır. 12 Eylül rejiminin sendikalara biçtiği misyonun gerekleri bu sendikanın karakterinin şekillenmesinde asıl etkindir. Yani demiryolu sektöründe özellikle 1960'lardan sonra özenle geliştirilen devlet sendikacılığı, bir yetişmiş bir mirasçısı ve bugün için tek

temsilcisidir Demiryol-İş.

Sendikanın tepesine çöreklenmiş bürokratlar, konfederasyon (Türk-İş) genelinde belli bir nüfuza; demek oluyor ki yaygın çıkar ilişkilerine sahiptirler. Bu sayede sendika genel başkanı Enver Toçoğlu Türk-İş yönetimi üzerinde de belli bir ağırlığa sahiptir. Bayram Meral-Enver Toçoğlu arasındaki sendikal rant savaşı, bilindiği gibi son Türk-İş Genel Kurulu öncesinde gündemi bir hayli işgal etmiştir. Aynı çatışma SSK Genel Kurulu arifesinde de gündeme gelmiştir.

Rant savaşında hayli becerikli olan Enver Toçoğlu ve etrafındaki sendikal bürokrat çetesi, aynı hüneri asli görevini yapmakla; işçi sınıfını bir sendikal cendere içinde bunalımla da göstermektedir. Sermayeye uşaklık ve bunun karşılığında ranttan alınan pay. Bu ikisi sürekli olarak içiçe yaşanmaktadır. Demiryol-İş bürokratlarının sermayeye hizmette ne denli becerikli olduğunu daha çok yakın bir zaman önce yaşanan TİS süreci göstermiştir. İşçi sınıfına başta "eşel-mobil" olmak üzere bir dizi hak gaspının dayatıldığı ihanet sözleşmelerine ilk imzayı atma ve sınıfın birleşik mücadele umudunu dağıtma onursuzluğunun sahibi Demiryol-İş bürokratlarıdır. Böylelikle zaten bahane arayan diğer sendikal koruculara da sözleşmeyi imzalatmak için mazeret yaratmışlardır.

Elbette bu sadece bu sektöre özgü bir durum değildir. Ancak devrimci temellere dayalı bir sınıf hareketinin bu sektörde oluşmasının önündeki en önemli engellerden biri, kuşku yok ki sermayenin özene bezene kurduğu bu sendikal denetimdir. Bugün bu, sendikaların asıl olarak işçi sınıfına ait bir mücadele aracı olması kadar yalın bir gerçekliktir. Yüzümüzü işçi sınıfının sendikasına da döneceğiz. O düşmanın elinde olsa bile. Yapılması gereken, kendi silahımızı düşmanın elinden çekip almak ve ona sahip çıkmak olmalıdır.

2) BTS (Birleşik Taşımacılık Sendikası): Sektörde 2700 civarında kamu çalışanı vardır. Bilindiği gibi '90'ların ilk yarısında Türkiye, geri çekilen sınıf hareketinin yanısıra yükselen kamu çalışanları hareketinde de tanık oldu. Ekonomik ve sosyal konuları son on yılda hızla aşınan kamu emekçileri, '80'lerin ikinci yarısında çeşitli arayışlara başlamışlardı. 1990'dan itibaren bu arayışlar çeşitli sektörlerde fiili olarak kamu çalışanları sendikalarının kurulması biçimini aldı. Doğal olarak

önden bir örgütlenme ve mücadele deneyimi olan sektörler (eğitim, sağlık vb.) başı çekiyordu.

Bir bütün olarak ulaştırma sektöründeki kamu çalışanlarının bu gelişmelerin dışında kalması düşünülemezdi. Hava ve deniz taşımacılığında olduğu gibi demiryolu taşımacılığında da kamu çalışanları arasında sendikalaşma girişimleri ortaya çıktı. Demiryolu sektöründe, kamu çalışanları arasında sendikalaşma yolunda ilk çabalar '89'da ortaya kondu. Haydarpaşa'da 60-70 civarında kamu çalışanı haftalık eğitim çalışmaları yürütmeye başladı. İlerleyen süreçte katılımcılar arasında 7 kişi SYK (Sendika Yürütme Kurulu) olarak belirlendi. İşkolunun özelliğinden dolayı aynı süreçte başka illerde de benzer aşamalardan sonra SYK'lar oluşmuştu. Farklı illerdeki SYK'ların biraraya gelerek başlattıkları sendikalaşma süreci, 13 Kasım 1991'de, Tüm Ray-Sen'in kurulmasıyla sonuçlandı. Tüm Ray-Sen'den yalnızca bir ay sonra Ankara'da bir başka sendika daha kuruldu. 10 Aralık 1991'de kurulan Dem-Sen'le Tüm Ray-Sen, aradan 8-9 ay geçtikten sonra, birleşmek amacıyla görüşmelere başladılar. 13 Şubat 1993'te birleşme resmen gerçekleşti. Demiryol-Sen yeni sendikanın adı oldu. 21 Ağustos 1994'te tamamlanan ikinci bir birlik süreciyle de Tüm Hava-Sen ve Lim-Sen ile birleşildi. Faaliyet alanı tüm ulaştırma hizmetleri işkolu olan tek bir kamu çalışanları sendikası, BTS adıyla kuruldu.

Bugün BTS'nin 25 şubesi ve 10 binin üzerinde üyesi var. BTS, tıpkı diğer kamu çalışanları sendikaları gibi son derece zorlu bir mücadele içerisinde örgütlendi. Sektördeki kamu çalışanlarının harcadıkları emeğin doğrudan bir sonucuydu. Tam da bu nedenle, Demiryol-İş'in tersine, kendisini yaratan emekçilerin elinde bir mücadele silahı durumunda bugün. Diğer kamu çalışanları sendikalarıyla paralel yaşadığı bir dizi sorunu bir kenara koyarsak, BTS'nin varlığı, oluşturduğu ve sahiplendiği mücadelecilik sendikal çizgi, yanısıra çalışanlarda yarattığı dönüşüm, bugün sektörde birçok bakımdan mücadelenin avantajları durumundadır.

Güney Kore'de cumhurbaşkanlığı seçimleri

Derinleşen kriz düzeni "demokratik" manevralara zorluyor

Geçtiğimiz günlerde borsa krizi, iflaslar dalgası, ekonomik çöküntü ve onu izleyen IMF müdahalesi dikkatleri Güney Kore'ye çevirmişti. Bugün de burjuvazinin emekçilere karşı başlattığı saldırı ve bu saldırı kampanyasının bir parçası olan cumhurbaşkanlığı seçimleri ile Güney Kore gündemdeki yerini korumaya devam ediyor. Yarın ise, bu sürecin doğal uzantısı olarak, işçi sınıfı ve emekçiler gelişmeler karşısındaki tavırlarıyla, burjuvazinin saldırılarına karşı tepkileri ile gündeme gireceklerdir.

Dolayısıyla, Güney Kore'de 18 Aralık günü yapılan cumhurbaşkanlığı seçimleri bu olağanüstü gelişmeler sürecinin sadece mütevazı bir kesitini oluşturmaktadır. Seçmenleri sandık başına çağırarak "ulusal irade"ye söz hakkı vermek burjuvazinin tarihsel ve geleneksel bir yöntemidir. Bu "can simidi"ne sarılma genellikle olağanüstü kriz koşullarda başvurulmuş nihai bir yöntem olarak bilinir. Ancak, değişik ülkelerin oluşturduğu sayısız örneklerde de görüldüğü gibi, burjuvazi seçmen kitlelerini sık sık sandık başına davet etmektedir. Burjuvazinin "can simidi"ne daha yakın aralıklarla sarılma ihtiyacı giderek hızla artmaktadır. Bu, düzenin ciddi bir bunalıma yüzüye olduğunu ve somut göstergesidir. Burjuvazi bu bunalımın nedenini anayasada, seçim yasasında, siyasi partilerin sorumsuzluğunda aramaya çalışsa da, temel gerçek tüm çıplaklığı ile ortadadır. Sorun geri kalmış ülkelere özgü olmaktan çıkmıştır. En ileri kapitalist ülkelerde dahi olağan seçim takviminin sık sık bozulduğu görülmektedir.

Güney Kore'deki cumhurbaşkanlığı seçimlerinin tarihinin bilinen iktisadi krizin yarattığı olağanüstü duruma "çözüm" bulmak için saptanmamış olması bu gerçeği değiştirmemektedir. Kriz dönemi ile seçim tarihinin çakışması bir tesadüftür. Bu çakışma düzen açısından son derece isabetli bir döneme tekabül etmiştir. Eğer öyle olmasaydı, düzen görevdeki hizmetçisini harcar ve erken seçimlere gidebilirdi. Yani sonuç açısından fazla bir değişiklik olmazdı. Ancak bu tesadüfi çakışma o kadar isabetli oldu ki, bazı burjuva gözlemciler mutluluklarını gizlemekte zorluk çekiyor, seçim sonuçlarını toplumun çehresini değiştiren tarihsel bir dönemeç, hatta bir "devrim" olarak tanımlıyorlar.

Abartma da olsa bu tanımlamada kısmi bir haklılık payı mevcuttur. Çünkü Güney Kore tarihinde ilk defa burjuva normlara denk düşen bir seçim yapılmış, bazı temel formalitelere nihayet uyulmuştur. Düne kadar bu ülkede seçimler ABD emperyalizminin takviye ettiği askeri faşist diktatörlüğün devlet partisi politikasını kitlelere zorla onaylattığı bir formaliteden öte bir işlev görmüyordu. 18 Aralık tarihli seçimlerinde düzenin iktidarı ve muhalefet partilerinin adayları serbestçe birbirlerine çamur atma olanağı buldular ve sonuçta ülke tarihinde ilk kez muhalefetin adayı seçimleri kazandı. Bu rehavet ülkede burjuva demokratik düzenin oturmuşluğundan,

sağlamlılığından, kendine güveninden, burjuvazinin olgunluğundan kaynaklanmamaktadır. Tam tersine, ekonomik kriz sonucu burjuva düzen fevkalade sıkıştığı, parça parça dökülmeye başladığı için, bazı tavizler vererek kendisini kitlelere şirin göstermeye, etrafında ulusal bir mutabakat oluşturmaya gitmek zorunda kalmıştır. Düzenin vermek zorunda kaldığı her taviz işçi sınıfı, emekçi kitleler ve gençlik için kuşkusuz bir kazanımdır. Fakat böylesi konjonktürel bir kazanımın, daha doğrusu zorunlu bir taktik yumuşamanın tarihsel bir dönemeç olamayacağı yeterince açıktır.

Güney Kore'de faşist diktatörlüğün ekonomik kriz ortamında geri adım attığı kesin. Anti-komünizmin en güvenilir kalelerinden biri olan bu ülkede seçimleri kazanan muhalefet adayı Kim Dae Jung'un örneğin Kuzey Kore ile ilişkilerin normalleştirilmesini program düzeyinde savunması (ciddiyeti ne olursa olsun) bile, bu zoraki yumuşamanın somut göstergesidir. Son aylarda bu ülkede yaşanan iktisadi gelişmelere ve bu gelişmelerin yaratacağı sosyal sonuçlara topluca baktığımızda, sözkonusu politik yumuşamanın esas ruhu ortaya çıkmaktadır. Burjuvazi taktik geri adımı atarak aklısıra emekçilerle arasında var olan "tarihsel husumeti" nehre atacak ve can alıcı sorunlar karşısında "ulusal mutabakat" sağlanmasının koşullarını yaratacak. Burjuvazi açısından Güney Kore toplumunun günümüzdeki can alıcı sorunu uluslararası finans kapitalin rantını ödemek! Yani *Wall Street Journal*'ın deyimi ile; *"IMF'nin Güney Kore'ye yaptığı yardımlar bu ülkenin cebine değil onun alacaklılarının ceplerine geri dönecektir"*.

IMF ve Dünya Bankası aracılığı ile ülkenin mali ve iktisadi kaynakları uluslararası finans kapital tarafından ipotek altına alındı. 118 milyar dolarlık dış borca tek çırpıda 57 milyar dolar daha eklendi ve bu rakamlara önümüzdeki aylarda muhtemelen yenileri eklenecektir. Uluslararası talanın IMF tarafından oluşturulmuş reçetesini, Güney Kore burjuvazisi, "borç yiğidin kamçısıdır" edasıyla toptan kabul etti. Seçim kampanyasının son günlerinde Kim Dae Jung ya kampanyanın demagojik atmosferinin etkisiyle ya da bir dil sürçmesi sonucu olarak; *"başkan seçildiğinde IMF ile imzalanan anlaşmanın bazı maddelerini yeniden tartışmaya açacağını"* ifade etmişti. Ancak, IMF genel müdürü Michel Camdessus'nün hiddetli tepkisi sonucu Kim Dae Jung söylediklerini hemen yalanlamak, dahası tam tersini itiraf etmek, *"başkan seçilirsem IMF ile yapılan anlaşmanın harfiyen uygulanacağını teminatını veriyorum"*, demek zorunda kalmıştı. IMF ile yapılan anlaşmanın harfiyen uygulanmasının ne anlama geldiği ise bilinmektedir.

Burjuvazi krizin faturasını, uluslararası finans kapitalin rantını işçi sınıfı ve emekçilere ödettirmeye çalışmaktadır. Can alıcı uluslararası finans kapitalin rantını işçi sınıfı ve emekçilere ödettirmeye çalışmaktadır. Can alıcı uluslararası finans kapitalin rantını işçi sınıfı ve emekçilere ödettirmeye çalışmaktadır. Can alıcı uluslararası finans kapitalin rantını işçi sınıfı ve emekçilere ödettirmeye çalışmaktadır.

sağlanmaya çalışılan "ulusal mutabakat"la bu amaca ulaşılmaya çalışılmaktadır. Burjuvazinin zorunlu da kalsa attığı geri adımın esas amacı IMF reçeteleri doğrultusunda ülke tarihinin en katı kemer sıkma politikasını işçilere kabul ettirmektir. Yani düzen attığı geri adımla yeni bir saldırının dinamini yaratmaya çalışıyor. Hırsızlık ve dolandırıcılıktan cezaevine kapatılmış iki eski devlet başkanının seçim sonuçları alınır alınmaz serbest bırakılmaları dikkate değerdir. Bu ülkenin zindanlarında sayısız siyasi tutuklu, sendikacı, işçi önderi, öğrenci varken, "ulusal mutabakat" adına hırsızların özgürlüğüne öncelik tanınması bir tesadüf değildir. Burjuvazi işçi sınıfına karşı hazırladığı saldırısına tam hız vermeden önce kendi iç uzlaşmasını gerçekleştiriyor, kırıncılıkları gideriyor, kendi saflarında barışı sağlıyor.

Seçim kampanyası nedeniyle sadece soyut düzeyde açıklanan ve esas mahiyeti ertelenen kemer sıkma politikasının ilk adımları atılmaya başlandı. Vatani kurtarmak için ilan edilen seferberlik çerçevesinde alınan ilk tedbirler, burjuvazinin "ulusal mutabakat"tan ne anladığını somut bir biçimde ortaya koymaktadır. Bir yandan çete devletinin eli kanlı elebaşları özgürlüklerine kavuşurlarken diğer yandan da emekçilerin maaşları reel olarak düşürülüyor. Daha şimdiden bazı işyerlerinde ücretler % 10-15 oranında düşürüldü. Hatta bazı işletmelerde bu düşürülme oranının % 40'ı bulduğu bildirilmektedir. Uzmanlara göre önümüzdeki yıl içinde işsizler sayısı 1 ile 1,6 milyonu bulacaktır. Düzene göbekten bağlı sendikalar ise, yaptıkları açıklamalara göre, ücret zammı değil tam tersine işten atılmaların durdurulması karşılığında ücretlerin dondurulması talep edeceklere.

Ancak sırada başka gelişmeler bekliyor. İşçi sınıfı tavrını henüz belirlemedi. Burjuvazinin batırdığı vatani kurtarma adına ülke tarihinin en katı kemer sıkma politikası işçilere kabul ettirilmeye çalışılıyor. 26 Aralık '96 tarihli görkemli işçi eyleminden bu yana yabancı sermaye Güney Kore'den kaçmaya başlamış ve ekonomik kriz süreci açığa çıkmıştır. Bu demektir ki, bu ülkede artık işçi sınıfı toplumsal yaşamın gündemini belirlemede giderek aktif bir rol oynama, tavır belirleme kudreti gösterebiliyor, harekete geçebiliyor ve düzene karşı bayrak açabiliyor. Yani işçi sınıfı hareketi öğrenci gençlik hareketi gibi düzenli bir gelişme çizgisi izliyor. Güney Kore işçi sınıfının bu gerçekliği gelecek dönemdeki gelişmelere umutla bakmanın başlıca teminatıdır. Burjuvazi nasıl olsa sözkonusu kemer sıkma politikasını uygulamada yakın bir süreçte sınıfla karşı karşıya gelecektir. Her yılın Mart-Mayıs ayları arasında sendika ile Mart-Mayıs ayları arasında sendika ile çalışanların ücretlerinin arttırılmasına ve çalışma koşullarını düzeltilmesine

ilişkin görüşmeler yapılır. Ekonomik kriz nedeniyle bu randevunun erkene alınma ihtimali büyüktür. İşte Güney Kore krizinin esas bilinmeyişi ve en çok merak edilen önemli boyutu bu karşı karşıya gelmede ortaya çıkacaktır.

Güney Kore'de bu bağlamda yaşanabilecek gelişmeleri çevre ülkeler de dikkatle izlemekte, merakla beklemektedirler. 16 Aralık günü Kuala Lumpur'da toplanan ASEAN zirve toplantısında katılan devlet temsilcileri, esas olarak IMF reçetelerinin yaratacağı sosyal sonuçlardan yakındılar. Adını açıkça koymasalar da katılımcılar özette bölge ülkelerinin çoğunun sosyal patlamalara yüzüye geldiklerini ve IMF reçetelerinin uygulanmasının bu tehlikeyi büsbütün artırdığını belirttiler. Bu bağlamda Güney Kore bölge coğrafyasında son derece önemli bir konuma sahiptir. Uluslararası finans kapitalin IMF aracılığıyla düzenlediği talana karşı Güney Kore işçi sınıfının göstereceği tavır bölgesel bir test olma konumundadır. Güney Kore işçi sınıfının önünde duran ikilem nettir. Düzen attığı taktik geri adımı yeni saldırı kampanyasının kaldırıcına mı dönüştürecek, yoksa işçi sınıfı açılan gedikten yararlanarak yeni mevziler mi kazanacaktır? Bunu önümüzdeki süreç gösterecektir.

Güney Kore

Nüfus	:44 500 000 (1995)
Gayri Safi Yurt İçi	
Hasıla artışı	:+ 5,8 %
Gayri Safi	
Milli Hasıla	:542.2 milyar dolar
Kişi başına düşen	
GSMH	:11 700 dolar
İşsizlik oranı	:% 2 (1995)
Enflasyon oranı	:% 4,5
Yatırım	:+ % 7,1
İhracat	:+ % 14,1
İthalat	:+ % 7,8
Dış borç	:118 milyar dolar

ABD-İran ilişkileri açık biçimler kazanıyor

ABD emperyalizmi İran'ı talana hazırlanıyor

Uluslararası planda son dönemin en önemli politik gelişmelerinden birisini kuşkusuz ABD-İran ilişkilerindeki yakınlaşmanın somut adımlarının atılması oluşturmaktadır. 1979 İran Devrimi'nden bu yana iki ülke arasındaki gergin ilişkiler hep tehlikeli bir çıban başı olarak gündemde kalmış, son derece önemli gelişmelere damgasını vurmuştur. İran Devrimi'nden dolayı oluşan koşullar nedeniyle, ABD emperyalizmi, Ortadoğu politikasını toptan gözden geçirmek zorunda kalmış, İslam ülkeleri ile olan ilişkilerine yeni biçim vermiştir. İran'a uygulanan ambargo ve yaptırımlar, İran-Irak savaşı, Körfez savaşı vb. İran Devrimi'nin bölgede altüst ettiği güçler dengesinin, bozduğu statükonun yarattığı başlıca sonuçlar oldular.

Bu süreç içinde ABD emperyalizmi İran'ı kaybetmiş olmanın yarattığı boşluğu başka olanaklarla telafi etti. Ortadoğu'ya doğrudan askeri müdahalede bulunarak yerleşti. Bölgedeki stratejik çıkarlarını teminat altına alan yeni bir güçler dengesi oluşturdu. ABD emperyalizmi İran'da aldığı yarayı yeni bir saldırı kampanyasının dinamiğine dönüştürdü. Başka bir ifade ile, İran yöneticilerinin gerçeğe ilişkisi olmayan içeriksiz, bağınaz, kaba ve çağdışı anti-emperyalist söylemi, ABD emperyalizmine, kendisine yönelecek gerçek bir anti-emperyalist mücadeleyi gözden düşürme argümanı sağladı. İran devrimini izleyen '80'li yılların başlarında, ABD emperyalizmi, Ronald Reagan'ın ağzı ile, "Ayetullahlar komünist cereyana karşı bizim en değerli müttefiklerimizdir" derken, bu gerçeğe parmak basmaktaydı. O bununla mollaların sahte anti-emperyalizminin İran halkının (ve elbetteki bölge halklarının) ABD emperyalizmine karşı gelişecek gerçek anti-emperyalist dinamiğinin gözden düşürülüp boşa çıkarıldığını anlatmak istiyordu.

Öte yandan ise İran'da mollalar cumhuriyeti başlangıçta ilan edilen misyonunu, daha doğrusu ömrünü tamamladı. İktisadi, politik, kültürel vb. bakımdan Kuran'ı Kerim'in esaslarına dayanan yeni toplum ve devlet

İran ve ABD arasında, araçlar vasıtasıyla da olsa, ne tür gizli temasların yapıldığını, süreci karşılıklı kolaylaştırmak için nasıl parolalar saptandığını somut olarak bilmiyoruz. Ancak, dolaylı ilişkilerin, birbirlerine göz kırpmaların yıllar önce başladığı, hatta İrangate skandalına neden olduğu açıktır.

modelinin saçmalığı geriye, maddi-manevi her bakımdan tuzlu bir fatura bıraktı. İran yöneticilerinin salt ABD şahsında onyıllardır sürdürülen anti-emperyalist söylemden vazgeçmeleri aslında bu iflasın kanıtıdır. İşte bu toplu iflasın enkazı altında ezilmemek için bugün Ayetullahlar birbirlerine saldırıyor, klik savaşı sürdürüyorlar. Geriye dönülüp bakıldığında, Ayetullahların anti-emperyalist söylemlerinin, tavırlarının yarattığı tek somut sonuç, oluşturulan çağdışı yönetimin bunca yıl dayanmış olmasıdır. İran halkının ABD emperyalizminin haydutluğuna karşı ulusal onurunu korumuş olması bu gerçeği gizlememelidir. Devrimin önünü açtığı toplumun anti-emperyalist duyguları yıllar boyu köhne rejimi ayakta tutan bir koltuk değneği olarak

kullanıldı. Bu dönem yıllar önce pratik olarak geride kaldı. Ancak geride kalan birikim, ilişkileri normale dönüştürmenin, gerekli politik değişimleri yapmanın önünde engel oluşturmaktaydı. Nefesi tükenmiş mollalarla pazarlık masasına oturmak, dostluk ilişkileri kurmak ABD için fazla sorun yaratmaz ve zaman almazdı. Ancak süreç İran cephesinden

bakıldığında, dönülmesi gereken viraj keskinliğini korumaktaydı. Çünkü ABD'ye sitem etme yıllar boyu rejimin temel ideolojik dayanağı olan ve kitlelere malolan politik-kültürel bir gelenek niteliği kazanmıştı. Rejimin kofluğunun açığa çıktığı koşullarda bu temel ideolojik dayanakdan aniden vazgeçmek mollalar çetesinin geleceğini tehlikeye düşürebilir, Kuran'ı Kerim adına zorla bastırılmış değişik toplumsal tepkilerin önünü açabilirdi. Onun için İran yöneticileri süreci sancılı yaşadılar, gelişmeleri zamana yaymak, kitleleri ABD ile yeniden ilişki kurmaya alıştırmak zorunda kaldılar.

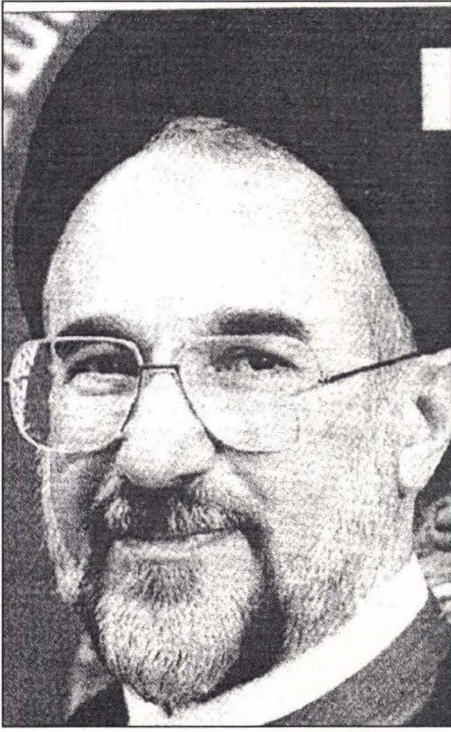
İran ve ABD arasında, araçlar vasıtasıyla da olsa, ne tür gizli temasların yapıldığını, süreci karşılıklı kolaylaştırmak için nasıl parolalar saptandığını somut olarak bilmiyoruz. Ancak, dolaylı ilişkilerin, birbirlerine göz kırpmaların yıllar önce başladığı, hatta İrangate skandalına neden olduğu açıktır. Bu tür ilişkilerin en tipik örneğini Çin-ABD yakınlaşmasında rehber edinilen yöntem oluşturmaktadır. '70'li yılların başlarında Nixon'un ünlü Pekin ziyaretinin arifesinde kurulan gizli ilişkileri kamufle etmek için delegasyonlar birbirlerine şu nasihatı vermişlerdi: "İlişkilerimizin bu aşamada açığa çıkmasını engellemek için dünya kamuoyunun dikkatlerini başka yöne çekmek gerekir. Onun için tali konularla sınırlı kalmak kaydı ile basını kullanarak birbirimize küfür etmekte lütfen kusur etmeyelim!"

Onun için İran-ABD ilişkilerinde açıktan verilen mesajları üslubunu, gösterilen tepkilerin dozunu yorumlayarak gelişmelerin mantığını kavramak durumundayız. Bu yakınlaşmayı kolaylaştıran sayısız jest

ve somut adım mevcuttur. Örneğin, eski İran devlet başkanı Rafsancani Batıda hep övüldü, pragmatizminden ve realizminden ötürü kutlandı. Onun İran'da önderlik ettiği liberal kanat muhatap alındı, üzerinde hesap yapılacak tek politik akım olarak tanıtıldı ve dolayısıyla manevi destek verildi. Bu arada ABD emperyalizminin başta Zbigniew Brzezinski olmak üzere en deneyimli, en kıdemli akıl hocaları, yıllardır yayınladıkları makalelerde ve verdikleri mülakatlarda ABD'nin İran politikasının "kabalığı"ndan, "sağduyudan yoksunluğu"ndan yakındılar. Aynı politikanın inatla sürdürülmesinin başta Rusya olmak üzere ABD'nin rakiplerinin işine yaramaktan başka bir sonuç yaratmayacağını ilan ettiler. ABD'nin politik sorumluları İran'a veryansın etmeye ara verdiler. Yıllar boyu hiçbir destek esirgenmeyen, mollalar rejiminin tek sağlıklı alternatifi olarak tanıtılan Halkın Mücahitleri Örgütü aniden terörist ilan edildi. Bu nedenle geçen Mayıs ayında yapılan İran cumhurbaşkanlığı seçimlerinin sonuçları, köşe taşları çoktandır döşenen bu yeni dönemin önemli bir kilometre taşı oldu.

Geriye bu fiili durumun resmi ağızlar tarafından ilan edilmesi ve adının konması kaldı. İşte Aralık ayı başlarında Tahran'da toplanan İslam Ülkeleri Konferansı zirve toplantısı bu ihtiyacı cevaplayan ideal bir platform olarak gündeme geldi. Zirve toplantısının yeni başkan Hatemi tarafından bir gövde gösterisine dönüştürülmesi, İran için son derece önemli bir kazanım sayılması, içeriksiz de olsa, anti-Amerikancı bir söylemle eğitilmiş kitlelerin hassasiyetlerini örselememeye hizmet etti. Ayetullahlar arası kavganın kızıştığı bir ortamda Hatemi'ye böyle bir olanak tanımak gerekiyordu. Kaldı ki, zirve toplantısının ABD uşaklarının ezici çoğunluğuna dayanan katılımı bunu kolaylaştırmaya, yankısını ve psikolojik etkisini arttırmaya son derece elverişli idi.

Konferansın arifesinde İran yöneticileri "kimseye verecek mesajımız yoktur", ama ölçüsü kaçırılmış olabilecek lafları sakın yanlış anlamayın türünden ön açıklamalarla adını vermedikleri esas muhataplarına, ABD'ye gerekli teminatları verdiler. ABD yönetimi ise, Tahran'da bulunan uşakları aracılığıyla zirve sonuçlarını değerlendirdiği açıklamasında, danışıklı dövüşün kuralları gereği bu teminatın karşılığını verdi. Zirve kararlarını "olumlu" bulduğunu, takınılan tavırlarda beliren "tonun cesaret verici olduğunu" açıkladı. Böylece uşaklar misyonlarını başarıyla sonuçlandırır

oldular. Demirel'in küsüp girmiş olmasına rağmen Tahran-Washington köprüsü artık inşa edilmişti. Taraflar arasında diyalog artık doğrudan sürdürülebilir, uçaklar kenara çekilebilirlerdi.

İran devlet başkanı Muhammed Hatemi'nin 14 Aralık günü yaptığı çağrı ile, ABD-İran diyalogu aracısız ve en üst yetkililer düzeyinde gecikmesizin başladı: *"Yakın bir gelecekte büyük Amerikan halkı ile diyalog kurmayı ve konuşmayı umuyorum. Umarım ki bu fazla gecikmez."* *"İran başkalarına görüşlerini dayatmaya çalışmayacaktır"*. Hatemi'nin bu çağrısına Bill Clinton aynı tezcanlılıkla cevap kavuşturdu. Clinton; *"İran devlet başkanının uzlaşıcı tavrını cesaret verici buluyorum"* dedi ve *"dürüst davranmak koşulu ile İran'la diyalogu başlatmaya taraftar olduğunu"* belirtti. Yani "dürüst" olma koşulu ile Hatemi'nin umutları hiç de "fazla gecikmeden" gerçekleşecek.

İran rejimi ABD'nin bu yaklaşımını bir ihtiyatlı davranma, yani İran'dan çekinme,

onunla diyaloga girmekten korkma olarak yorumlayabilir. Bunu kitlelere bir güçlülük göstergesi olarak tanıtabilir. Oysa dürüstlük uyarısı ile Clinton, İran yöneticilerinin ABD emperyalizminin önereceği diyalog ve ilişki biçiminden başka bir seçenekleri olmadığını, oyunun kurallarının Washington tarafından saptanacağını belirtmektedir. Yani inisiyatif ABD'nin elindedir. Objektif olarak ABD emperyalizminin İran'a dayatacağı koşul bir tanedir:

Pazarınızı öncelikle Amerikan tekellerine açın, dış ticaretinizi esas olarak bizimle yapın! İran'ın uluslararası cemaata yeniden katılmasının yolu buradan geçiyor. "Dürüstlük"ten kastedilen budur.

İran son derece zengin bir ülkedir. Fakat, devrim öncesi talanı saymazsak, mollalar rejimi ve ABD'nin ekonomik, politik ve askeri ablukası bu ülkeyi aşağıdaki karşılaştırmalı rakamların da gösterdiği gibi yoksullaştırmıştır. Birbirleriyle kıyaslanabilir üç ülkenin (İran, Türkiye ve Endonezya) son yıllardaki ihracat rakamları, İran'nın ne kadar yoksullaştığını, ABD ambargosundan olumsuz etkilendiğini göstermektedir. Milyar dolar olarak hesaplanan bu ihracat rakamlarına petrol

ürünleri dahil değildirler.

Bu ülkenin sanayileşmesi ağır darbe almıştır. Esas olarak petrol ürünlerine dayanan hammadde ihraç edilmekte, karşılığında ise temel tüketim maddeleri ve sanayi ürünleri ithal edilmektedir. Bazı araştırmalar İran sanayisinin devrim öncesi düzeyde seyrettiğini iddia etmektedirler. Buna karşılık nüfusun hızlı artışı ve kentleşmede yaşanan patlama temel tüketim maddelerindeki ihtiyacı astronomik düzeylere yükseltmiştir. 1976 yılında İran'ın nüfusu 33,7 milyondur. 1996 sayımına göre bu rakam 60 milyona çıktı. Kentleşmede de benzer bir evrim söz konusu. Aynı tarihler kıstas alındığında, ülkede kentleşme oranı % 47'den % 67'ye yükselmiştir. Bu verilere bir de petrol fiyatlarındaki durgunluk eklenince, doğal olarak İran, tahıl, şeker ve et gibi temel ihtiyaçlarını dışardan karşılamak zorunda kalan bölgenin en büyük ithalatçı ülkesi olmaktadır. 1997 yılında bu tür temel tüketim ihtiyaçları için İran'ın 5 milyar dolar tutarında ithalat

yaptığı tahmin edilmektedir. İran, dev potansiyel zenginlikler barındırmaktadır. Petrol ürünleri sayesinde yeterli mali imkanlara, finansman kaynaklarına sahiptir. Son derece elverişli bir coğrafik konumdadır. Potansiyel durumdaki zenginliklerini işletebilecek yetkin bir işgücü ve genellikle ABD üniversitelerinde yetişmiş uzman kadrolara sahiptir. Ama mollalar cumhuriyeti ve tamamlayan ABD yaptırımları bu

ülkenin düzenli bir gelişme seyri izlemesini engellemişlerdir. Sadece İran ekonomisinin ABD ambargosundan ötürü ne kadar karantinede tutulduğunu göstermek bakımından yabancı sermaye yatırımlarına ilişkin rakamlar iyi bir gösterge oluşturmaktadır. IMF'nin verdiği rakamlara göre, yabancı şirketlerin İran'da 1995 yılında yaptıkları yatırımların toplam tutarı 17 milyon dolardır. Aynı zaman zarfı içinde Türkiye'ye 885 milyon dolar, Endonezya'ya 4,3 milyar dolar akmıştır. Ancak bu gerçek, yani İran'ın onyıllardır geri kalmış bir ülke konumunda kalması, daha doğrusu bırakılması, kapitalist tekeller için başka bir anlam ifade etmektedir. Talan edilmeye hazır, el değmemiş bir pazar! ABD

emperyalizmi İran yöneticilerini "dürüst" olmaya davet etmekle, yıllardır kenarda tuttuğu ve bugün el koymaya hazırlandığı hazinayı tenzin altına almayı amaçlamaktadır.

Bonn'da militan eylem... Enternasyonal mücadeleye!

18.12.1997 tarihinde 30.000 civarında bir katılımı Almanya'nın Bonn şehrine Yükseköğrenim gençliği haklarını aramak için geldiler. Her şehirden irili ufaklı gruplar halinde otobüslerle, trenlerle yılbaşına çok az bir zaman kala gelen gençler, soğuklara hiç aldırmadan alanları, caddeleri doldurdu. Yüzlerce pankartın bulunduğu yürüyüş, saat 12.30'da başladı. Canlı ve militan bir ruha sahip olan yürüyüşün ön kısmında yer alan militan gençliğin, yönünü bir anda otobana çevirmesi yürüyüş tertip komitesinin uyarılarıyla kırıldı. Yürüyüş istikametinin şehrin en tenha ve ıssız yeri olması, yürüyüşe katılan gençlerin eylem enerjisini kıramadı. Almanya'nın Çankaya'sı olan Hükümet Merkezi'ne "Bundes Haus"a gelince polis tarafından önceden kurulan demir barikatlar militan gençler tarafından aşılıp çalışıldı. Alman polisinin geniş güvenlik önlemi aldığı bu yerde gençlik birkez daha çatışabileceğini ve militanlığını gösterdi. Şaşkınlıkla geriye çekilen polisin üzerine yürüyen militan gençlik, bir anda barikatları yarararak caddeyi işgal etti. Polisin saldırıları sonucunda üç gencin kafasının kırıldığı, çoğunun coplandığı, yumruklandığı çatışmada, polisin de yara aldığı, bazısının kasklarının yerlerde yuvarlandığı görüldü. 400 civarında olan militan gençlik yürüyüşün en ön kortejini oluşturuyordu. Çatışmanın yaşandığı, taşların havada uçuştugu yerde kitlenin ilgisini ve desteğini kırmak yine yürüyüş tertip komitesine düştü. 6 ay hapis, binlerce mark para cezasına

çarptırılacaklarını, yürüyüşün kural ve kaideler içinde yapılması gerektiğini sıkça anons eden komite, eylemi kırmada kısa sürede başarılı olamadıysa da zamanla yürüyüşün yönünü eylemcilerden ayırmayı ve eylemci gençleri yalnızlaştırmayı başardı. Bu eylem sonucunda gençlerden gözaltına alınanlar olmadı. Miting alanına gelindiğinde kurulmuş olan sahnede müzik grupları şarkılar söylüyordu. Enternasyonal dayanışma için İngiltere'den gelen öğrenci temsilcisi sahnede konuşmaya başladığında büyük bir alkış ve coşkuyla karşılandı. İngiltere'deki öğrenci gençliğin sorunlarının Almanya'dakiyle aynı olduğunu, işçi-emekçi çocuklarının öğrenim hakkının hergün biraz daha kısıtlandığını, paralı eğitimin, okulların özelleştirilmesinin çoğaldığını söyleyen temsilci, enternasyonal dayanışmanın önemini vurgulayarak konuşmasını bitirdi. Grev şarkılarının söylendiği miting alanında ateşler yakıldı, danslar edildi. Saat 16.30'da sona eren mitinge biz Ekim Gençliği olarak çeşitli şehirlerden katıldık. "Kapitalizm; öğrenimin kısıtlanması, işsizlik, sömürü ve savaş demektir!" yazılı pankartımız, miting alanında Türkiye'li devrimcilere ait olan tek pankarttı. Türkiyeli devrimci öğrencilerin toplumsal bir hareket olan öğrenci gençliğe olan duyarsızlığı bizleri şaşırtmadı. Biz Ekim Gençliği olarak bu eylemlerde yerimizi almaya devam edeceğiz.

**Gençlik Gelecek,
Gelecek Sosyalizm!
Berlin'den genç bir komünist**

Ülkeler	1991	1992	1993	1994	1995	1996
İran	2,6	2,9	3,7	4,8	3,2	3,4
Türkiye	13,7	14,9	15,6	18,4	22	32,3
Endonezya	23	28	32	34	39	43

* Kaynak: World Investment Report-Birleşmiş Milletler (1997)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://tantey.org>

Almanya: Derinleşen kriz ve artan silahlanma

Kapitalizmin anavatanı Avrupa'da sistemin yapısal krizi derinleşerek sürüyor. Boyutlanarak süren bu kriz sonucu Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde; yüzbinlerce orta ve küçük ölçekli işletmelenn iflası bekleniyor. Resmi rakamlara göre 18 milyonun üzerindeki dev işsizler ordusuna yeni milyonlar eklenecek. Avrupa'da sıcak kavganın günlerinin ayak sesleri duyuluyor.

Sadece Almanya'da 4,5 milyon işsiz kayıtlı (gerçek rakam ise 8 milyonun üzerinde). Yakın bir süreçte 500 bin kişinin çalıştığı ortak ölçekli 34 bin işletmenin iflası bekleniyor. Alman Devlet Demir Yollarının önümüzdeki günlerde 4 bin işçiye çıkış vereceğini açıkladı. Ruhr Havzası Kömür İşletmeleri hükümetin bütçede para olmadığı bahanesiyle madenlere yapacağı yardımı kesmesi nedeniyle onlarca ocağa kilit vurulacağını açıkladı. Oysa Mart '97'de maden işçileri sermayenin başkentini günlerce işgal ederek bu hakkı yeniden kazanmıştı. Çelik endüstrisindeki tekeller azami kar içinde yüzerken, IG Metal sendikası 90 bin demir-çelik işçisinin toplu sözleşmesinde ücret artışlarını %2,6'ya bağlamaktan çekinmemiştir. Sermaye böylece seçim yılı ilan edilen 1998'i grevsiz atlarmayı umuyor.

Diğer yandan işçilerin reel ücretleri bugün '80'lerin başındaki düzeye düşmüş bulunuyor. İşyerlerinde sömürü alabildiğine arttı. Bir işçi 1991 yılında ürettiği mal için 37,5 saate ihtiyaç duyarken, 1997 de aynı malı 23,7 saate üretiyor. Tekeller daha az vergi öderken emekçi yığınlarından alınan vergiler sürekli yükseliyor. İşçi ve emekçilerin ardı arkası gelmeyen tasarruf paketleriyle ekonomik sosyal hakları gaspediliyor. Son haftalarda ise tekellerin hükümeti 6, 1 milyon kişinin yararlandığı ucuz iş uygulaması olarak bilinen ve vergiden muaf tutulan 610 marklık kazancı vergilendirmeyi tartışıyor. Dolayısıyla işçi ve emekçilerin son kuruluşlarına da göz dikiyor.

Emekçilere yönelik bu saldırılar sürerken, Kohl hükümeti Alman ordusunun silahlanması için tanesi 125,4 milyar tutan 180 adet Eurofighter savaş uçağı alınmasını karara bağladı. Daha önce de Jager savaş uçağı alınması için 24 milyar mark ödenmişti.

Alman emperyalizminin yayılmacı emellerine uygun olarak Alman ordusu sınır dışı hareketlerde daha güçlü bir biçimde yerini alabilmesi için silahlandırılıyor ve yeniden düzenleniyor. Kürdistan'da sürdürülen kirlili savaşta Kürt ulusal özgürlük mücadelesine karşı kullanılan Fantom ve Mig 29 savaş uçaklarına eskimiş modeller olarak bakılıyor. Almanya Eurofighter savaş uçakları ile en önemli rakibi olan ABD emperyalizmi karşısında kendisini daha güçlü hissedebilecek.

Sosyal-demokratların sözcüsü olan ve sermayeye hizmette kusur etmeyen Scharping hükümetin kararını sözümona eleştiriyor ve büyük hacimli uçak önerisinde bulunuyor. Böylece Eurofighter yapımı ile kazanılacak işyerlerinin üç kat artacağını açıklıyor, işsizliğe de bu arada çözüm bulmuş oluyor!

Alman emperyalistlerinin yayılmacı emellerine karşı, toplumun militaristleştirilmesine karşı, Alman ordusunun silahlandırılması hazırlıklarına karşı işçi sınıfı ve emekçiler sermayeye gereken cevabı verecektir. İşçi sınıfı tarihi bunun sayısız örnekleriyle doludur.

Kapitalizm doğayı da katlediyor

Son yıllarda dünyanın birçok bölgesinde doğa felaketleri yaşanıyor. Aşırı sıcaklar, kuraklık, sel felaketleri, tayfunlar tüm canlıların yaşamını tehdit ediyor. Dünyanın iklimi artık yörüngesinden çıkmış durumda. Doğal bilimcileri, bugün yüzyüze gelinen doğal felaketlerin kaçınılmaz olduğunu, bunların global iklim değişikliklerinden kaynaklandığını onlarca yıl öncesinden duyurmuşlardı.

Her yıl motorlu yakıtlar, enerji santralleri, sentetik gübreden açığa çıkan 31 milyar ton karbondioksit gazı havayı kirletiyor. Yine her yıl 20,4 milyon hektar tropik ormanın yok edilmesi sonucunda fotosentez ve oksidasyon tahrip ediliyor; bu, oksijen dengesini bozuyor, azotun havada yoğunlaşması ise dünya ikliminin değişmesine neden oluyor. Atmosferde yoğunlaşan gazlar okyanuslardaki planktonların yanmasına yolaçıyor. Böylece dünyanın en büyük karbondioksit gaz depoları yok oluyor. Karbondioksit, metan, azot vb. gazlar atmosferde yoğunlaşıyor. Bu yoğunlaşan gazların tav haline gelmesi global düzeyde iklim felaketlerine sebep oluyor. Ekolojik dengeler bozuluyor. İnsanlık ekonomik, sosyal, kültürel yok oluşa sürükleniyor

Yoğunlaşarak tav etkisi gösteren gazlar ozon tabakasını inceltip bazı yerlerden delinmesine neden olmaktadır. Antartika kıtası, Avustralya, Sibirya Batı ve Orta Avrupa üzerinde büyüyen ve kapatılması bugünkü bilim ve teknikle imkansız olan bir ozon deliği oluşmuş bulunuyor. Filtre görevi gören bu tabaka dünyayı, hayvansal ve bitkisel besin özünü bozan ultraviyole ışınlarından koruyor. Ozon tabakasının delinmesi ile ultraviyole ışınları dünyamıza süzülmeden yansıyor. İnsanlarda öksürük, baş ağrısı, baş dönmesi, astım, alerjik hastalıklar ve cilt kanserinin artması bununla doğrudan bağlantılı.

Öte yandan, yoğunlaşan bu gazlar ısı veren ışınların dünyadan tekrar geri yansımaları engelliyor. Bu ise iklim değişikliklerine ve dünya ısısının artmasına neden oluyor.

Amerikan Uzay Dairesi NASA'nın ölçümlerine göre son 10 yıl içinde dünya ısısı 1 C° arttı. (Önümüzdeki yüzyılın ortalarına değin atmosferdeki bu gazların 2 kat daha fazla yoğunlaşacağı ve ısısının 2,5/5,5 C° artacağı hesaplanıyor.) Dünyadaki ısısının artması ile deniz seviyesi her on yılda 4 cm. yükseliyor. Bu da bazı toprakların su altında kalacağı, kıyıların erozyona uğrayacağı, kaynak sularının tuzlanacağı, bazı kıyıların ve küçük takım adaların yanısıra canlıların da yok olacağı anlamına gelmektedir.

Su kaynaklarının buharlaşması toprağın kurumasına neden oluyor. Bunun sonuçları ise, toprağın çölleşmesi, toprak kayması, hayvan ve bitki örtüsünün yok olması, su kaynaklarının azalmasıdır.

Aşırı ısı ve soğuk, kuraklık ve

kasırgalara yol açacağı gibi suların ısınmasından dolayı aşırı bulutlanmalar meydana gelecek, tufan, sel felaketlerini kaçınılmaz kılacak.

Haritalarda Antartika kıtasının yeniden çizilmesi gerekecek. Çünkü 3000 kilometre kare büyüklüğünde bir buzul parçası Antartika'dan koparak kuzeyin sıcak sularına doğru yüzyüyor. Kısa bir süre önce de kıtanın batı kıyısı kopmuştu.

Son 20 yılda atmosferdeki su oranı %20 oranında arttı. Ekvator ve Kuzey Kutbu arasında ısı ve basınç büyük oranlarda yükseldi. Rüzgarın temposu ve akıntılarının hızı %32 oranında arttı.

El Nino da artık bir fenomen değil

El Nino Pasifik Okyanusu'ndaki sıcak su akıntısına verilen isimdir. İklimin atmosferde tav etkisi kazanan gazlar nedeniyle ısınması sonucu Pasifik Okyanusu'ndaki sıcak su akıntısı El Nino, eskiden olduğu gibi her 3-8 yıl arasında değil, artık daha sık ve kuvvetli geliyor. Passat rüzgarları yön değiştirdi ve Pasifiğin sıcak su akıntısını Latin Amerika kıyılarından Avustralya yönüne sürüklemiyor. Değişen sadece Pasifik'teki akıntı da değil, bu gazlar bütün dünyada etkili olmasından dolayı diğer denizlerdeki dengeleri de bozuyor. Örneğin Kuzey Atlantik Denizi'nde sıcak su akıntısının Avrupa'ya girmesini sağlayan Golf akıntısı yavaşladı.

El Nino dünyanın büyük bir bölümünde milyonlarca canlının yaşamını tehdit ediyor.

* Suların ısınması sonucu balık sürüleri Peru kıyılarından kaçtı.

* Anden (Güney Amerika) şiddetli yağış ve fırtınalar sonucu su altında kaldı.

* Sularla birlikte gelen sinekler Kolombiya ve komşularına malarya hastalığını getiriyor. Yağışlar kuyuları pis sularla doldurması nedeniyle kolera salgını da kapıda.

* Bolivya'da akıntılar sonucu olağanüstü hal ilan edildi, insanlar akıntıda boğuldu.

* Pasifik'in doğusu artık eskiden daha sıcak ve daha sık döner daireler (siklon) oluşuyor. Bu ise Polinez takım adalarında büyük bir tehlike.

* Japonya kıyılarında şiddetli

akıntı sonucu balıkçı teknelerinin batmasına 3 bin balıkçı kayboldu.

* Amazona eyaletinde ormanlar yanıyor. Bu insanlık tarihinin bildiği en korkunç yangın.

* Ekvator'un güneyinde bir sürü bölgede kuraklık hakim. Canlılar yok oluyor.

* Latin Amerika'nın bir bölümüne ve Asya'ya yağmur düşmüyor. Hava kirliliği ve sis her yanı sarmış.

* Hindistan ve Güney Afrika'da sıcaklıktan ölenler sadece filler değil.

* Avustralya'da hayvan ve bitkiler yok oluyor, tarım üreticileri topraktan ürün alamıyor.

* Güney Amerika kıyılarında Platon'un yok olmasıyla balıklar ve kuşlar kayboluyor.

Ne "El Nino", ne ozon tabakasının incelmeyeceği ve deliğin büyümesi, ne de global iklim değişiklikleri bizim kaderimizdir. Tüm bunlar tekellerin azami kâr amaçları uğruna son 20 yıldır doğanın ve dengesinin tahrip edilmesinin bir sonucudur. Çünkü doğayı, onun dengelerini koruyan üretim biçimi kapitalize fazla bir kazanç sağlamaz, tersine karını düşürür. Oysa "kâr, daha fazla kâr" kapitalist üretim biçiminin tek amacı ve hedefidir, onun varolma koşuludur.

Tüm bu gerçekler üstü örtülemeyecek çıplaklıkta ortada. Medya doğanın ve insanın yok edilise doğru gidişini cömertçe sergiliyor. Doğal afetleri anlatan haberler, filmler adeta moda. Medya bir yandan sansasyonel haberlerle daha fazla kazanç elde ederken, diğer yandan kitlelerde yaşanan bu tahribat ve yıkım karşısında çaresizlik, acizlik ruh halini yaygınlaştırıyor. Doğayı katledenlerin bizler olduğunu sürekli vurgulayarak suçluluk duygusu aşılama çalışıyor. Böylece doğa katiamının gerçek sorumlusunun kapitalizmin bizzat kendisi olduğunu üzerini bilinçli bir biçimde örtüyor.

Doğayı korumanın biricik yolu, "kar, daha çok kar" üzerine kurulu kapitalizme karşı kavgadan geçiyor. Doğayı korumak için yükselteceğimiz talepleri sermayeye karşı mücadele talepleriyle birleştirmeliyiz. Çünkü insanın ve doğanın gerçek ve sağlam bir bütünlük içinde korunabilmesi ancak sosyalist bir düzende mümkün olabilecektir.

Sınıf savaşımına ait bir savaş alanı: Zindanlar

Sermaye devleti zindanlar ve devrimci tutsaklara yönelik sürekli saldırı politikaları üretmektedir. Bunun nedeni burjuvazinin tıpkı bizim gibi zindanları sınıf savaşımının bir alanı olarak ele alıp kabullenmesidir. Eline geçirdiği devrimcileri düzene entegre etmek, kişisizleştirmek, kimliksizleştirmek amaçladığı. Bunu başardığı takdirde ise ezilenlere çok önemli mesajlar verebilecektir. Çünkü devrimciler ezilen kitlelerin öncüleridir. Bu bakımdan zindanlar cephesinden alınacak bir yenilgi ezilen sınıfların mücadelesini doğrudan etkileyecektir. Ezilen kitlelere bu yolla ne kadar 'yenilmez' olduğunu kanıtlayacaktır. Zindanlara yönelik belli dönemlerde çıplak şiddet boyutlarına varan saldırıların altında da kitlelere verilmek istenen mesaj, devrimcilik gibi birşeye kalkışılırsa sonlarının ne olacağı üzerinedir.

Burjuvazi, tüm egemen sınıflar gibi kendi sınıfsal iktidarını koruyabilmek için her türlü iğrenç yöntemi kullanmaktadır. İşçi sınıfı ve emekçilerle olan tarihsel savaşımında her yol meşrudur onun için. İnsanlık dışı savaşlar, kitle katliamları, işkence, yargısız infaz, gözaltında kaybetme vb. onun sınıf savaşımı alanında kullandığı kirli silahlardır sadece. Ve kirlilik burjuvazinin doğasına aykırı değildir.

Sermaye sınıfının zindanları sınıf savaşımının bir alanı olarak gördüğünü söylemiştik. O halde zindanlarda da birçok kirli yöntemi kendi yararına seferber etmesinde bir ilginçlik yoktur. Eline geçirdiği bir devrimciyi çözebilmek için işkencede nasıl her açık kapıyı kullanıyorsa devrimci tutsaklarla mücadelesini de bu şekilde kurgulamaktadır. Öncelikle şiddeti bir baskı aracı olarak devreye sokan burjuvazi bunun bir direniş hattıyla karşılandığı koşullarda değişik yöntemleri deneyecektir. Tutsak

yakınlarına yapılan saldırılar, görüş konusunda çıkarılan zorluklar, görüşçülere yapılan kötü muameleler vs. bunların hepsi içeriği yıpratabilmenin zeminini döşemeyi amaçlamaktadır. Hedeflediği tutsağın ailesi konusunda varsa zayıf yönlerini ortaya çıkararak bu yolla onu teslim alabilmektir amaç. Çünkü burjuvazinin kitabında insani olan ne varsa sevgi, şevkat, yaşama isteği, özgürlük tutkusu vs.birer tehdit aracıdır.

Tutsaklara karşı en çok kullandığı tehdit aracı da kişinin kendi yaşamıdır. Devrimci tutsakların yaşamları üzerindeki bu tehdit zaman çıplak zor yoluyla ortaya koyulurken, sürekli olarak da sağlık üzerinden gündemde tutulmaktadır. Tutsakların sağlık kontrollerinin baştan savma yapılması, gerekli durumlarda sağlık kuruluşlarına sevklerinin yapılmaması ya da geciktirilmesi, tedavilerinin engellenmesi gibi yöntemlerle tutsaklara kaderlerinin kendi elinde olduğunu sürekli hissettirmeyi hedefler. Bugün zindanlarda tedavisi yapılmadığı ya da bizzat engellendiği için birçok devrimci tutsak yaşamını yitirmiştir. Sadece zihinsel ve fizyolojik olarak hayati tehlikesi olan hastalıklarda tedavi için tutsağın salıverilmesi yasasını çiğnediği yüzünden son bir yılda üç devrimci yaşamını yitirmiştir. M. Salih DEMİRPENÇE, Celal TÜRKER ve Polat İYİT bu şekilde ölüme terk edilmişlerdir. Yine geçtiğimiz günlerde yurtdışında tedavi sırasında yaşama veda eden KGÖ Yurtdışı Komitesi üyesi Erkut DİREKÇİ, hastalığı artık son sınırına gelmeden tahliye edilmemiş, tedavide oluşan bu gecikme Erkut'un yaşama şansını büyük ölçüde azaltmıştır.

96 Zindan direnişine katılan ölüm orucu ve süresiz açlık grevi direnişçileri anlaşma maddelerine rağmen tedavi edilmedi. İnsan Hakları Derneği'nden

öğrendiğimize göre halen 12 tutsak hafıza kaybına uğramış durumdadır. 14 tutsak zindan direnişi sonrası yakalandığı ağır hastalıklarına rağmen salıverilmeyerek ölüme terkediliyor. Zindan direnişçileri dışında 5 tutsak da aynı nedenle ölecekleri günü beklemektedir.

Geçtiğimiz haftalarda İnsan Hakları Haftası çerçevesinde düzenlenen 'Cezaevi ve İnsan' konulu sempozyumun açılış konuşmasında TTB Başkanı Ata SOYER, Türkiye'de cezaevlerinde bulunan tutukluların tedavilerini yapacak 'bağımsız hekim'lerin olmadığını ve tedavi yapmak isteyen hekimlerin cezaevleri müdürlüğü tarafından engellendiğini söyledi. Aynı sempozyumda konuşan Bayrampaşa Cezaevi'nde hekimlik yapmakta olan Levent AYDEMİR ise tutsakların ilaçlarının alınmadığını ve hekimlerin cezaevi müdürlüğü tarafından baskı altına alınmaya çalışıldığını belirtti. Türkiye'de insan hakları ihlallerinden en fazla etkilenenlerin cezaevlerinde bulunan tutsak olduğunu belirleyen sempozyumda, yabancı sağlık örgütleri tarafından da konuşmalar

yapıldı, tebliğler sunuldu. Sempozyum büyük ölçüde sorunun çözümünü 'bağımsız hekimlik' kurumuna bağladı. Fakat üzerinden atılan bir nokta vardı: Zindanların sınıf savaşımının bir alanı olduğu gerçeği.

Bu bakımdan sorunun çözümünü bağımsız hekimlerle olabileceğini sanmak saf bir hümanizm olacaktır. Burjuvazi elindeki hiçbir mevziyi mezar kazıcılarına teslim etmeyecektir. Kritik dönemlerde tutsaklara yönelik sağlık tehdidini mutlaka kullanacaktır.

Zindanlarda bulunan devrimci tutsaklar burjuvazinin her türlü saldırısını bugüne kadar göğüslemeyi bildiler. Saldırıları göğüslemenin anlamını çok iyi bilmekteydiler. Bu noktada burjuvazinin zindanlara yönelik her türlü saldırısı karşısında da bu bilinçle hareket edip tersinden bir direniş ve karşı saldırı hattını öreceklerdir.

Aslolan zindanlardan yükselen direnişlerin dışardaki ayağını aynı bilinçle örebilmektir.

**Zindanlar Yıkılsın,
Tutsaklara Özgürlük!**

"Yeni Ölümlere İzin Vermeyeceğiz"

24.12.1997 Çarşamba günü saat 13.30'da Ankara Yüksel Caddesi'nde İnsan Hakları Anıtı önünde cezaevlerinde uygulaması başlatılmaya çalışılan hücre-tabutluk sistemini protesto-teşhir amaçlı THYD DER'in düzenlediği basın açıklaması yapıldı. Basın açıklamasına demokratik kitle örgütlerinden 70 kişilik bir grup katıldı. Bu açıklamada tabutluk-hücre sisteminin TC'nin de imzaladığı insan hakları ile ilgili tüm sözleşmelere aykırı olduğu duyuruldu.

THYD-DER Genel Başkanı Av. Medeni Ayhan'ın yaptığı açıklamada hak gaspları, TC'nin MGK tarafından belirtilen politikasının bir gereği olarak uygulamaya konulmak istenmektedir. MGK ile ilgili raporda cezaevlerindeki tutukluların/hükümlülerin örgüt üyesi olduğu, örgütsel bağlantı ve faaliyet halinde oldukları, hapisaneleri bir akademi; koşulları bir derslik olarak kullanarak, siyasi-askeri eğitime devam ederek kadro yetiştirdikleri ifade edilerek, hedef haline getirilmektedirler. Tutuklular/hükümlüler hedef haline getirildikten sonra gerekli önlemlerin alınması emredilmektedir. Yasama-Yürütme-Yargı MGK'nın emri altında olduğundan, herşeye MGK yön verdiğinden talebe uygun olarak 14 Temmuz genelgesi yayınlanmış ve hücre-tabutluk sistemi kurumlaştırılmak istenmiştir." vurgulandı.

Basın açıklamasından da anlaşıldığı gibi TC her zaman yaptığı gibi tabutluk-hücre sistemini de MGK emri ile ortaya çıkarmıştır.

Açıklama sırasında "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Zindanlar boşalsın tutsaklara özgürlük!", "Ölümlere izin vermeyeceğiz!" sloganları atıldı.

Bu sistemin uygulanmasına karşı başlatılmış olan eylemlerden ortaya çıkacak çok tehlikeli ve giderilmesi mümkün olmayan sonuçların sorumlusunun devlet olacağı belirtilerek, tüm kamuoyunun harekete geçmesi istendi.

"Hücrelere İzin Vermeyeceğiz"

Ankara Merkez Kapalı Cezaevi önünde tutsak aileleri basın açıklaması.

Adalet Bakanı Oltan Sungurlu'nun yayınladığı 14 Temmuz Genelgesi ile koğuş sisteminden "Hücre" sistemine geçilmek istenmektedir. Bu amaçla milyonlarca lira harcanarak, siyasi tutsakların bulunduğu tüm cezaevlerinde "hücre"lerin inşası tamamlanmıştır.

Sermayenin bu saldırılarına yönelik Ankara'da Tutsak Aileleri Komitesi oluşturularak, saldırılara karşı bir duruş örgütlemeyi hedeflemektedir. 23.12.97 tarihinde Ankara Merkez Kapalı Ulucanlar Cezaevi önünde bir basın açıklaması yapıldı. Basın açıklamasında "Biz tutsak aileleri geçmişte yaşanan üzücü olayların tekrar yaşanmasını istemiyoruz. Ve tüm dostlarımızı, devletin hücre politikalarına karşı set olmaya çağırıyoruz." denildi.

Basın açıklamasına katılan 40 kişilik kitle "Devrimci tutsaklar onurumuzdur!", "Çeteler mecliste öğrenciler hapistel!", "Hücreler yıkılsın, tutsaklara özgürlük!" sloganları atıldı, dövizler taşındı.

EKİM

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN!

Sayı:182, 1 Aralık '97, Başyazı

**İşçi sınıfının kurtuluşu
kendi eseri olacaktır!**

Büyük devrimin aynasında parti davası-3

**“İktidar savaşımında, proletaryanın
örgütten başka bir silahı yoktur”!**

“İktidar savaşımında, proletaryanın örgütten başka bir silahı yoktur. ... Proletarya, ancak, marksizmin ilkeleri üzerinde ideolojik olarak birleşerek ve bunu, milyonlarca emekçiyi bir işçi sınıfı ordusu halinde kaynaştıran maddi örgüt birliğiyle pekiştirerek, yenilmez bir güç haline gelebilir ve gelecektir. Ne Rus otokrasisinin bunak yönetimi ne de uluslararası sermayenin ömrünü doldurmuş egemenliği bu orduya dayanabilecektir.”

Bu sözler Lenin'in proletarya partisinin örgütsel sorunlarını ele aldığı “Bir Adım İleri, İki Adım Geri” başlıklı eserinin bitiş pasajından alınmıştır. Parti saflarındaki aydın oportünizminin örgütsel yansıması olan örgüt ve disiplin tanımaz bireyci ve kibirli aydın anarşizmine yöneltilmiş sert bir saldırının finalinde ifade edilen bu fikirler, sonraki tarihin ışığında ele alındığında, apayrı bir anlam kazanmaktadır. Tarih bize, Marksizmin ilkeleri üzerinde sağladığı ideolojik birliğini maddi örgüt birliğinde somutlayan ve pekiştiren Rus proletaryasının devrimci öncüsünün, böylece “milyonlarca emekçiyi bir işçi sınıfı ordusu halinde” kaynaştırdığını, bu sayede yenilmez bir güç haline geldiğini, bu güce ne Rus otokrasisi ve burjuvazisinin ne de uluslararası sermayenin dayanabildiğini apaçık biçimde gösterdi.

Örgüt, sosyalizm ile sınıf hareketinin maddileşmiş birliğinin gerçekleştiği alanıdır. Marksist teorinin sağlam temeli üzerinde kurulan ideolojik birlik ancak bir maddi örgüt birliğinde somutlandığı zaman gerçek bir anlam taşır ve gerçek bir güç haline gelir. Ve elbette partinin gerçek işlevi de ancak bu sayede olanaklı hale gelebilir. Devrimci teoriyle, toplumsal gelişme ve sınıf mücadelesi yasalarının bilgisiyle ve nihayet devrimci eylem tecrübesiyle donanıp silahlanmış bir parti örgütü, proletaryanın sınıf bağımsızlığının biricik güvencesi ve sermayeye karşı dışı mücadelelerinin en temel silahıdır.

Bolşevizmi yenilmez kılan; kendi varlığını, uzun mücadeleler içinde inşa edilmiş, en güç koşullar altında bile Lenin'in deyimiyle diş ve tırnakla savunulmuş ve korunmuş bir örgütsel yapıda cisimleştirmiş olmasıdır. Örgüt yoksa, ihtilalci bir örgütsel yapıda etemeye bürünmemişse eğer, devrimci teoriden ve bu teori temelinde bir ideolojik birlikten söz etmenin de bir anlamı kalmaz. Bu durumda bir öncü

partiden söz etmenin ise zaten hiçbir olanağı kalmaz. Parti, varlık koşulunu ve somut anlamını, ideolojik birliği örgütsel birlikle tamamlamada, onda maddileştirip somutlamada bulur. Parti, gücünü saflarındaki ideolojik ve örgütsel birlikten, bu birliğin somut ifadesi ve göstergesi olan disiplininden alır.

Lenin, partiyi “proletaryanın sınıf birliğinin en yüksek biçimi” olarak tanımlar. Bu, parti örgütünün de proletaryanın sınıf örgütlenmesinin en yüksek biçimi olduğu anlamına gelir. Parti sınıfın öncü örgütlenmesi, onun yönetici çekirdeğidir. Böyle olunca, sınıfın en ileri, en gelişmiş, devrimci sınıf bilinciyle donanmış öğelerini kapsar. Lenin, Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi'nde, parti ile sınıf arasındaki bu ayrımı, bu tür bir ayrımın ürünü olan öncü parti ile onun sınıfa ve sömürülen yığınların geniş kesimlerine önderlik edebilme yeteneği arasındaki ilişkiyi şöyle ortaya koymaktadır: “Kapitalizm üzerinde zafer, yönetici komünist parti, devrimci sınıf, yani proletarya ve yığın, yani emekçiler ve sömürülenlerin tümü arasında doğru ilişkiler kurulmasını gerektirir. Yalnızca komünist parti, eğer gerçek devrimci sınıfın öncüsü ise, eğer saflarında bu sınıfın en iyi temsilcilerini barındırıyorsa, eğer tamamıyla bilinçli ve özverili, direngen bir devrimci savaşım deneyimi ile yetişip çelikleşmiş komünistlerden bileşmiş bulunuyorsa, eğer bu parti kendi sınıfının tüm yaşamına ve, onun aracılığıyla, tüm sömürülenler yığına çözülmez bir biçimde bağlanmayı ve bu sınıf ile bu yığına mutlak bir güven esinlemeyi biliyorsa -kapitalizmin bütün güçlerine karşı en gözüpek ve en amansız sonal savaşımında, yalnızca böyle bir parti proletaryayı yönetmeye yeteneklidir.”

Örgüt yalnızca bir araçtır ve bir araç olarak amaca uygun olmak zorundadır. Amaca uygunluk herşeyden önce örgütün ideolojik temelinde ve sınıfsal yapısında anlamını bulur. Marksist ideolojik kimlik ve proleter sınıfsal temel, parti örgütünün amaca uygunluğunun olmazsa olmaz koşullarıdır. Ama amaca bu uygunluk, kendini aynı zamanda örgütün varoluş biçiminde de gösterebilmelidir. Komünistler, Lenin'in parti düşüncesi ve bolşevik deneyimin en ileri ve olgun sonuçları temeli üzerinde, partinin varoluş sorununu konuya ilişkin temel metinlerinde iki boyutlu olarak ele aldılar. Bunlardan ilki düzen karşısında, ikincisi ise sınıf içinde konumlanıştır.

Bunlardan ilki hakkında

söylediklerimizin özü şöyledir:

“İdeolojik kimliği, sınıfsal konumu ve tarihsel-siyasal amaçlarıyla proletaryanın sınıf partisi, kurulu düzen karşısında ihtilalci bir konumdadır ve varoluş biçimi de buna uygun olmak zorundadır. Partinin ihtilalci esaslara dayalı illegal örgütlenme ihtiyacı buradan doğmaktadır. Parti örgütlenmesinin tek ve mutlak varoluş biçimi olmamakla birlikte, illegalite, temel ve ilkesel önemde bir sorundur. İlegalite sorununun özü, düzenin hukuksal çerçevesi içine sığıp sığmamak değil, bizzat düzenin içine sığmamaktır.”

Çarlık otokrasisi koşullarında her zaman illegal bir örgütsel temele sahip olmuş Bolşevizmin illegalite konusundaki aşırı ilkesel titizliğini görebilmek için, tasfiyeciliğe ve örgütsel yansıması olan legalizme karşı verilen çok yönlü kesintisiz mücadeleye bakmak yeterlidir. Fakat Bolşevizmin bu alandaki tutumunu salt Rusya'nın siyasal özgürlükten yoksun otokratik koşulları ile ilişkilendirenler Lenin'in Komünist Enternasyonal İkinci Kongresi'ndeki tezlerini kanıt gösterebiliriz. Bu tezlerde, “yasal çalışma ile yasa-dışı çalışmayı birleştirmek mutlak zorunluluğu”nu ilkesel önemde gören Lenin, sorunu şöyle ortaya koymaktadır: “Bütün ülkelerde, hatta en özgür, en ‘yasal’ ve en ‘barışçıl’, yani sınıflar savaşımının en az keskin olduğu ülkelerde bile, her komünist parti için yasal çalışma ile yasa-dışı çalışmayı, yasal örgütlenme ile yasa-dışı örgütlenmeyi sistemli biçimde birleştirmeyi kesinlikle zorunlu olarak görme zamanı gelmiştir.”

Komünistlerin parti örgütlenmesinin varoluş biçimine ilişkin ikinci temel nokta hakkında söylediklerinin özü ise şöyledir: “Parti örgütünün sınıf içinde varoluş biçimi ise, fabrika hücreleri temeline dayalı bir parti örgütlenmesi temel leninist düşüncesinde ifadesini bulur. Parti sosyalizm ile sınıf hareketinin birliği ise, fabrika hücreleri temeline dayalı bir parti örgütlenmesi de bu birleşmenin temel ve tarihsel amaçlara, herşeyden önce iktidarı ele geçirme amacına, en uygun örgütsel gerçekleşme biçimidir. Tarihsel deneyim, parti örgütlenmesinin sınıf bünyesindeki bu varoluş biçimiyle onun ihtilalci niteliği ve hareket kabiliyeti arasındaki kopmaz ilişkiyi bütün açıklığı ile göstermiştir.”

Bu konuda ise, Lenin'in, partinin işçi kitleleriyle sınıfsal bağlar kurması zorunluluğuna, buna ulaşmak için de partinin fabrika hücreleri temeline

oturmasına ilişkin temel düşüncesinin en veciz ifadesi olan “her fabrika bizim kalemiz olmalı” sözlerini hatırlatmakla yetiniyoruz.

Komünist partisi gücünü saflarındaki ideolojik ve örgütsel birlikten, bu birliğin somut ifadesi olan disiplinden alır demiştik. Proletarya partisinde disiplin, ideolojik ve örgütsel birliğin hayati bir etkeni, partinin önderlik fonksiyonunun, savaşma gücü ve kapasitesinin zorunlu bir koşuludur. Bolşevik Partisini karakterize eden en temel özelliklerden birisinin onun “demirden disiplin”i olması bu açıdan rastlantı değildir. Bolşevik Partisi, verimli bir iç demokrasiyi katı ve sağlam bir disiplinle birleştirmeyi başarabilen bir parti oldu. Lenin'in önemle altını çizdiği gibi, bunu onun sağlam marksist ideolojik temelinden ve proleter kitlelerle kurduğu güçlü bağlardan ayrı düşünmek mümkün değildir.

Güçlü, örgütlü, deneyimli ve amansız bir sınıf olan burjuvaziye karşı mücadelesinde proletaryaya ve emekçi yığınlara önderlik etmek iddiasındaki bir parti, saflarında sağlam bir disiplin anlayışı ve uygulamasını egemen kılmadan bu misyonunu gerçekleştirme başarısı gösteremez. Lenin, üç Rus devriminin toplam deneyimi üzerinden, “proletaryanın mutlak merkezizetçiliği ve sınıf disiplininin burjuvazi üzerinde zaferinin temel bir koşulu olduğunu” söyler ve sayısız kereler, bu disiplinde en ufak bir gevşeme ya da zayıflamayı, proletaryayı burjuvaziye karşı mücadelede silahsızlandırma girişimi sayar.

Elbetteki proletarya partisinde disiplin, körükörüne olmak bir yana, yine Lenin'in sözleriyle, “düşünce ve bilincin en yüksek düzeyi”ne dayanır. Bu düşünce ve bilinç, proletarya devriminin ve komünist partisinin çıkarlarını herşeyin üzerinde tutmada ifadesini bulur. Bu temel üzerinde daha somut olarak ise proletarya partisinde disiplin, Lenin'in sözleriyle, şu anlama gelir:

“Eylemde birlik, tartışma ve eleştiride özgürlük: İşte biz disiplini böyle tanımlıyoruz. Öncü sınıfın demokratik partisine layık olan biricik disiplin de budur. İşçi sınıfının gücü örgütlenmesinde yatar. Kitlelerin örgütü yoksa, proletarya bir hiçtir; örgütlüyse de herşeydir. Örgüt demek, eylem birliği, bütün pratik çalışmada birlik demektir.”

Parti disiplini, iç tartışma ve eleştiriyi dışlamak bir yana, güçlü ve bilinçli bir disiplin anlayışı ve uygulamasının önkoşulu olarak

varsayar: “Ancak yetkili organlar bir kez karara vardıldıktan sonra, biz **bütün** Parti üyeleri, **tek bir adam** gibi davranırız” (Lenin). Disiplin sorununun asıl özü ve kritik anlamı, işte burada, bir kez sonuca varılıp karar alındıktan sonra, uygulamada bütün parti üyelerinin “tek bir adam”mış gibi davranabilmelerinde yatmaktadır.

Proletarya partisinde disiplinin önemi, anlamı, gerçekleşme şekli üzerine çok şey söylenebilir. Gelgelelim bu soruna açıklık getirmekle birlikte, sorunun pratikte çözümünün taşıdığı güçlüğü herhangi bir biçimde ortadan kaldırmaz. Sorunun pratik çözümü zorlu, sabırlı ve uzun süreli bir mücadeleyi ve deneyimi gerektirir. Lenin’in bizzat Bolşevizm deneyiminden hareketle ve soruna ilişkin kolayıcı ve hayalci eğilimleri eleştirirken söyledikleri olağanüstü bir önem ve derinlik taşıdığı için, onları olduğu gibi burada yinelemeyi yararlı buluyoruz:

“Ortaya çıkan ilk sorular şunlardır: Proletaryanın devrimci partisinin disiplini nasıl korunmaktadır? Nasıl denetlenmektedir? Nasıl güçlendirilmektedir? Önce, proletarya öncüsünün sınıf bilinciyle ve onun kendini devrime adanmasıyla, onun sağlamlığı, özverisi ve kahramanlığıyla. İkincisi, çalışan insanların en geniş yığınlarıyla, başta proletarya ile, **ama aynı zamanda** çalışan insanların **proleter** olmayan yığınlarıyla belirli ölçüde bağ kurma, en yakın ilişkiler sürdürme, ve -eğer dilerseniz- onların içinde erime yeteneğiyle. Üçüncüsü, bu öncü tarafından uygulanan siyasal önderliğin doğruluğuyla, geniş yığınların, doğru olduklarını **kendi öz deneyimleri**yle görmeleri kaydıyla, siyasal strateji ve taktiklerinin doğruluğuyla. Bu koşullar olmaksızın, görevi burjuvaziyi devirmek ve toplumun tümünü değiştirmek olan gerçekten ileri sınıfın partisi olma yeteneğindeki bir partide, disiplin sağlanamaz. Bu koşullar olmaksızın, disiplini yerleştirmek için yapılan bütün girişimler, kaçınılmaz olarak başarısızlığa uğrar ve laf ebeliği ve soytarılıkla sonuçlanır. Öte yandan, bu koşullar birden ortaya çıkmaz. Bunlar ancak uzun çaba ve çetin deneyimlerle yaratılırlar. Bunların yaratılması, bir dogma olmayan, ancak son biçimini gerçek yığın hareketinin ve gerçek devrimci bir hareketin pratik eylemiyle yakın ilişkisi içinde alan, doğru devrimci teoriyle kolaylaştırılır.” (“*Sol*” *Komünizm*...)

Bolşevizmin deneyiminden hareketle, proletarya partisinin ideolojik kimliği ile örgütsel kimliğinin yanısıra sınıfsal kimliğini de ayrı bir bölüm olarak ele alıp irdeleme yoluna gidebilirdik. Fakat halkçılığa karşı on yılı bulan ideolojik mücadele süreci içerisinde bunu o kadar çok yaptık ve bizzat Lenin’den ve Bolşevizmin tarihsel deneyiminden bu konuda öylesine çok yararlandık ki, burada yeni bir yinelemeyi gerekli görmüyoruz. Şu kadarını söyleyebiliriz. Siyasal ve örgütsel varlığını bütün bir devrim öncesi dönem boyunca neredeyse yalnızca proletaryaya dayandıran ve saflarını sürekli olarak proletaryadan gelme sınıf bilinçli işçilerle besleyen Bolşevik Partisi, bu anlamda tarihin gördüğü en proleter partidir de aynı zamanda. Rusya gibi sanayi proletaryasının toplumun yalnızca küçük bir azınlığını oluşturduğu bir ülkede, kendine yaşam alanı olarak neredeyse tamamen bu sınıfı seçen Bolşevik Partisi’nin bu pratiği, partinin sınıf kimliği konusundaki açık leninist bilincin bir yansımasıdır.

(*Ekim’in 1 Aralık ‘97 tarihli 182. sayısından alınmıştır.*)

MÜCADELE POSTASI... MÜCADELE POSTASI...

Hiçkimse önümüzde engel olmamalı En Sevilen Bile

Kapitalist düzenin kurumları insanları dört bir yandan kuşatmakta. Bu kurumlardan biri de kuşkusuz aile kurumudur. Aslında bizim ailelerimizle yaşadığımız çatışma, düzen-devrim çatışmasından başka birşey değildir. Kapitalizmin devrimcilere karşı, onları mücadeleden koparmak için kullandığı bir araçtır aile. Ama tam da bu noktada çok dikkatli olmak zorundayız. Çünkü; bu mücadelede pekçok şeyi başarmış, birçok adım atmış insanlar, aile söz konusu olduğunda geri adım atabiliyorlar.

Ben burada kendi yaşadığım süreci aktarmak istiyorum. Okuduğum kitaplar sayesinde devrimci fikirlerle tanıştım. Bu düşünceler kişiliğime oturmaya ve orada bir karşılık bulmaya başladığı anda ailemle sorunlarım başladı. Ailem sağ görüşlü olduğu için ilk başlarda geceleri el feneri ışığında kitap okumaya başladım. Ya pekçok şeyi gizli yapıyordum, ya da kızmasınlar, üzülmesinler diyerek sürekli taviz verip yapmam gereken şeyleri yapamıyordum. Bir süre sonra devrimci düşüncelerin kişiliğime tam olarak oturduğunu ve bu düşüncelerden vazgeçemeyeceğimi anladım. Devrimci bir yaşam istediğime karar verdikten sonra evden ayrıldım. İki

haftalık bir süreçten sonra ailemi görmek için eve gittim. Yakın akrabalar eve geldiler. Önce çok büyük bir sevgi gösterdiler, sonra ağlamalar, ardından nasihatlar, daha sonra tehditler... Ve tüm bunlar içinde annemin ağlayan yüzü. Bu duygusal baskıya dayanamadım ve geri bir adım atıp eve geri döndüm. Ama bir hafta sonra yeniden evden ayrıldım. Daha önce ailemi kazanma yönünde mücadele vermişim ama, ailem kazanılacak bir aile değildi ve attığım bu geri adım başka geri adımlar doğurmaya başlamıştı. Bizler, ailelerimizi dönüştürmek için gerekli sabrı, çabayı harcamalıyız ama eğer dönüştüremiyorsak, kendimizi bu çürüyen düzenin hergün daha da artan çıkmazları arasında harcamamalı, gerekli tavrı alıp, onurumuzu korumalıyız.

“Ve siz şu anda sinamalısiniz kendinizi. Bu ölüm ve meta düzenine boyun eğmeye mi yazgılısınız, yoksa bu düzeni delip geçecek bağımsızlığa mı? En sevilenin bile engel olmaması gereken bir sınama şimdi.” Tüm anlatmak istediklerimi bir yoldaşın bu sözlerinden daha iyi bir şekilde nasıl anlatabilirim ki?

İstanbul’dan bir Kızıl Bayrak okuru

Selam Yoldaşlar!

Mektubuma başlamadan önce; Faşizme ve emperyalime karşı kalemiyle ve silahıyla hiç yılmadan devrim için savaşanları ve silah elde toprağa şehit düşenleri ve faşizmin zindanlarında direnenleri Türkiye ve Kürdistan’da ve dünyada şehit düşen ve savaşan yoldaşların anıları ve mücadelelerinin önünde yüreğimdeki devrimci ateşimle saygıyla bir kez eğiliyor ve selamlıyorum!

İnsanlar, doğar, büyür ve ölürler. Önemli olan çok yaşamak değildir. Yaşamış olduğu süre içinde devrim için yapmış olduğu somut, pratik mücadeledir. Dağlarda ve zindanlarda gücü oranında devrim için mücadele vermekle insanlık görevini yerine getirmekle görevlidir.

Bu görev silahla, sanatla, edebiyatla ve her türlü görevi emrediyor bizlere. Ülkemiz ABD emperyalizminin tarihlerdir bir misyonu ve usaklığını yapan faşist barbar Türk devleti, Kürt ve Türk halklarını acımasızca sömürüp katletmektedir. Bir avuç faşist

zümre devrimin ateşiyle ve ezilen, sömürülen halkların mücadelesiyle tarihin çöplüğüne atılacaklardır. Hiçbir güç Türkiye ve Kürdistan devrimini engelleyemez. Çağımız devrim için savaşma çağıdır. Zindanlarda ve dağlarda şehit düşen yoldaşlarımıza verdiğimiz sözü tutan ve onların kanı asla yerde kalmayacaktır. Nurhakların, Kızilderelerin, Diyarbakırların, Sivasların hesabı mutlaka sorulacak.

Bu mektubu size Diez Cezaevinden yazıyorum. Bir yoldaş olarak sizlerden önemli bir isteğim vardır. Azim ve kararlılıkla çıkarmış olduğunuz Kızıl Bayrak’ı bana göndermenizi önemle sizlerden rica ediyorum. Cezaevinde okuyacak hiçbir devrimci yayın organımız yoktur. Bedensel olarak devrimci mücadeleden uzak olmanın üzüntüsü içindeyim. Ama ruhen mücadelenin ateşiyle yanmaktayım.

Yüreğimdeki devrimci ateşle sizleri kucaklıyorum.

Diez Cezaevinden bir okur/Limburger

UMUDU DİRİ TUT

Kentler ayaklansa da
bir telk ekmek için
Ve özgürlük
yitik kalsada
sen umudu diri
tut...

Sevdalara
kurşun da
sıklılsa...
Billki “umuda kurşun
işlemez”
gülüm...

Kelebekler bu
bahar
uçmasa da

ve serçeler
göç etse de
Amerika’ya..
Sana gelecek
bir serçedir

umut...
Sen umudunu
diri tut...
Ve alıp götürse de
sevdiğini bu kent

bu yalnız
zamanlar
Sen umudu
diri tut.

GÜLÜM
Postallar
trafik ışıkları..

Bilinmeyen
zamanlarda
bilinmeyen
numaralar

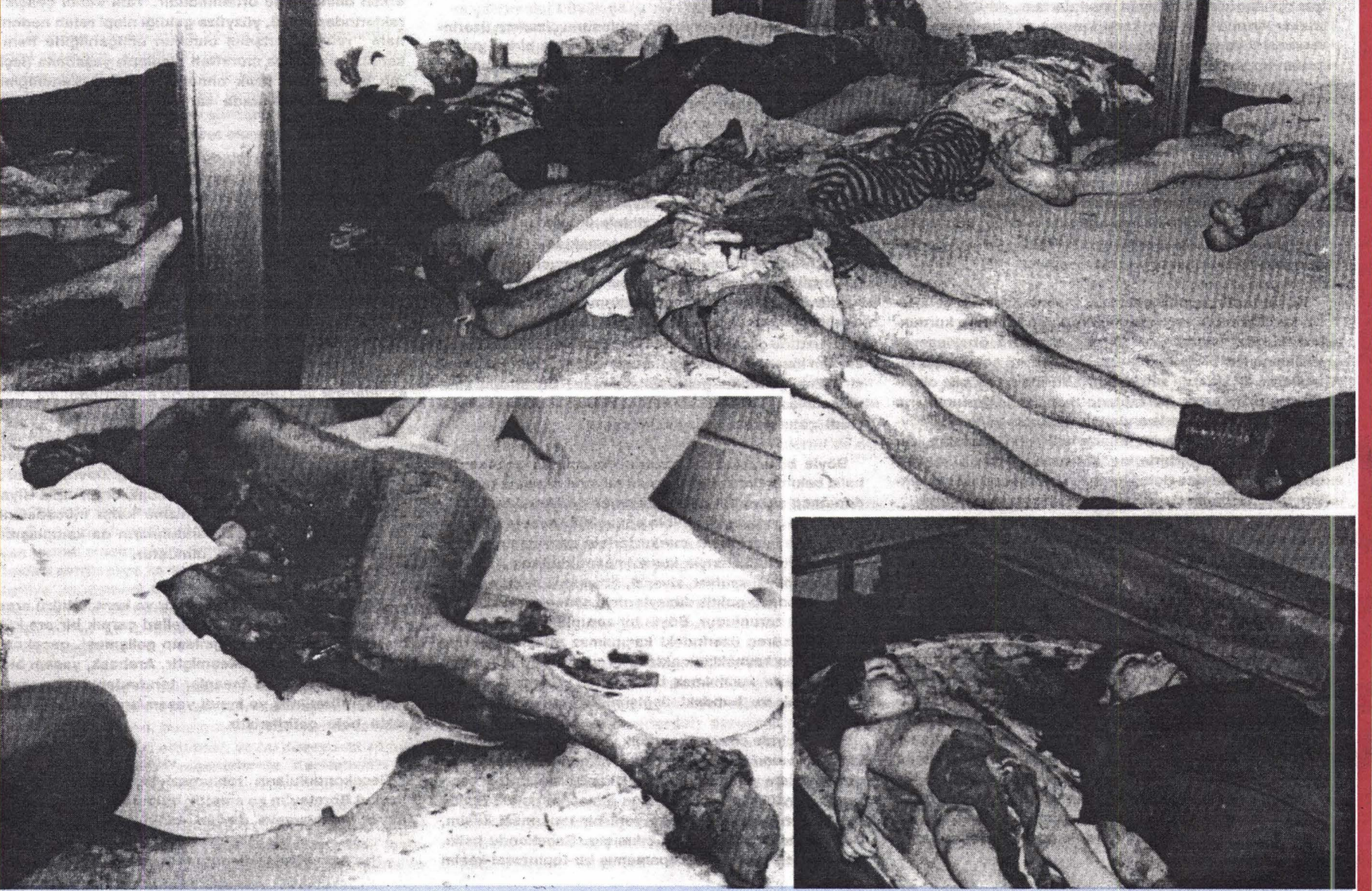
ve boşluğa
düşen
sesler.

Bir tanıdık
ses olmasa da
yüreğine

sen umudu
diri tut.
Yak meşaleyi
kimsesiz
evlerde
büyüt küçük
bir bebe gibi
UMUDU DİRİ TUT

Rahime HENDEN

Maraş katliamının faili sermayenin çete devletidir!

Hesabı sorulacak!

Sosyalizm Yolunda

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete